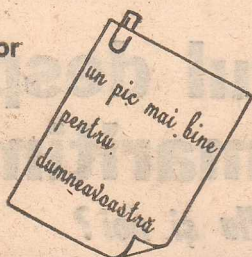
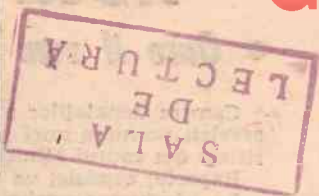

Calea
Dorobanților
nr. 111
București

Electro Center

FĂRĂ GLUMĂ! AMERICANII AU RECEPȚIONAT PRIMELE CUVINTE EXTRATERESTRE: **GRRR-GRRR, RA-RA-RA** **ȘI PEEEP--PEEEEEEP**

pag. 21

ȘTIRI • EVENIMENTE • ANCHETE • REPORTAJE • INTERVIURI • OPINII

Flacăra

Fondată în 1911 de C. BANU

Editată
de

Director
general
**GEORGE
ARION**

Redactor șef: LIVIU TIMBUS

NR. 3 • 20-26 IANUARIE
1993

Începînd
cu acest
număr,
FLACĂRA
apare
în 24 de
pagini

**O PREZENȚĂ
PERMANENTĂ
ÎN REVISTĂ:**

FLACĂRA
CONSILIER ECONOMIC

6 pagini de știri
și informații: afaceri,
piață valutară, bursă,
investiții,
firme celebre

pag. 10-15

VOM VEDEA DINOZAURI LA GRĂDINA ZOOLOGICĂ

pag. 21

CA DOI BARZI DINTR-O TULPINĂ

Aflăm în ultima clipă că Adrian Păunescu îl va reprezenta pe Vadim la Consiliul
Europei

SÎNTEM AȘEZAȚI PE UN BUTOI DE PULBERE

pag. 4

ATENȚIE, CETĂȚENI, CE ALIMENTE CONSUMAȚI!

pag. 4

O ALTĂ „SAVANTĂ” ÎN FAȚA TRIBUNALULUI: VĂDUVA LUI ENVER HODJA

pag. 6

CUM SE SIMTE BUNICUL... MIRCEA LUCESCU

pag. 22

- **SECRETELE LONGEVITĂȚII**
- **VÎRSTE MATUSALEMICE:
130, 140, 168 DE ANI!**

pag. 20

HOROSCOPI 1993 (PRIMA PARTE)

pag. 23

O OFERTĂ SENZAȚIONALĂ!

Să lucrați la Publicațiile Flacăra

Dacă aveți talent gazetăresc
Dacă nu vă sperie munca
Dacă urîți minciuna
Dacă știți să vă descurcați în situații dificile
Dacă nu vă inhibă un câștig mare
Dacă nu sunteți prea tânăr și fără experiență
Dar nici prea bătrîn ca să fiți blazat
Noi vă așteptăm la redacție
Pentru că dorim să ne mărim corpul de reporteri

Congresul UDMR de la Braşov

Bomba fără explozibil, căreia îi lipseşte fitilul

În caietele lui Cehov figurează o observaţie care lămureşte câteva din mecanismele presiunii opiniei publice într-un eveniment. Se spune că dacă în oraşul X se vorbeşte că între domnul Y şi doamna Z există o legătură, atunci legătura lor devine inevitabilă.

Comentariile presei, vizavi de Congresul UDMR, au fost, aproape fără excepţii, pline de temeri. Într-un fel, toată presa română a lucrat, vreme de două săptămâni, în sensul panicii promovate de „România Mare”, fapt care arată nu atât influenţa acestei reviste, cât vulnerabilitatea noastră la orice tip de divensiune. E clar, lucrările şi consecinţele ideilor Congresului sînt marcate de bun simţ. Bun simţ politic şi bun simţ, în general. Aşa numita „cale moderată” e, de fapt, singura cale acceptabilă. Exemplul Yugoslaviei a readus pe mulţi cu picioarele pe pămînt. Nimeni n-are nevoie de conflicte etnice în România, iar semnarea tratatului cu Ungaria va avea loc, nimeni nu se îndoieşte de asta, sub controlul binevoitor al Occidentului. Oricît s-ar vorbi despre legătura dintre domnul X şi doamna Y, legătura lor nu ne mai apare ca inevitabilă. Nu numai că Laszlo Tókes nu a fost ales, că şi-a retras candidatura din motive de „oportunitate”. Nu-ţi trebuie prea multă imaginaţie ca să realizezi că el a fost sfătuit să candideze tocmai spre a fi evident, pentru toată lumea, că nu e dorit un radical şi un temperament în fruntea unei grupări etnice pe cale de a se restabili, cu norme noi, într-o mîncă. Ar fi fost o probă de infantilism ideologic absenţa lui Tókes de pe liste. Totul a fost conceput astfel ca să se ştie nu ce vor cu tot dinadinsul ungurii, ci mai ales ce nu vor ei în nici un chip, adică un contract foarte tensionat cu românii.

De asemenea, alegerea lui Márko Belá ca preşedinte, deci a unei personalităţi care şi-a probat timp de trei ani, practic fără nici un exces şi nici o slăbiciune, bunul simţ nu e, cum s-ar crede, concluzia lucrărilor Congresului. Acest Congres, paradoxal, a debutat cu concluziile şi s-a încheiat cu începutul, cu o seamă de concepte privind rosturile şi şansele unei minorităţi etnice într-un climat social echilibrat.

Celor care ţin cu orice preţ să convingă că e vorba de aminarea doar a unei primejdii, li se poate răspunde că nu există mod de a dezamorsa mai bine o primejdie decît amînînd-o. Ura oboseşte şi pe cel care urăşte şi pe acela care e urît.

Cu riscul de a fi socotit omul ungurilor, îndrăznesc să afirm că nu e niciodată greşit să înveţi de la unguri. Ideile bune n-au patrie. Doar prostia, bigotismul şi excesivul pot fi date şi localizate cu maximum de precizie.

TUDOR OCTAVIAN ■

LA PNL-AT SE SPUNE LUCRURILOR PE NUME

- *Di Iliescu vrea un ţap ispăşitor*
- *Televiziunea îl compară pe dl Văcăroiu cu Robert Redford*
- *Este absolut legal un cabinet fantomă*

La ultima conferinţă de presă de la sediul PNL-AT, dl. Dinu Patriciu s-a referit, în primul rînd, la recenta dispută generată de către dl. Ion Iliescu prin intermediul televiziunii. În acest sens domnia sa a precizat că „toate forţele democratice militează pentru acordarea clauzei naţiunii celei mai favorizate, pentru că aceasta nu se acordă unui partid politic, ci unui popor”. Ori PNL-AT, alături de celelalte forţe politice din opoziţie, doreşte scoaterea României de sub aripa „protectoare” a Estului. În acest context, dl. Patriciu a afirmat că se caută cauzele actualei crize guvernamentale şi „un ţap ispăşitor”. S-a vorbit despre imobilismul actualei guvernări, lipsa de coerenţă a programului FDSN, manifestată prin crearea unei hiperinflaţii şi stagnarea totală a aparatului decizional. S-au făcut referiri şi la preocuparea permanentă a

televiziunii române de a deţine atenţia (prin programele de propagandă politică). Aici s-a exemplificat prin două atitudini: aceea a realizatorilor programului de revelaţie şi a celor de la Departamentul Film, care, recent, au difuzat filmul „Candidatul”. „Este lăudabilă intenţia de a-l compara pe R. Redford cu dl. Văcăroiu”, a precizat dl. Patriciu!

Legat de o eventuală unificare a partidelor liberale, în principiu, se pregătesc mecanisme democratice care să permită crearea unui mare partid liberal. PNL-AT încearcă o apropiere de „Grupul Pentru Reformă Morală şi Politică” din PNL. Într-o primă etapă, PNL-AT se va uni cu PNL-CD, după care, ca o problemă de fond, se va discuta asupra doctrinei pentru care, pînă în prezent, liberalismul a fost o etichetă sub care s-au ascuns tot felul de curen-

Parlamentul vrea să afle

Adevărul despre flota maritimă

- *Oare îl vom afla şi noi?*

Camera deputaţilor a încuviinţat Comisiei pentru industrii şi servicii pornirea unei anchete cu privire la situaţia flotei maritime din cadrul Ministerului Transporturilor.

Raportul comisiei va fi depus pînă la data de 15 martie 1993. La efectuarea anchetei, comisia respectivă va colabora cu Comisia pentru buget, finanţe şi bănci şi cu Comisia pentru politică economică, reformă şi privatizare şi va primi sprijin din partea unor specialiştii din cadrul Ministerului Transporturilor, Ministerului Finanţelor şi altor ministere solicitate.

CORNELIU OLTEANU ■

Banca Agricolă nu iubeşte particularii

Ţăranii vor primi credite să cumpere tractoare

- *Dar sînt favorizaţi cei ce se asociază*
- *Iarăşi CAP-uri?*

Producătorii agricoli privaţi, individuali sau asociaţi şi societăţile agricole vor putea achiziţiona tractoare şi maşini agricole (pluguri, grape disc, semănători, combine, motocultoare, maşini de fertilizat, maşini fitosanitare, remorci, etc.) din producţia internă, cu credite acordate de Banca Agricolă — S.A.

Condiţiile de acordare sînt următoarele:

- dobîndă de 15% pe an
- creditul să reprezinte 85%

din valoarea utilajelor achiziţionate, restul urmînd a fi achitat cu numerar de cumpărători

— rambursarea creditului se va eşalona pe o perioadă de 5 ani, pentru producătorii agricoli privaţi asociaţi, societăţi agricole şi pe 6 ani pentru producătorii agricoli individuali, pentru primul an achitîndu-se numai dobînda la creditul acordat.

CORNELIU OLTEANU ■

A APĂRUT

DILEMA

• Săptămînal de tranziţie • Director: Andrei Pleşu • Publicaţie editată de Fundaţia Culturală Română

În fiecare număr: articole, eseuri, comentarii de Mihai Botez (S.U.A.), Augustin Buzura, Radu Cosaşu, Ştefan Augustin Doinaş, Mircea Iorgulescu (Germania), Zigu Ornea şi mulţi alţii. O gazetă care, ca şi dumneavoastră, nu înţelege tot, nu se grăbeşte să acuze, nici să scuze şi nu mai vrea ceartă cu orice preţ. Rubrici permanente: Altminteri • Suveranul ponic • Dilema arbitrează • Marginea şi Centrul • Ecumenica • Estul şi restul.

Cronica de trei minute

• Pentru sondajul IRSOP în chestiunea „Eurovision 1993”, Televiziunea Română a plătit 2 milioane lei. • Cum merge capitalismul în România? Din cele peste 5600 active scoase la vînzare cu un an în urmă, au fost vindute abia 1300. • Dl. primar Halaiuc şi oamenii domniei sale nu cunosc legile. Impozitele (taxele) cu care ne-au blagoslovit sînt, din p.d.v. constituţional, ilegale. Citiţi Constituţia... • Pînă în prezent au fost numiţi peste 60 de secretari de stat şi subsecretari de stat. Numărul înalt al demnitariilor este în creştere. • Dl. Silviu Brucan este sfetnic la Cotroceni. Nimic nou sub soarele democraţiei originale. • Sîntem pe ultimul loc în Europa şi la gardienii din puşcării. Avem puţini, aşa încît deţinuţii au ajuns să păzească deţinuţii. • Peste 20 la sută din locuitorii Capitalei sînt pensionari. Bucureşti — un oraş bătrîn. • Se anunţă privatizarea tuturor farmaciilor. Şi a notariatelor. Statul a ajuns la concluzia că e mult mai bine să le impozite fără să te doară capul. • După 45 de ani de producţie de tractoare, în România pot ieşi la cîmp, în bună regulă, doar 21.000 tractoare. • Surse aflate la faţa locului afirmă că vizita domnului p.m.-ministru Văcăroiu la Uzinele „Tractorul” din Braşov a avut ceva din decorul unei adevărate potemkinade. Multă mucava, carton... • Administraţia locală are un secretar de stat cu o îndelungă experienţă în politica de cadre a PCR — dl. Octav Cosmăncă. Mai vechii şi mai noi! Uteşti i-au simţit din plin vigilenţa. • „Dacia” — autoturism proiectat de firma „Renault” acum 30 de ani — intră masiv pe piaţa chineză. Am putea zice că nu e rău, dacă ar fi bine. Dar... • Se aude că dl. profesor de doctrine politice Virgil Măgureanu ştie foarte multe lucruri despre vinuri. • Surse din Palatul Victoria afirmă că guvernul Văcăroiu se va îmbogăţi cu un nou ministru — al informaţiilor. Mai-marele noii instituţii va fi dl. Ion Solcanu. • În România fiinţează 190.000 de societăţi comerciale cu capital privat. • Gospodar, dl. Mişu Negriţoiu şi-a amenajat biroul din Palatul Victoria, reţeta însemînd, după cum se afirmă pe baza unor surse bine informate, 7 milioane lei. Ceea ce poate să însemne că dl. Negriţoiu are de gînd să stea mult în Palatul Victoria. 7 milioane lei au nevoie de un timp lung pentru amortizare. • Omul nr. 1 din Ministerul Finanţelor, dl. Florin Georgescu, este de părere că taxa pe valoarea adăugată se va aplica începînd din iunie-iulie. Cică este un impozit modern. Dl. ministru uită să spună că şi uşura la pungă.

EUGEN MIHĂESCU ■

CARTEA CÎȘTIGĂTOARE A UDMR: MODERAȚIA

Pentru a marca speranțele și neliniștile legate de una dintre problemele „calde” ale acestor zile de iarnă politică, am solicitat, înaintea lucrărilor Congresului UDMR de la Brașov, câteva puncte de vedere ale unor partide din opoziție și din — ca să spunem așa — „opoziția față de UDMR” (este vorba de PUNR). Totodată, prezentăm un scurt extras din suplimentul „Le Monde Diplomatique” (ediția maghiară) al ziarului „Magyar Hírlap” nr. 271/1992 :

„Potrivit unei publicații oficiale, care informează despre datele recensământului din ianuarie 1992, din totalul de 22 760 000 locuitori ai României, 1 620 000 sînt unguri, respectiv 7,1% din întreaga populație. Marea lor majoritate trăiește în Transilvania, unde maghiarii reprezintă cea 21% din populație.

Dacă analizăm doar cifrele și numeroasele probleme nesoluționate, dacă rămînem în limitele bunului simț, putem afirma că în România nu există „problema ungară”. Ar fi necesare doar câteva corecții, care par insignifiante pe lângă greutățile uriașe existente și cele care vor mai veni”.

PNT-CD

ION DIACONESCU,
vicepreședinte PNT-CD :

„E greu să mă pronunț asupra evoluției politice privind UDMR. Ceea ce pot spune este că PNT-CD, ca și Convenția Democratică, ar dori ca noua conducere ce va fi aleasă la acest congres să aibă o atitudine loială față de Convenție — din care face parte și UDMR-ul. Participarea UDMR în Convenție este, după părerea mea, calea cea mai eficientă de a se rezolva problema minorității maghiare. Părăsirea Convenției de către UDMR ar lăsa loc deschis unor confruntări între minoritatea maghiară și populația românească. În momentul de față, în UDMR se prefigurează două aripi. Nu pot nominaliza o persoană sau o grupare a cărei activitate ne-ar „conveni”. Tot ce ne interesează este ca aceia care vor conduce UDMR-ul să mențină această formațiune politică în Convenție”.

PNL

RADU CIUCEANU,
vicepreședinte PNL :

„Este evident că actualul congres al UDMR — prin de-

finirea celor două curente, radical și moderat — este de maximă relevanță. Am spus întotdeauna că în „chestiunea națională” nu este nici de glumit, nici de discutat. Problema fruntariilor, a independenței și a suveranității naționale nu poate forma obiect de tirguită. Partidul care a făcut România Mare, după ce i-a asigurat independența, nu poate avea decît o singură atitudine: orice aluzie referitoare la împărțirea administrativă etnică, sau la așa-zisa „aspirație” de autoconducere, P.N.L. o consideră nulă și neavenită. De aceea sîntem alături de acest spirit liberal de echilibru, înțelegere și constantă permeabilitate, de cetățenii acestei țări, fără forme și exprimări extremiste, fără violențele pe care le pot impune cercuri sau grupuri ce-și doresc afirmarea intereselor”.

PUNR

Cornel Brahaș, vicepreședinte și purtător de cuvînt al PUNR : „Noi ne menținem poziția. Congresul UDMR-ului nu mai trebuia să aibă loc ; nici UDMR — ca formațiune politică pe criterii etnice — nu-și are loc în peisajul politic românesc. Dar, dat fiind că

nu am fost ascultați, cu acest ultim semnal de alarmă, iată că ceea ce nu trebuia să se întîmple s-a întîmplat și pe 15 ianuarie — chiar de ziua Poetului național își începe lucrările cea mai periculoasă agentură străină pe teritoriul românesc, de la Marea Unire încocoare, evident, după primul pe care l-a deținut în materie partidul comunist român (1921-1948). Tristețea noastră decurge, însă, din cu totul alte considerente, și anume acelea că formațiuni și partide politice, zis românești (PNTCD ; PAC ; AC ; PNL-AT etc.), maghiarofile pînă la înconștientă, girează prin prezența lor, de o crasă înconștientă politică, aceste evenimente nefaste din inima geografică a României”.

Nota redacției : Il întrebăm pe dl Cornel Brahaș cine crede că „a deținut primul în materie” după 1948 (pînă în 1989) ? Eschimoșii ? Venusienii ? Nu cumva tot PCR ? ! Și în altă ordine de idei, AC e partid politic ? Dar, în sfîrșit, noi înțelegem hazul unor declarații, că ne-a obișnuit din plin dl Funar...

PNL-AT

Ludovic Orban, șef Departament Analiză politică PNL-AT : „Trebuia să fie un Congres în urma căruia să triumfe aripa moderată, pentru că de deznodămîntul acestui congres depinde viitoarea colaborare între UDMR și partidele ce compun Convenția Democratică. Ca liberali, nu putem accepta concepte ambigue, de genul drepturi colective, autonomie comunitară, autoadministrare pe principii etnice și religioase. Considerăm că problemele minorității maghiare se pot rezolva pe ca-

lea obținerii drepturilor individuale egale, pe calea adîncirii autonomiei locale și a procesului de descentralizare a deciziilor”.

PNL-CD

Dimitrie Callimachi, purtător de cuvînt al PNL-CD : „Sîntem informați că în sînul UDMR-ului are loc o controversă între aripa radicală și aripa moderată. Pentru buna înțelegere dintre națiunea română și naționalitățile conlocuitoare, ar fi de dorit ca rațiunea să triumfe, iar aripa moderată să aibă cîștig de cau-

ză. Vis-à-vis de ieșirile naționaliste ale președintelui PUNR-ului, Funar, avem o poziție de condamnare, considerînd că sînt niște afirmații menite să învrăjbească populația. Declarația-Proclamație, din 1 decembrie 1918, pe ale cărei principii s-a făcut România Mare, îndeamnă la conciliere și bună înțelegere între națiunea majoritară și naționalitățile conlocuitoare : «Se va acorda deplina libertate națională pentru toate popoarele conlocuitoare. Fiecare popor se va instrui, administra și judeca în limba sa proprie, prin indivizi din sînul său și fiecare popor va primi drept de reprezentare în corpurile legislative și la guvernarea țării, în proporție cu numărul indivizilor ce-l alcătuiesc»”.

Vineri, PNL și aliații săi

nu agreează presa

• Agreează, însă, un pedearist

Vineri, 15 ianuarie a.c., la sediul Partidului Național Liberal, s-a desfășurat o întrînire a trei formațiuni politice : PNL, NPL și ULB. Ora de începere : 18.30. Presa n-a putut intra. În jurul orei 18.00, am putut vedea că în sediul PNL-ului, în ordinea intrării, au sosit doamnei Ionel I. Brătianu, Andrei Chilinschi (NPL), Nae Bedros, Radu Câmpănaș, Radu Cojocaru (PNL). La orele 18.40, și-a făcut intrarea și multimilionarul Viorel Cătăramă. Fusesse invitat și Dinu

Patriciu, dar n-a onorat această ofertă, evident.

La sediul liberal se găsea, tot în jurul orei 18.00, și dl Ion Păltineanu, fost secretar de stat la Ministerul Agriculturii, pedearist. De ce oare ? Oricum, în momentul de față sînt mai multe formațiuni liberale ; care din ele va putea, oare, să legitimizeze adevărul liberalismului în România ? Vom afla în februarie.

ION RUSU ■

ȚARA LUI PAPURĂ-VODĂ

Inițiat prin Legea Audiovizualului nr. 48/92, Consiliul Național al Audiovizualului s-a grăbit, din primul an, să sfideze legea. Chiar și pe aceea a propriului domeniu. Șturbaticul consiliu nu mai are ochi să vadă discrepanțele dintre propriile-i dispoziții. A decis un lucru ? Nu se jenează să revină, ori să-și încalce decizia.

Un adevărat spectacol : se reduce consumul de inteligență, se recondiționează obediința și se întinde lipsa de rușine. Micul Turn Babel al locotenenților celui de sus (de la Cotroceni) la CNA oferă serialul captivant „Ca la noi, la minenea”.

Pe lângă brambureliile cele mai discutate de presă, iată încă una, nu mai puțin glazurată cu absurditate : concursul anual trecut la atribuirea licențelor de emisie, Amerom „Tele-America” s-a clasat, în urma votului secret al CNA, pe locul doi, dar i s-a dat licență în partaj cu Politennica Sigma, clasată pe locul cinci. Și iată cum : Politennica Sigma cu drept de-a folosi frecvența 19 ore pe zi, iar Amerom doar cinci ore, între 2 noaptea și 7 dimineața. Prin jocurile de culise de la CNA, arbitrarul pune tichile de mîrgăritar pe chella neînco-

ronată a patronului saltimbancilor care taie și spinzură la arvunirea licențelor.

De altfel, așa-numita acordare de licență în partaj este ilegală. Legea Audiovizualului nu prevede și nu îngăduie așa ceva. Dar cine să mai aibă timp de legalitate într-o țară ca un televizor cu imagine dereglată ?

N-a interesat pe nimeni că Amerom „Tele-America” își propunea să transmită un program inedit, bazat pe ilustrarea culturii naționale a românilor din țară și străinătate, pe evocarea marilor personalități ale culturii românești, pe informarea telespectatorilor cu privire la viața și experiența americană în economia de piață și în democratizarea vieții social-politice, în ansamblu un program echilibrat, imparțial politic și de o mare diversitate. Iar în timp ce Amerom era, practic, eliminată, ultimei clasate i se dădea o frecvență în exclusivitate, pentru a retransmite informații de la Euro-Sport.

Oare cine desfigurează imaginea României în lume ? Nu cumva tocmai cei ce o prezintă ca pe Țara lui Papură Vodă ?

DORINA STAN ■

Alianța liberală (PNL-AT și PNL-CD) e zguduită de convulsii

- Este în pericol deslășurarea Congresului de unificare
- Vintilă Brătianu a fost suspendat de la conducere

Alianța Liberală, constituită din PNL-AT și PNL-CD — partide componente ale Convenției Democratice — este pe cale să se destrame. Punctul culminant a fost atins în ziua de 14.01.1993, cînd organizațiile municipale ale celor două partide au hotărît ca, începînd din 15.01.1993, să funcționeze ca o singură organizație, semînd Protocolul de unificare. Inițiativa organizației municipale a PNL-CD s-a produs fără știrea Biroului director interimar ; sub oblăduirea, însă, a lui Vintilă Brătianu ! Ceea ce a declanșat o luare de poziție fermă a conducerii. Drept urmare, s-a organizat o conferință de presă, la care au participat, pe de o parte, N. Cerveni, A. Popescu-Nec-

șești, Horia Popescu și prof. dr. Mihalcea — și, pe de altă parte, presa scrisă și vizuală. D. Callimachi, purtătorul de cuvînt, a adus la cunoștința tuturor că Vintilă Brătianu a fost suspendat de către conducere, printr-o decizie, deoarece împreună cu Dinu Zamfirescu „au acționat pe cont propriu, fără a ține seama de biroul director”. La care N. Cerveni a plusat cu „S-ar putea să fim inghițiți de PNL-AT !”, adăugînd că „am hotărît o unire cu PNL-AT, dar pînă la congres am sîstat aceste convorbiri”. Propunerea PNL-CD către PNL-AT este condiționată de acceptarea de către acesta din urmă a 3 comandamente, deoarece „noi reprezentăm legitimitatea și

continuitatea și forța morală a liberalismului !”. „Patriciu este mult mai tînăr și nu înțelege acest lucru” — a precizat D. Callimachi. „Protocolul dintre cele două organizații este ilegal”. Într-un stil avocătesc, dl. Cerveni are o intervenție la adresa puterii actuale : „Vrea să traverseze perioada celor 4 ani cu guvernare mediocre, tip Văcăroiu (...) Bolșevicii nu riscă nimic și storc puterea ca pe o lămîie !”. În privința reprezentării la congres din partea celor două partide, PNL-CD este nemulțumit de faptul că PNL-AT susține că are în teritoriu cu 75 la sută membri mai mulți.

ION RUSU ■

SÎNTEM AȘEZAȚI PE UN BUTOI CU PRAF DE PUȘCĂ

● **Exploziile dezastruase de la Comănești, Vilcea, Brazi și Turburea reprezintă primele avertismente**

Pentru a patra oară în decurs de o jumătate de an, opinia publică este zguduită, la impactul cu vestea unei noi deflagrații cu efecte dezastruoase: explozia unei conducte ce transporta etan, în localitatea Turburea, județul Gorj. La o primă evaluare, ce nu poate evidenția efectele psihologice ale catastrofei, cortegiul celor 6 oameni grav răniți (unul dintre ei a decedat între timp), este completat cu distrugerea completă a agoniseli de o viață a cinci familii și cu avarierea a 25 de case aflate în zona periclitată.

Cum a fost posibil? La această întrebare ne-a răspuns dl. director general adj. ing. G. Ivănescu, la Direcția Generală a Protecției Muncii, din Ministerul Muncii și Protecției Sociale. Domnia sa ne-a pus la dispoziție raportul d-lui inspector ing. A. Jancă, care a fost prezent la locul accidentului, efectuând constatările și cercetările necesare elucidării cauzelor și descoperirii vinovaților. Din raportul sus-menționat rezultă că: prin Ordinul Ministrului Industriei nr. 1502, din 8 ianuarie 1993, s-a dispus cercetarea avariei și stabilirea comisiei de cercetare. Numai că, din această comisie face parte dl. Postelnicu, din Direcția Generală a Petrolului — unitate implicată — și deci competența comisiei într-o asemenea componentă este contestabilă.

S-a constatat că principala

cauză a accidentului este corozivitatea peretelui exterior al conductei, care în loc de 10 mm, avea în zona respectivă 5,6 mm și chiar, în unele porțiuni, sub 2 mm grosime. Corozivitatea s-a produs datorită acidității solului, descoperindu-se cu această ocazie urme de noroi de foraj, provenit de la schela aflată în apropiere.

Fisura produsă are 120 mm lungime și o deschidere de 10 mm. Pentru expertiză, s-a tăiat din conductă o bucată de 2,4 m lungime, ce va fi predată, pentru efectuarea analizelor necesare, unui laborator neutru, care va elibera cite o copie din buletinul de analize cu concluziile respective, atât comisiei Ministerului Industriei cât și celei numite de Departamentul Protecției Muncii. Menirea acestor comisii este de a descoperi erorile, începând chiar cu proiectarea, construcția, exploatarea, verificările și reparațiile efectuate.

În prezent, se lucrează la înlocuirea a 100 ml conductă, dar se apreciază că pentru eliminarea oricărui pericol ar fi necesară înlocuirea conductei pe o porțiune de 3 km, cu devierea traseului, astfel evitându-se solul acid.

Descoperirea și pedepsirea vinovaților este un proces lung și anevoios, ce va însemna probabil o confruntare deschisă între forțe pro și contra adevărului, determinând cheltuieli de energie,

timp și bani.

Dar ceea ce este extrem de grav și ar trebui înțeles perfect de toți cei implicați este faptul că aceste drame constituie numai începutul unui lung cortegiu de necazuri, ale căror consecințe nimeni nu le poate prevedea.

De 2 ani, Departamentul Protecției Muncii lansează semnale de alarmă privind starea deplorabilă a conductelor, mai ales a celor ce transportă produse petroliere; ele sînt corodate și degradate de timp, dar proprietarii și cei ce le exploatează nu aud și nu văd, fideli concepției deloc demodate „lasă că merge și așa”.

Numeroase cercetări de dată recentă au evidențiat incompetența și inconștiența constructorilor, care fie nu au respectat adîncimea de îngropare a conductelor, fie nu au respectat traseul lor, conform normativelor, trăgîndu-le prin localități, fie, culmea prostiei, au permis ridicarea unor construcții (ca locuințe țărănești, sau ateliere de producție) chiar deasupra lor!

Concluzia logică este că ne aflăm pe un „butoi cu dinamită”, ce poate exploda oriunde și oricînd, iar viața noastră se găsește în mișcările unor cadre de conducere inconștiente de gravitatea situației și rolului asumat.

BRINDUȘA NICOLAE ■

Nu trăim în paradis

ATENȚIE CETĂTENI!

Nu consumați următoarele produse alimentare:

Pentru nu puțini comercianți și producători din România, prevederile Ordonanței guvernului nr. 21 din 21 august 1992 rămîn simple petice de hirtie. Cercetînd rapoartele inspecțiilor efectuate de Oficiile județene pentru protecția consumatorilor, strîtem în măsură să vă sfătuim să nu consumați niciodată următoarele produse alimentare, dacă ajungeți cumva în respectivele localități:

- mezeluri — produse de Royal House SRL București (dacă reușiți să descoperiți sigla producătorului)
- brînză telemea — cu gust și miros accentuat de clor, de la SC Girostar SA Piatra Neamț, aprovizionată de la ferma Izvoarele
- smîntîină — nepasteurizată, comercializată în bidoane nesigilate și nemarcate, de la SC Fastrom SA Roman
- conserve de legume și fructe — la Rimnicu Vilcea
- prăjituri și băuturi răcoritoare — la SC Cofetăria Fetești
- vin de masă — cu cioburi, depuneri și floare, la Focșani
- piine — la Slobozia
- ciocolată, biscuiți și alune — rîncede, la Tirgoviste, Timișoara și Pitești

● vodcă Obi-Hobi — cu depuneri, la Buzău

Această listă sporește săptămînal, reflectînd nu numai activitatea celor aflați în slujba consumatorului, ci mai ales politica celor ce bajocoresc ideea de privatizare, aflați în slujba banului, eludînd cele mai elementare reguli igienice, atențind, fără scrupule, la sănătatea noastră.

BRINDUȘA NICOLAE ■

Poliția, primăriile și studenții fac front comun

La Facultatea de Drept din București a avut loc o întâlnire la care au participat dl. gral. mr. George Ioan Dănescu, ministru de interne, precum și adjunctul ministrului învățămîntului, rectorii și prorectorii din Capitală, directorii economici ai institutelor de învățămînt, reprezentanții Ligii Studenților și ai altor organizații studențești, viceprimarii de sectoare din București. Au participat, de asemenea, dl. gral. mr. Ion Eugen Sandu, șeful IGP, dl. gral. mr. Nicolae Nițu, șeful Poliției Capitalei, șefii sectoarelor și secțiilor de poliție, precum și cadre din Serviciul de poliție al Centrului Universitar București.

Participanții la discuții au solicitat majorarea numărului de polițiști în complexele studențești. S-a propus ca primăriile să ia măsuri pentru scoaterea din incinta campusurilor universitare a dughe-

nelor ce funcționează ilegal.

A fost scoasă în evidență implicarea poliției în rezolvarea situațiilor ce afectau aprovizionarea cu energie electrică, termică, precum și cu apă caldă a căminelor. S-au făcut propuneri pentru realizarea unei intervenții la Guvern, ca energia electrică utilizată în căminele studențești să fie plătită la tarifele energie pentru uz casnic și nu la cele pentru uz industrial, cum se procedează în prezent.

O altă propunere a vizat înființarea unui complex special pentru studenții străini, în zona căminelor Belvedere (un fel de apartament — n. red.).

Participanții au făcut aprecieri pozitive asupra modului prompt în care poliția a acționat, după interpellările în Parlament, pentru combaterea traficului de valută (33.000 de dolari confiscati, precum și 9,5 milioane lei).

SIMONA IONESCU ■

Președintele cooperativei „Tovarăși” vindea ilegal arme

● **Ele proveneau de la Chișinău**

Nu mai este o noutate că în România au pătruns și drogurile și armele de foc, ceea ce dovedește că de „harnici și intransigenți” sînt vameșii! După dezmembrarea fostei URSS, pe teritoriul republicilor — membre sau nemembre ale CSI-ului — se vînd arme pe tarabele din piețe. Procedul în sine s-a instaurat și la noi. Frații de peste Prut ne dau un ajutor substanțial în această privință.

Victor Panfil locuiește în Chișinău, pe str. Prospectul Păcii, nr. 53. Este comerciant și a înființat o firmă numită „TOVARĂȘI”. Ceea ce denotă

că nostalgiile vechi nu se uită prea ușor! Și ce credeți că face „tovarășul” Victor? Se duce într-una din zile la magazinul specializat în vânzarea armelor de vinătoare din Calea Moșilor, cu autoturismul Lada nr. 10-4355-MB. Intră în vorbă cu vânzătorul Ion Diaconu și-i propune să-i vîndă mai multe arme de vinătoare de proveniență rusească. Cel de după teigheea îl întreabă dacă posedă autorizațiile necesare pentru respectivele arme. Moment tensionat, care l-a făcut pe Panfil să părăsească magazinul și să se îndrepte către mașină. În acest timp, Ion

Diaconu, anunță poliția. Oamenii legii vin cită bate din palme și-l surprind pe Panfil în mașină. La controlul efectuat în portbagajul mașinii au ieșit la iveală 4 arme de vinătoare, marca IJ 43, calibrul 12 mm; 3 fiind în stare de funcționare, iar a patra nu se putea asambla. „Tovarășul” Panfil a declarat că armele le-a cumpărat în România, de la un rus, apoi le-a ținut o perioadă la matusa sa, Natalia Slobozean, și dorea, acum, să le comercializeze. Frumoasă reintegrare a neamului românesc mai doresc unii!

ION RUSU ■

A LUAT FIINȚĂ ASOCIAȚIA MULATRILOR DIN ROMÂNIA

La 21 decembrie 1992, Judecătoria Sectorului 1 București a acordat personalitate juridică Asociației Mulatrilor din România, cu sediul în Calea Dorobanților nr. 27-29, et. 1, ap. 3, sector 1, București. Asociația este o grupare neguvernamentală, apolitică, militînd pentru drepturi egale

cu celelalte minorități din România.

Doamna Elisabeta Pirvu prezidează: „Sînt președinta acestei asociații. O atenție deosebită se va acorda mulatrilor (cu sau fără părinți) de la casele de copii. Asociația se preocupă ca toți mulatrii din țara noastră să beneficieze de

studii gratuite în țară și în străinătate. Asociația Mulatrilor din România va stabili, în curînd, legături cu asociațiile de același gen din Europa și din lume. În primă fază, vom contacta asociațiile din Belgia și Italia. Vom organiza programe culturale, artistice, turistice și competiții sportive, în beneficiul asociației. Vom lansa tinere talente. La spectacolul «Miss Adolescența», am lansat-o pe Komba Marie Elise, care a interpretat melodia «Contraste», compusă de Horia Moculescu».

GHEORGHE BARBU ■

NOI MESERII AGENT IMOBILIAR

Carmen Spătaru este agent imobiliar și reprezintă interesele prestigioasei firme de intermediari imobiliare GENERAL ROM SERVICE din București. Agentul imobiliar îndeplinește rolul de intermediar între cerere și ofertă și își desfășoară activitatea în cadrul unei agenții de tranzacții imobiliare. Cererile sau ofertele pot fi de cumpărare, de închiriere, de schimb (apartament, casă, vilă sau teren). Informațiile privind cererile și ofertele sînt culese din paginile de publicitate ale publicațiilor cotidiene sau săptămînale, sau prin programul de publicitate al firmei. În momentul în care se dețin toate datele privind o cerere sau o ofertă, agentul imobiliar încearcă, prin tatonări, să pună față în față vânzătorul și cumpărătorul, proprietarul și chirieșul, prin efectuarea de vizionări, în intenția de a efectua o tranzacție. Dacă tranzacția a reușit, agentul imobiliar încasează un comision de

la una sau de la ambele părți, în funcție de situație. Comisionul încasat de la clienți este predat serviciului de contabilitate al firmei. Din comisionul total încasat de firmă, agentul imobiliar primește un procent, în funcție de contribuția adusă în reușita afacerii. Datorită faptului că se află în contact direct și permanent cu oameni din toate categoriile sociale și profesionale, agentul imobiliar trebuie să fie un bun diplomat, un bun psiholog, să aibă o ținută morală și vestimentară decentă, o cultură generală cel puțin de nivel mediu, să cunoască cel puțin o limbă de circulație internațională, să aibă permis de conducere și să posede cunoștințe de geografie, economie și legislație în domeniu.

Agentul imobiliar este un alergător de cursă lungă. Cînd îl primim în casele noastre să-l stimăm și să-l prețuim.

GHEORGHE BARBU ■

MICRORAIDURI ÎN MINISTERE

Ministerul Sănătății despre criza acută de medicamente

Din discuțiile purtate la ultima conferință de presă a dlui ministru Iulian Mincu s-au desprins concluzii referitoare la criza acută de medicamente ce bîntuie societatea românească, situație care afectează puternic mai ales categoriile oprite social (pensionarii, șomerii, persoanele ce nu pot realiza venituri), care, pentru a-și salva viața, apelează la bursa neagră, golindu-și buzunarele.

Cauzele ce determină această criză sînt multiple, rezultate din grave erori de strategie, de previziune, legislative. De exemplu, iată cum, printr-o lege a taxelor vamale, guvernul post-revoluționar își dădă contribuția la falimentarea industriei autohtone producătoare de medicamente, dîndu-și astfel măsura incapacității lor. Impunînd taxe vamale de 20% pentru materia primă necesară fabricării medicamentelor (majoritatea importată) și 0% taxe la importul de medicamente, cele 7

fabrice românești trebuie să-și reducă activitatea, 10 500 de salariați fiind amenințați de șomaj. Dar cel mai semnificativ indicator al efectului dezastruos produs este valoarea producției de medicamente, ce a avut următoarea evoluție intens descendentă:

1989	5,712 miliarde lei
1991	4 miliarde lei
1992	3,510 miliarde lei.

Actuala conducere a Ministerului Sănătății a propus, modificarea acestei atît de păgubitoare legi.

O altă soluție pentru aprovizionarea corespunzătoare cu medicamente este obținerea de credite și utilizarea lor sub strict control. În prezent, s-au aprobat următoarele împrumuturi: 66 milioane dolari S.U.A. de la Banca Mondială și 2 milioane dolari S.U.A. din China (pentru a cumpăra medicamente chinezești). Premisele fiind create, să așteptăm cu încredere rezultatele.

Rezolvarea cu succes a problemei o reprezintă și în acest domeniu privatizarea rapidă și în întregime a farmaciilor. Din cele 1 600 farmacii existente în țară, 1 100 sînt în sistem privat, prin închiriere sau locație de gestiune (70%). Ministerul Sănătății a creat o comisie largă, pentru acordarea aprobării de privatizare, ce-și propune în primul rînd să urmărească respectarea drepturilor bolnavilor, evitînd astfel luarea unor decizii eronate (cum au fost, de exemplu, cele ce au permis transformarea în cazinouri a spațiilor destinate tratamentelor balneare).

Ministerul Sănătății trebuie să controleze, prin recent înființatul Inspectorat de Poliție Sanitară, orice activitate în domeniul medical, urmărind stricta respectare a legislației în vigoare.

În concluzie, de promovări de rezolvare a crizei de medicamente, de propuneri și soluții nu ducem lipsă. Să sperăm, însă, că vom asista, într-adevăr, la umplerea rafturilor farmaciilor și la sfîrșirea coșmarului celor bolnavi și săraci.

BRINDUȘA NICOLAE ■

Ministerul Învățămîntului susține cu consecvență acțiunea de testare a cadrelor didactice

Anul 1993 debutează furtunos la Ministerul Învățămîntului. Astfel, valul reorganizărilor, refacerilor, reasezării aduce în prim-plan trei noi miniștri secretari de stat, pe care presa îi popularizează cu generozitate și de la care se așteaptă „totul”. Apoi, intenția declarată ca proiectul atît de doritei legi a învățămîntului să ajungă pe masa de lucru a parlamentarilor în cursul lunii februarie determină intensificarea întîlnirilor pe această temă, așa încît sîmbătă, 9 ianuarie, chiar dl. ministru Liviu Maior s-a întîlnit la Focșani cu reprezentanți ai unor județe (17 la număr), tocmai pentru urgentarea finalizării acestei acțiuni.

În acest atît de agitat context, a trecut practic nemarkată o inițiativă a Ministerului Învățămîntului, ce constituie o premieră post-revoluționară: anume, organizarea, în perioada 4—8 ianuarie, a unei sesiuni speciale pentru susținerea examenului de definitivare în învățămînt, pentru cadrele didactice care nu s-au putut prezenta în toamnă (27 august — 1 septembrie), din motive obiective, justificate cu acte în re-

gulă (de exemplu: concedii medicale, concedii pre/post natale, incorporări, concentrări sau misiuni speciale), dar care îndeplineau și toate condițiile necesare: inspecția specială efectuată pînă la data de 1 iunie și cursurile de pregătire pentru definitivare efectuate în contul anului '91—'92.

Există în intenția Ministerului Învățămîntului organizarea unei sesiuni de lichidare pentru obținerea examenului de definitivare, la care ar trebui să participe cadrele didactice care, indiferent de vechimea în învățămînt, n-au beneficiat de cel puțin una din cele trei sesiuni acordate pentru „atestare”, cu condiția să aibă vechimea în învățămînt de 3—5 ani, indiferent ce meserie au practicat înainte sau după depășirea acestei perioade obligatorii.

De asemenea, pentru organizarea examenelor de acordare a gradelor didactice, planificate a se desfășura în perioada august-septembrie, se așteaptă, de la Centrele de Perfecționare ale cadrelor didactice, sosirea ultimelor programe (75% în acest moment).

BRINDUȘA NICOLAE ■

Ministerul Afacerilor Externe dorește integrarea diasporei în spiritualitatea românească

Prima idee relevantă de discursul dlui Adrian Dohotaru ministru secretar de stat, Ministerul Afacerilor Externe, Direcția Culturală — ținut în cadrul briefing-ului cu presa și privind diaspora românească, a fost aceea că principala dificultate a momentului, ce trebuie surmontată pentru realizarea unor relații normale cu frații noștri „exilați”, este neîncrederea acestora, reținerea lor față de orice demers întreprins la orice nivel oficial. Atitudinea este perfect explicabilă prin deplina lor convingere că în România nimic nu s-a schimbat, că „SECURITATEA” e atotputernică și că acționează și acum peste graniță, urmînd aceleași scenarii de tip „divide et impera”.

Politica M.A.E. în problema românilor aflați în afara granițelor țării are la bază ideea că și ei au nevoie de noi, cei rămași, exact în aceeași

măsură în care și noi le simțim lipsa. Soluția o constituie dialogul direct, întîlnirile față în față, ale diplomaților ministerului cu reprezentanții diasporei. În cadrul unor astfel de întîlniri, de multe ori foarte tensionate, s-a încercat și uneori chiar s-a și reușit spulberarea ideilor preconcepute și crearea imaginii unei Românii în plin proces de tranziție spre o societate democratică. În acest sens, M.A.E. a întreprins acțiuni cum ar fi: trimiterea de manuale românești, obiecte tradiționale de autentică valoare, video-casete cuprinzînd recente întruniri electorale, buletine de știri, obiceiuri populare, dansuri și multe altele, bineînțeles la solicitările exprese. O altă acțiune o reprezintă păstrarea tradiției și culturii românești, prin crearea a 5 noi centre culturale (Roma, Veneția, Viena, Budapesta și New-York), organi-

zarea de expoziții ale artiștilor plastici din diasporă în țară, sau ale artiștilor români la centrele culturale străine, organizarea de turnee ale celebrei noastre teatre, orchestre simfonice etc. Un rol important în această acțiune de creare a unei noi imagini a țării noastre îi revine, în concepția M.A.E., presei, ce are capacitatea de a prezenta realitatea concret și obiectiv, de a trimite corespondenți în mijlocul comunităților românești sau la posturile de radio și televiziune existente.

În strategia M.A.E. privind realizarea contactelor cu românii stabiliți în afara granițelor țării, din păcate, activitatea de atragere a investitorilor străini, a celor cu adevărat puternici, capabili să ajute, nu este structurată, definitivată. Realitatea este că, în actualul vid legislativ, starea de relativă instabilitate reprezintă în acest moment principalul obstacol, imposibil de depășit în calea investițiilor externe masive.

Desigur, în condițiile cunoscute de toată lumea și îndelung comentate, obiectivul generos fixat de dl. Adrian Dohotaru este departe de a fi cu ușurință atins, în afara unor schimbări de fond.

BRINDUȘA NICOLAE ■

La Constanța așteaptă 101 mii tone păcură

La Ministerul Industrii se mișcă angrenajele înțepene. Directorul Direcției de Relații Publice, domnul Cornel Florea, ne-a informat că „se trage tare la programul de guvernare”, în ceea ce privește industria și partea de asistență socială de care răspunde ministerul.

Ultimele noutăți de interes național: ● S-au luat măsuri să se intensifice transportul de păcură de la Constanța, cu

cîte 3-4 nave zilnic, adică 40-50 de vagoane (o navetă avînd 2000 tone de păcură); în prezent, în portul Constanța sînt 101 mii tone de păcură ● În zilele de 12-13 ianuarie, presiunea la gaze a fost foarte bună, respectiv de la 16 atm la București, 12 atm la Timișoara și Iași (capete de linii) și 14 atm la Arad ● Este în pregătire o inițiativă prin care se dorește izolarea unui bloc

de locuințe din Militari, după tehnologii moderne autohtone, prin care se demonstrează că, la același grad de confort și condiții de locuit, consumul energetic scade de 3 ori. Măsură încearcă să stimuleze industria materialelor de construcții. Singurul impediment: să se găsească o sursă de finanțare, eventual un sponsor ● Se lucrează la sistemul de îmbunătățirea încălzirii în București. Efectele se vor vedea în iarna aceasta. A fost aleasă capitala, deoarece termoficarea nu asigură peste tot condiții normale, dacă temperatura exterioară scade sub —5 grade Celsius.

ION RUSU ■

Vom avea piine pe masă?

Ministerul Finanțelor obstrucționează importul de grîu

Este foarte posibil ca la primăvară să ne lipsească piinea de pe masă. Rezervele de grîu ale statului se anticipă că vor ajunge pînă în jurul lunii martie. Pentru a preveni o penurie de piine, Ministerul Agriculturii a contractat o cantitate de 600 000 tone grîu din Canada, contract evaluat la 45 milioane dolari S.U.A.; este pe cale de definitivare un contract cu S.U.A., în același scop, în valoare de 35 milioane dolari. Această cantitate importată ar acoperi întregul deficit de grîu pentru panificație.

Bilețul începe la Ministerul Finanțelor: pentru ca importul să poată fi realizat, Finanțele trebuie să garanteze creditele externe. Garanția re-

prezintă acoperirea diferenței de preț între costul intern al grîului și cel extern și acoperirea diferențelor de curs leudolar. Documentația referitoare la acest import de cereale a fost depusă la Finanțe din decembrie '92, fără ca funcționarii acestui minister să ia vreo măsură. În altă ordine de idei, pentru a nu se intra în criză, importul ar trebui să înceapă din această lună, ținînd cont de faptul că un transport face pe drum o lună.

Pînă în prezent, Ministerul Finanțelor a oferit o explicație: nu sînt bani. Dar pentru vagoane, parlamentari și airbus-uri sînt?

DORIAN RADU ■

EXTERNE

Leului moldovenesc

Îi crește barba, iar lui Snegur nasul

Pușini își mai aduc aminte că acum un an, la 23 ianuarie 1992, parlamentul de la Chișinău a adoptat legea cu privire la moneda națională, „leul moldovenesc”. Ulterior, leul a și fost tipărit și urma să fie introdus în circulație, înlocuind rubla. Dar nu s-a întâmplat așa. Fachețele cu lei moldovenești stau în beciuri și se învechesc înainte de a vedea lumina soarelui. Și după cum pragului evocă de Goga îi putrezea stegarul, leului moldovenesc, îngălbenit și el, îi crește barba, într-o îmbătrânire naționească.

Care sunt cauzele? Fără îndoială că ele trebuie căutate în evoluția (mai corect spus, involuția) politicii Chișinăului. Nu e loc să realizez în cuprinsul articolului de față o analiză detaliată a acestei politici, o voi face în altă parte. Acum arăt doar că președintele Snegur s-a dovedit a fi — în politică, se înțelege — cel mai dibaci cacealmagiu. El a tras mai întâi o cacealma zdravănă forțelor patriotice din Moldova de la răsărit de Prut, grupate în Frontul Popular, cu care „s-a făcut frate” pentru a trece puntea. S-a raliat programului de luptă al acestor forțe (limbă de stat, alfabet, drapel, imn etc.), până s-a văzut cocotat în fotoliul prezidențial. Pe urmă și-a arătat către Front o cu totul altă față. A tras apoi Snegur o cacealma tuturor adepților Unirii, de pe ambele maluri ale Prutului, făcându-se la început că și el vrea Unirea, pe urmă ostentând din răspuseri pe viceversa. În acest context, a tras o cacealma presei române, care l-a considerat de bună credință și l-a sprijinit și l-a menajat și de abia mai târziu s-a dăruit cine este și ce vrea el. A urmat cacealma trasă românilor din ceea ce se cheamă Republica Moldova, care au crezut că Snegur și cei din jurul lui se vor dovedi capabili și vor face totul ca să le protejeze viața, averea, demnitatea; or, prin politica pe care a dus-o și o duce, Snegur i a lăsat pe separatiști în Transnistria să se întărească, să se constituie stat în stat și pe urmă să-și facă de cap, s-a dovedit a nu fi în stare să și apere cetățenii de umilinte și samavolniciile din partea rusilor, a găgăuzilor și a altor venetici.

Dar cea mai spectaculoasă cacealma este aceea pe care Mircea Snegur a tras o puterii din România, dlui. Iliescu personal. Nu sunt dintre aceia care consideră că în chip deliberat dl. Iliescu a boicotat tot timpul revenirea Basarabiei în România și că în timpul tête-à-tête-urilor cu Snegur, cei doi președinți au vorbit rusește. Cred că, în sinea lui, dl. Iliescu a dorit și dorește Unirea (vina sa este că din postul pe care-l ocupă n-a făcut tot ce trebuie în acest sens). Dar președintele de la Chișinău l-a tras și pe dl. Iliescu în piept și l-a umilit foarte tare, înțelegându-se cu Elțin prin ignorarea a tot ce a discutat și-a convenit cu președintele român. Iar dacă aranjamentele secrete Snegur — Smirnov se confirmă și acesta din urmă își va netezi prin cîrdoșie cu Snegur drumul spre Chișinău, umilirea dlui. Iliescu nu va cunoaște margini și va fi fără precedent în istorie.

Înmormintarea de un an de zile a leului moldovenesc este deci unul din aspectele și efectele politicii sneguriste. Lăsând la o parte faptul — deloc lipsit de importanță — că însăși denumirea de „leu” (peribil și desenele bancnotelor și monedelor) poate să-l irite enorm pe președinte, întrucât aduce aminte de România și constituie o aluzie la integrare și unire (să nu uităm răsăritul lui Snegur la imnul „Desteaptă-te, române!”), ne dăm seama ușor că rubla a fost păstrată (în ciuda imenselor prejudicii economice pe care ocazional le aduce Basarabiei, mai ales după ce Ucraina a introdus moneda ei) din apăsătoare către C.S.I. Deci, spre Rusia și nu spre România. Va fi înțeles, care, în sfârșit, Bucureștiul că imobilismul său în problema reintegrării României este catastrofal?

Leul moldovenesc cu barbă ar trebui să-i trezească pe guvernarii români din letargie, înainte ca Snegur să tragă o cacealma uriașă neamului românesc și istoriei.

ION D. GOIA ■

● Scandal politic în **DANEMARCA**: premierul Paul Schluter și-a dat demisia. El s-a implicat într-un hâțș de „discreții” neavenite pe tema reintegrării familiilor unor refugiați tami. Guvernul nu va cădea, ci va beneficia de un nou lider. ● Nici la **BONN** guvernul nu va cădea în principiu. **KOHL** rămâne în picioare dar remanierea este iminentă. Seismul a fost provocat tot de un scandal politic. Ministrul economiei, Juergen Moellman, a rămas corigent, pentru că s-a băgat prea adinc în traficare influenței. Așa ceva în Germania se înghite doar până se află. ● Drama celor 415 palestinieni exilați pe niște creste muntoase ale mării a fost frenetic mediatizată. Drama celor 30.000 **TADJICI** cuibăriți lângă granița cu

Afganistanul nu. Tragedia este că reîntoarcerea în Tadjikistan este clar riscată, așezarea în Afganistan de asemenea, iar perpetuarea taberelor pe graniță de-a dreptul mor-

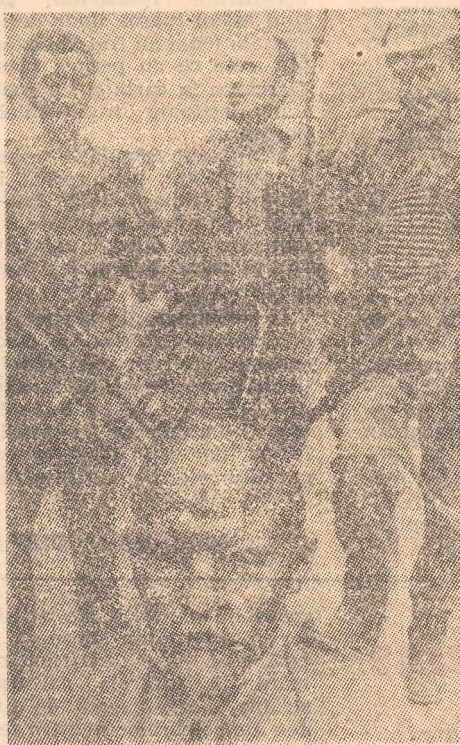
TURNUL BABEL

tală din cauza presiunii... bilaterale afgano-tadjice. Ceva mai rău nu se putea inventa. ● **CEHIA** s-a despărțit de **SLOVACIA**, îndreptându-se cu acte în regulă și prietenii asigurate spre vest. Slovacia a scăpat de Praga, capitală tuleră de dreapta, care gira o

populație slovacă de stînga. S-au născut, de revelion, două republici independente, care ilustrează bifurcația morală, politică și economică a estului sălbatic. Dar lucrurile nu s-au oprit aici. **Ruptura catifelată între Praga și Bratislava** este pe cale de înăsprire. Slovaci normali, cu veleități europene, încep să realizeze că au fost prinși într-o capcană istorică. Efectul ultim al acestei încercări este militarizarea graniței. Iată și de ce a fost necesar următorul anunț: „Armata cehă este gata să asigure securitatea frontierelor naționale, în cazul unei mișcări masive a populației din Slovacia”. Orice comentariu rămîne, definitiv, de prisos.

RADU BUDEANU ■

Și statuile se împușcă, nu-i așa?

O imagine de acest fel am văzut mai întâi în 1956: răsculații din Ungaria rostuiseră un bust al lui Lenin și se pregăteau să-l toace mărunț cu răngile și cu baroasele. A doua oară a fost cu căderea lui Nkrumah, în Ghana: mai mulți negri tăbărau cu ciomegele tot asupra unui bust al lui Vladimir Illici, de a căruj învățătură se săturaseră până în git într-un timp foarte scurt. După 1989, corecții de tot felul și rele tratamente aplicate statuiilor, busturilor și altor însemne ale patronului bolșevismului au avut loc în toate țările foste socialiste. Acum, iată, a venit și rîndul georgienilor. Aceștia (fotografia noastră) sunt gata să-l execute pe marele dascăl al proletariatului, chiar făcut din ghips. În același timp, însă, tot în Georgia, la Gori, se redeschide muzeul consacrat altui mare „dascăl”, lui Iosif Vissarionovici Djugadživili, alias Stalin. Se vor duce oare acești soldați și acolo, la Gori, să împuște bustul Tătucului?

COMUNICAT DE PRESĂ

Președintele României intervine pentru salvarea celor patru prizonieri basarabeni

La 13 ianuarie 1993, președintele Ion Iliescu a trimis președintelui Federației Ruse, Boris Nikolae-vici Elțin, o telegramă cu următorul conținut:

„Am primit vești alarmante din Transnistria, care arată că viețile unor cetățeni ai Republicii Moldova — Ilie Ilășcu, Andrei Ivantoc, Alexandru Lesco, Tudor Petrov — se află în pericol, fiind arestați încă din 2 iunie 1992 și posibili de pedeapsă capitală pe motive politice.

Sper că veți fi de acord cu mine că în acest mo-

ment al dezvoltărilor din Europa Centrală și din Est nu mai putem permite ca oamenii să fie suprimați datorită convingerilor politice sau datorită apartenenței la o formațiune politică sau alta, care reprezintă unul din drepturile elementare ale omului. Într-un spirit umanitar, fac un apel urgent la Dumneavoastră de a uza de întreaga Dumneavoastră influență pentru a determina salvarea vieților acestor oameni.

Vă rog să primiți, stimate domnule președinte, asigurarea considerațiunii mele deosebite.”

Proces la Tirana

VĂDUVA LUI ENVER HODJA E POSACĂ, ARTĂGOASĂ ȘI AROGANTĂ

Am mai văzut așa ceva și la Tîrgoviște

Da, e posacă Nexhmie Hodja, văduva răposatului dictator albanez Enver Hodja, acum, că se află în boxa acuzaților. Posacă și artăgoasă și arogantă: ea nu e cu nimic vinovată, i s-a intentat proces doar fiindcă a fost nevastă lui Enver Hodja, altminteri, ea n-a făcut albanezilor decît bine etc. Poate că dacă madam Hodja ar fi fost ia, acolo, o consoartă modestă, neștiută de nimeni, care să nu se fi amestecat în politică și în treburile țării, spusele ei ar fi putut avea o oarecare greutate. Dar nu, ea a fost pentru numărul unu al regimului al-

banez omul din umbră, sfătuitorul, pe față și de taină. Cele mai rele decizii luate în Albania comunistă au purtat și iscălitura ei, vizibilă sau nu. Așa că zisele de acum ale lui Nexhmie Hodja au tot atîta valoare cîtă ar avea susțineri similare din partea Elenei Ceaușescu, dacă ar mai trăi și ar fi adusă în fața justiției. Închipuiți-v-o pe academiciana perorind că n-are nici un amestec, nici o vină!

În ce consistă, totuși, în procesul de la Tirana, slăbiciunea acuzării, slăbiciune care-i permite văduvei posace să fie și arogantă? În capetele de acuzare trase de păr, s-a crezut că albanezii, venind cu un proces de acest fel în urma altor țări din fostul bloc

comunist, vor păși cu curaj mai departe decît au făcut-o alții și vor pune pe tapet ceea ce trebuie de fapt să se pună: crime politice comuniste. Dar nu, albanezii au procedat la fel ca românii, bulgarii, germanii — s-au străduit să-i găsească văduvei Hodja vini încadrabile în codul penal: abuz de putere, corupție, de-turnare de fonduri, înstrăinarea unor obiecte din patrimoniul statului și altele. Toate destul de greu de dovedit (întrucît foștii nomenclaturiști comuniști, din Albania și din celelalte țări din lagăr au avut grijă să se pună la adăpost din acest punct de vedere) și, chiar dovedite, neînsemnînd decît niște mărunți-

șuri pe lângă vina imensă, impardonabilă și imprescriptibilă de a fi transformat Albania în cel mai atroc lagăr de concentrare din Europa, de a fi crucificat un întreg popor.

Văduva lui Enver Hodja riscă, în cel mai rău caz pentru ea, o pedeapsă de 10 ani închisoare. Sigur, fiind bătrînă (are 72 de ani), asta ar însemna, poate, puscărie pe viață. Dar, totuși, ce puțin este acest maximum de pedeapsă pentru o persoană care are pe conștiință (alături de alții, firește) jalea și ruina unui neam și mii și mii de morminte.

ION D. GOIA ■

UN NOU „CABINET“ EUROPEAN DELORS

• Nu există un portofoliu al apărării

Noua Comisie europeană, care a intrat în funcție la 6 ianuarie, și-a repartizat portofoliile pentru a conduce Comunitatea spre Uniunea Europeană, așa cum este ea definită în Tratatul de la Maastricht, pentru a veghea, până la realizarea acesteia, la buna funcționare a marilor piețe unice și pentru a purta negocieri în vederea aderării unor noi membri.

Astfel, lui Jacques Delors îi revine președinția noii Comisii, după cum se convenise de multă vreme, pentru o perioadă de doi ani. Și ceilalți comisari sunt numiți pentru cîte doi ani, exceptînd cazul în care Tratatul de la Maastricht nu va fi ratificat în acest interval. În această situație, ei vor rămîne în funcție patru ani.

Importanța dosar al relațiilor externe, al politicii externe și al securității comune, precum și responsabilitatea negocierilor pentru extindere au fost atribuite unui olandez, ministrului demisionar al afacerilor externe Hans van den Broek. Britanicul Leon Brittan, susținător fervent al liberalismului economic, va abandona concurența pentru a se ocupa de politica comercială a CE și pentru a apăra interesele europene la negocierile GATT asupra liberalizării comerțului mondial. Van

den Broek va intra repede în miezul problemei, întrucît Consiliul ministrilor de externe a prevăzut deschiderea negocierilor pentru extindere la 1 și 2 februarie, cu candidații a căror cerere a fost deja reținută: Austria, Suedia și Finlanda. După aceea va trebui să decidă în privința solicitării exprimate de Norvegia. Tot lui îi va reveni sarcina de a soluționa problema dificilă creată de refuzul alegătorilor elvețieni de a se alătura Spațiului Economic European (SEE), stadiu intermediar înaintea aderării la CE.

Dosarul concurenței va trece în noua Comisie de la ultra-liberalul Leon Brittan la socialistul flamand Karel van Miert, mai înainte responsabil cu transporturile și cu mediul înconjurător. El va avea sarcina dificilă de a impune respectarea regulilor liberei concurențe în CE și de a autoriza sau de a interzice unele fuziuni de întreprinderi ce ar încălca aceste reguli.

Dosarul agricol, care a provocat atît de multe probleme fostului comisar irlandez Ray Mac Sharry la negocierile GATT, a fost încredințat unui expert nou venit la Bruxelles, fostului ministru luxemburghez al agriculturii René Steichen. Noul comisar de la Dublin, Pádraig Flynn, se va ocupa de situația celor

14 milioane de someri din Europa, precum și de politica socială.

Germanul Martin Bangemann, unul din principalii artizani ai marii piețe unice, împreună cu Christian Scrivener, care se ocupă în continuare de dosarul fiscalitate și vamă, se va ocupa de afacerile industriale, tehnologii de informații și telecomunicații. Italianul Romano Prodi va supraveghea buna funcționare a pieței interne. Compatriotul său Peter Schmidhuber va continua să se ocupe de bugetele Comunității, precum și de coordonarea și gestionarea fondului de coeziune. Acest fond, de 1,5 miliarde ECU (1,89 miliarde dolari) pentru 1993, este deosebit de important pentru țările din partea de sud a CE — Spania, Portugalia, Grecia — precum și pentru Irlanda, pentru a recupera rămînerea lor în urmă pe plan economic.

Printre noii veniți, grecul Yannis Pateokrassas se va ocupa de mediul înconjurător și de pescuit, dosare deținute anterior de spaniolul Manuel Marin, care în viitor se va ocupa de cooperare și dezvoltare. Fostul ministru portughez al afacerilor externe, João Deus Pinheiro, a obținut portofoliul culturii și al relațiilor cu Parlamentul European.

Clinton

a declarat

că nu-l va uide pe Saddam

• Saddam n-a declarat nimic

Tava de bombe aruncată asupra Irakului pentru a corecta politica sfidătoare a Bagdadului a fost considerată de Bill Clinton „un bun mesaj”. Astfel, strategia de unică mare putere a S.U.A. continuă în timporele desenate de Bush. Pentru a-l scuti, totuși, de emoții inutile pe Saddam Hussein, noul președinte american a declarat că nu îl va „ucide” pe liderul irakian. Întrebat dacă va da ordinul ca Hussein să fie asasinat, Clinton a răspuns scurt și cuprinzător: „Nu o voi face! Bravo!”

Emoția provocată în țările arabe de raidurile disciplinare americane în Irak este mare. La Cairo, Damasc sau Aman, declarațiile oficiale se mișcă în jurul unor termeni precum „regret profund”, „stupefacție”, „îngrijorare legitimă”. Teheranul este cel mai implicat. Trebuie precizat că Irakul este un vechi inamic al Iranului, între cele două state existînd o tradițională dispută pentru acapărarea supremației

în zonă. În consecință, satisfăcut tacit, de șifonarea Bagdadului, Teheranul nu eludează solidaritatea arabă, dar nici nu adulează aplombul american. Formula propagandistică se concentrează pe demascarea „maladiilor” grave și rușinoase ale S.U.A. Ca atare, agenția Irna subliniază apăsător: „S.U.A. este, din punct de vedere economic, politic și social, bolnavă și haotică, aflîndu-se în starea cea mai rea de după prăbușirea record din 1929”. Țările arabe, frisonate de resursele militare ale Israelului, s-au decis să nu semneze Convenția privind interzicerea armelor chimice „afit timp cît Israelul nu va adera la Tratatul de neproliferare a armelor nucleare”. Arabii nu cer bani occidentului pentru a se dezarma, așa cum face Ucraina și cum, în curînd, vor face alte republici nucleare surori. Mai bine!

RADU BUDEANU

Menuet pe trotil

PISICA LUI MILOȘEVICI

ÎN PARLAMENTUL LUI KARADJICI

• Pericolul vietnamizării rămîne

MENUET PE TROTIL

O listă a negocierilor de mare calibru consumate în ultimul deceniu trebuie să cuprîndă neapărat conferința de pace de la Geneva asupra Bosniei-Herțegovina. Nu pentru că s-ar fi încheiat cu un succes care să împingă fosta Jugoslavie pe tărîmul, logic al păcii. Nicidecum. Conferința de la Geneva rămîne stenică într-un singur punct: pentru diplomații dotați, imposibilul poate reprezenta un perimetru de lucru. O săptămînă, o lună, oricît. Să recunoaștem: cei doi co-președinți ai reuniunii, lordul Owen și Cyrus Vance, ambii cu vechi state de serviciu într-o meserie sinistră în intimitate și extrem de agreeabilă la suprafață, au demonstrat de o vreme încoace ce înseamnă să abordezi imposibilul. Ei au executat un lung menuet pe trotil, un duet-vino interminabil între tabere care și-au arătat fără echivoc colții. Ei au reușit să rețină în anticamera actualității marile războaie balcanice.

Maratonul de la Geneva nu va aduce pacea dar nici nu va declanșa confruntarea. Riscul unui duel intens și extensibil a existat din prima zi a ne-

gociilor. Dialogul s-ar fi putut termina, sec și ireconciliabil, domniile președinți de republici urmînd să se ridice de la masa de discuții și să se deplaseze cu grăbire acasă, pentru a comanda războaiele.

Așa cum se întîmplă adesea, cel care a impus „finala” nu a fost unul dintre artizanii constanți ai dialogului. Sosit pe ultima sută de metri, eminența roșie a genocidului, recent realesul președinte Miloșevici, a acceptat „dintr-o mișcare” planul de pace. Mai mult: el l-a strîns în corzi pe liderul sîrbilor bosniaci, Radovan Karadžici, să bea pină aproape de fund paharul compromisului. Karadžici a acceptat situația, planul și șantajul și, în felul acesta, a deschis calea încheierii acordului. Acum pisica se află în brațele parlamentului său, care trebuie să ratifice acordul. Prin tactica de ultimă oră abordată, liderul de la Belgrad încearcă să estompeze impresia lugubră pe care a produs-o în întreaga lume occidentală, să decongeleze raporturile cu SUA și să deschidă o șansă limitării sancțiunilor internaționale la adresa țării sale.

Între Miloșevici și Saddam Hussein, reîntreat de curînd în translocatorul observelor mondiale, sînt destule puncte convergente. De strategie, de tactică, de mers asiduu împotriva curenților, împotriva logicii și, desigur, a lumii civilizate. Miloșevici are însă un atu: el comandă o paradă explozivă, care poate afecta mai mult sau mai puțin Europa în ansamblu ei. O „furtună a deșertului” în fosta Jugoslavie nu este nici posibilă, nici probabilă. O „vietnamizare” da. Dar pentru acest gen de operații nu există abonați. Iată și explicația manierei re-luate în care Miloșevici a luat contact cu conferința de la Geneva. Paradoxul rămas în picioare este că recentele negocieri s-ar putea să nu fi folosit nimănui, în pofida performanțelor și a bunăvoinței Belgradului. Dacă parlamentul sîrbilor bosniaci rămîne orb, ciclul nebuniei se reînnoiește și începe o zăpăceală în mic, așa cum în mare se prepară, acum, după încheierea echivocă a tratatului START II. Nu ne vom plictisi.

RADU BUDEANU

FOST ZIARIST DE LA „WASHINGTON

POST” ACUZAT DE SPIONAJ

În presa americană s-a angajat o dezbatere după publicarea, în revista „Time”, a unei anchete despre fostul ziarist de la „Washington Post” Dusko Doder, acuzat de spionaj în 1985 de către un transfug al KGB. Potrivit revistei, FBI anchetase în 1986 asupra activităților lui Dusko Doder, acuzat de spionaj, fără a dovedi o eventuală colaborare a ziaristului cu serviciile de informații sovietice. Revista a precizat că se bazează pe declarațiile a circa 60 de surse ale serviciilor de informații americane.

Șef al biroului de la Moscova al „Washington Post” între 1981-1985, Dusko Doder a permis ziarului său să publice mai multe materiale senzaționale într-o perioadă anterioară glasnostului promovat de Mihail Gorbaciov. El relatase discuțiile din cadrul ședințelor foarte secrete ale Biroului Politic al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice sau de la plenary-urile nu mai puțin discrete ale Comitetului Central al PCUS. În 1984, el a informat despre moartea secretarului general Iuri Andropov cu 24 de ore înainte anunțării oficiale a decesului.

„Time” relatează că, după ce a trecut în Vest în august 1985, colonelul KGB Vitali Iurcenko îl acuzase că a primit 1000 dolari din mîinile unui ofițer al KGB la sfîrșitul lui 1984 sau începutul lui 1985. Acuzațiile formulate de colonelul KGB, puse la îndoială după revenirea sa la Moscova, trei luni mai tîrziu,

au îndemnat FBI să desfășoare o anchetă asupra lui Dusko Doder, întors în Washington „printr-o coincidență”, potrivit aprecierii revistei, în ajunul zilei în care Iurcenko a anunțat că rămîne în SUA.

„Washington Post” a protestat imediat, acuzînd într-un comunicat ancheta din „Time” de a fi „inexactă” și de a „aduca prejudicii lui Dusko Doder”. Însărcinat la revenirea sa de la Moscova să se ocupe de problemele de securitate națională, ziaristul a fost menținut în postul său, ancheta FBI neputînd confirma afirmațiile lui Iurcenko, subliniază în comunicatul lor Leonard Downie și Robert Kaiser, responsabili ziarului. „The New York Times”, care a evocat de asemenea această afacere, îl cita pe Dusko Doder care aprecia acuzațiile relatate de „Time” drept un „nonsens”. Întrebat de fostul său ziar, Dusko Doder l-a ironizat totodată și pe cei care cred că „un șef de birou al Washington Post poate fi cumpărat cu 1000 dolari”.

În prezent în vîrstă de 55 de ani, Dusko Doder a părăsit în 1985-1987 „Washington Post” pentru a se angaja la revista americană „US News and World Report”, pentru care a lucrat timp de doi ani în calitate de corespondent la Beijing. De origine iugoslavă, el trăiește în prezent la Belgrad, unde lucrează ca ziarist independent pentru „Boston Globe”, „Baltimore Sun” și un ziar european.

Dosarul „Casa Republicii” (II)

Numai terminarea ei costă 100 MILIARDE DE LEI!

● Convorbire cu dl arh. Alexandru Beldiman, președintele Uniunii Arhitecților din România

— Domnule arhitect Al. Beldiman, Casa Poporului, obiectiv foarte controversat și pe larg discutat în presă, continuă să rămână în umbra ineficienței economice. Care credeți că sînt motivele tergiversării acestei situații?

— În acest sens, sînt mai multe aspecte. Casa Republicii în sine este un capitol, iar rezolvarea întregii zone este cu totul altul, iar eu nu pot să le despart. Din păcate, în momentul de față nu se cunoaște încă situația exactă a proprietății terenurilor. Acolo au fost expropriați niște oameni care își vor terenurile înapoi. În același timp, pentru București, Casa Republicii reprezintă un potențial extraordinar și mie mi se pare o mare greșeală pierderea acestui potențial. Dar, Bucureștiul se află în prezent într-un grav moment de cumpănă. Dacă ceea ce se construiește de acum încolo în București este stăpînit din punct de vedere urbanistic, nu același lucru poate fi spus și despre ceea ce s-a construit pînă în decembrie '89. Prin urmare, cei care au avut teren acolo trebuie implicați în actuala rezolvare. Va trebui să li se dea despăgubiri la un înalt nivel, pentru că terenul este prețios. Oricum și cu ce se va construi în viitor, Bucureștiul va fi cu siguranță de o înaltă ținută arhitecturală și o să intre într-un top al capitalelor. Spun asta fără nici un fel de subiectivism, bazîndu-mă și pe discuții cu arhitecți străini care ne-au vizitat. Un alt inconvenient este că, din informațiile pe care ni le-a di-

fuzat anul trecut dl. Ardeleanu, Casa Poporului este „terminată” doar în proporție de 35%. După o estimare pe care ne-am permis să o facem, în banii de astăzi, terminarea ei ar costa... între 80 și 100 de miliarde de lei. Ca să știm ce să facem cu Casa Poporului trebuie să punem cap la cap, toate aceste lucruri, bineînțeles în cadrul unui studiu de fezabilitate.

— Domnul Mircea Anania propunea transformarea Casei Republicii în muzeu al comunismului. Care este părerea dv. referitoare la această propunere?

— În primul rînd ar trebui spus că dintr-o ordine morală a lucrurilor, în Casa Republicii n-ar trebui pus ceea ce Ceaușescu a vrut să pună. Mai există o dimensiune de care nu putem să nu ținem cont, avînd în vedere mai ales aspectul economic al României. Părerea noastră, a breslei arhitecților, este că acolo ar trebui pus ceva care să aducă bani, deoarece consumul pe care îl presupune acest edificiu în momentul de față ar fi de 20 milioane de lei pe zi. Asta ar însemna miliarde de lei pe an. Prin prisma aceasta, noi considerăm că ar trebui pus acolo fie un centru comercial enorm, fie să i se dea mai multe utilități. Și avînd în vedere această a doua dimensiune nu credem că ar fi nimerit un muzeu al comunismului sau al dictaturii în general. În orice caz, esențial este faptul că un muzeu nu este niciodată rentabil.

— Ce alte propuneri de uti-

lizare a Casei Republicii a făcut Uniunea Arhitecților din România?

— Uniunea Arhitecților a organizat în acest sens, în 1990—1991, un concurs cu o evidentă tentă polemică, adresat nu numai specialiștilor, ci și scriitorilor sau oricui voia să participe. Din păcate nu a avut ecoul pe care noi îl speram. Poate că nu i s-a făcut suficientă reclamă sau presa nu i-a văzut utilitatea în acel moment, în care viața politică era... așa cum era. Pe de altă parte, în prezent ne străduim să organizăm un concurs internațional pentru utilizarea întregii zone din această parte a Capitalei. În acest sens am contactat și pe primul ministru Nicolae Văcăroiu, și pe președintele Camerei Deputaților.

— Concret, vă rog să precizați cîteva propuneri.

— Casa Republicii ar putea foarte bine să fie și un mare centru de afaceri, de ce nu un cazinou. În orice caz, numai un studiu de fezabilitate ne va demonstra ceea ce este mai bine să facem cu Casa Republicii. Pe de altă parte acesta nu trebuie să fie influențat de subiectivismele care există în România, pe de o parte a celor care se opun folosirii edificiului în scopul în care este folosită acum și mă refer la mine. Bine ar fi să comande această lucrare unei firme de profesioniști din Occident, care ar face în mod neutru și lucid acest lucru, fără subiectivismul de care aminteam.

— Vă rog, în final, să dați cîteva detalii în legătură cu

concursul pe care Uniunea Arhitecților îl va organiza în scopul reutilizării zonei Casa Republicii.

— Acest concurs internațional este foarte prețios pentru noi, nu numai pentru rezultatul în sine, dar și pentru faptul că mediatizează foarte mult Bucureștiul în Occident. Un astfel de concurs scoate în lumea largă potențialul Bucureștiului. Și-au manifestat interesul pentru a participa la acest concurs peste 50 de arhitecți, dintre cei mai im-

portanți din lume. Lansarea unui astfel de concurs internațional presupune implicarea Uniunii Internaționale a Arhitecților, presupune publicitate în cele mai importante ziare ca „Le Monde”, „Frankfurter Allgemeine Zeitung”, „Time”. Anul acesta, în luna mai, va fi Congresul Mondial al Uniunii Internaționale a Arhitecților. Dacă vom reuși să găsim mijloacele financiare ca să participăm acolo, vom prezenta problema și acolo.

— Vă mulțumesc!

Vocea străzii

Dacă ar fi să hotărîți dumneavoastră, ce ați face cu „Casa republicii”?

● Oana Crăciunescu, elevă la Liceul E. Lovinescu:

Ideal ar fi să o folosim în sprijinul culturii. Fiind foarte mare, ar putea fi loc pentru orice fel de manifestare artistică, muzică, teatru, pictură, literatură, film... etc.

● Georgeta Marin, muncitoare la APACA:

Ce aș face cu ea? I-aș da foc! Nu știu, nu mă interesează! Știți, problema e că n-am butelie. De două luni alerg pe la...

● Viorel Georgescu, inginer la ICITPR:

Eu aș face sedii pentru diverse instituții de o importanță deosebită: parlament, ministere, instituții de cultură, serii de organizații internaționale.

● S.A., profesoară de vioară la Școala de Muzică nr. 1:

Cred că i-aș găsi o întrebuințare, cum ar fi centru de cultură națională. Avem o cultură foarte bogată și variată, ce poate fi valorificată în multe domenii: muzică, pictură, literatură... Cu Casa Republicii, utilizată în acest scop, putem obține o deosebită și importantă apreciere internațională a culturii românești.

● Ana Ioniță, elevă la Liceul E. Lovinescu:

Dacă stau bine să mă gîndesc, poate aș face-o muzeu. Dar... totuși, e mult prea mare și pentru asta. Nu știu... Cred că muzeu.

● Mihai Crăciunescu, inginer la Energoconstrucții București:

Poate pentru un centru internațional al tineretului. Cea mai progresistă categorie a populației trebuie să preia soarta acestei clădiri, pentru a realiza ceva din ea. De asemenea, e bine să fie captate organisme internaționale ONU, UNESCO, pentru întruniri, congrese, sedințe, adică să nu rămînă o povară numai pentru națiunea noastră, pentru că este foarte costisitoare. Viitoarele lucrări — părerea mea — trebuie să fie făcute cu personal muncitor și de specialitate român, care, vă asigur, este de cea mai mare competență.

● Ioana Șerban, studentă la matematică:

Mie, personal, mi-ar plăcea să fie campus universitar, pentru că — se știe — actualele clădiri nu mai fac față numărului foarte mare de studenți.

● Dan Coșug, inginer la

IAMN:

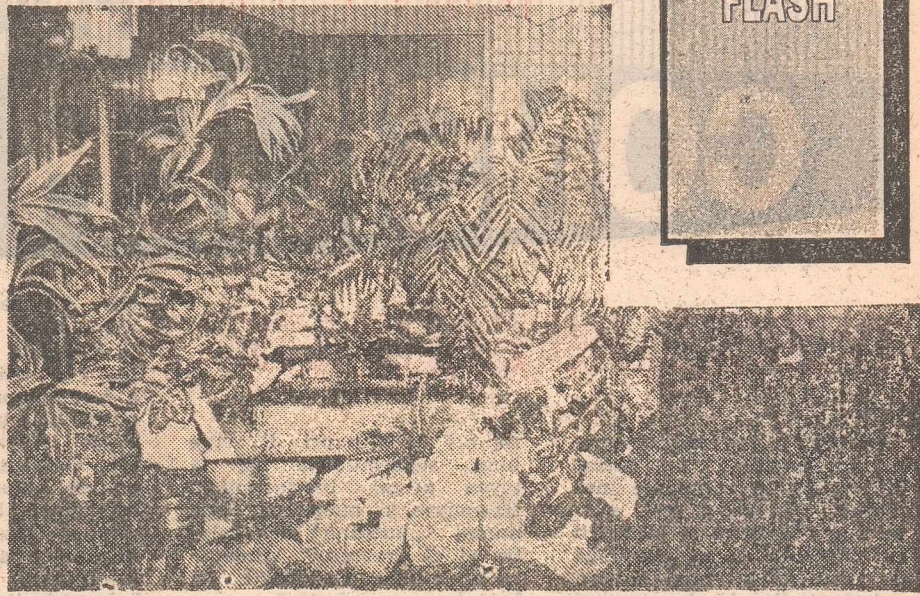
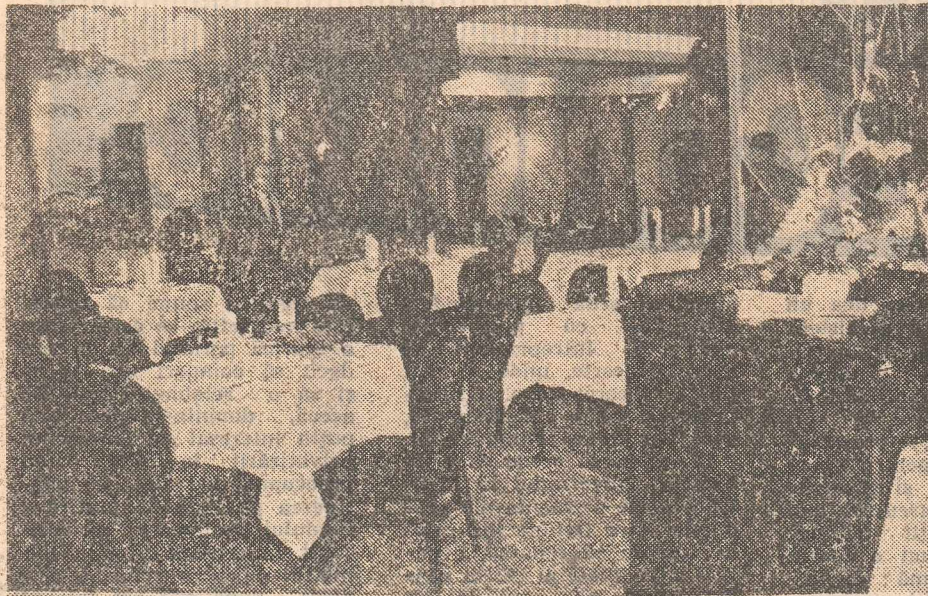
Poate că ar trebui făcută o companie mixtă, sau scoasă la licitație într-un concurs internațional. A circulat mai de mult zvonul că va fi cumpărată de Murdoch, miliardar australian, un „rege” al presei. În orice caz, fără aceste sume și fără ajutoare din exterior, nu s-ar putea face mai nimic. Pentru mîndria poporului român, eu aș face un fel de complex de conferințe internaționale pe diverse probleme, cum ar fi starea întregii planete, în orice caz și congrese internaționale de futurologie. Cu toate acestea, trebuie avut în vedere că această clădire se degradează, exact ca toate clădirile din România, care zac în paragin de peste trei ani. E păcat să o pierdem, pentru că, întotdeauna... „Time is money” — și după părerea mea, este una dintre minunile lumii.

● Pavel Grosu, student: O facem cadou parlamentarilor și să plătească ei cheltuielile de întreținere.

● Ioana Pragu, elevă: Aș face din ea o discotecă (nici mai mult, nici mai puțin! — n.n.).

RALUCA VRABIE ■

UN AMBASADOR AL LUXULUI HOTELIER

PAUL GEORGE MĂRĂȘOIU s-a născut la 1 aprilie 1962, în București. A absolvit, în 1987, Academia de Studii Economice, secția turism și management. A lucrat, din 1982, la complexul hotelier București, pe care îl admiră foarte mult.

Pasiunea sa este desenul. Îi place să citească, dar nu-i mai ajunge timpul, pe care îl dedică în cea mai mare parte serviciului. Consideră că cel mai mare defect al lui este „incapacitatea” de a se desprinde, în familie, de problemele de serviciu, iar cea mai importantă calitate este acuratețea. Dintre scriitori, îi preferă pe Agârbiceanu și Heliade Rădulescu.

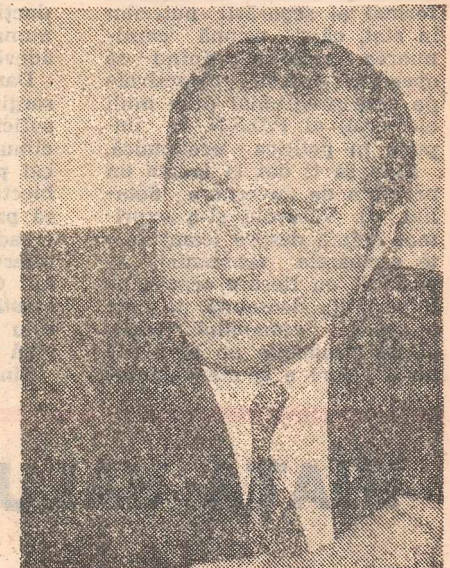
Rugindu-l să ne povestească o întâmplare amuzantă, dl. MĂRĂȘOIU, cu o spontaneitate de invidiat, s-a conformat: „Am plecat într-o stațiune montană cu soția mea. Asta pe vremea odiosului. Când am ajuns la cabană, puțin infierbîtat, am aruncat geanta pe o masuță sprijinită de perete. Deodată iese un individ furios și strigă: Domnule, ce faci, mi-ai vărsat cafeaua! Cit am stat acolo am legat, datorită intîmplării, o prietenie pentru tot concediu”.

Pentru inițiativele frumoase, îi dorim și noi d-lui MĂRĂȘOIU succes și cit mai multe prietenii care să dureze toată viața.

te adapta în funcție de vîrsta medie a clienților, solicitări, preferințe. Pe lângă programul variat din restaurant, Ambasadorul a devenit o oază de liniște, în care poți admira aranjamentele florale, fîntinile arteziene, iluminatul special, plantele luxuriante. Impresia este aceea că natura s-a mutat sub un acoperiș de plus. Atracția forte o constituie cinci vitralii originale, reprezentînd cele cinci continente ale lumii.

Pentru viitor, conducerea Companiei s-a gîndit să realizeze un bar pentru holul hotelului (Piano-Bar), în care să se cînte café-concert și jazz. Holurile se vor reamenaja. La recepție se va pune un tablou de proporții — ulei pe pînză — reprezentînd Hotelul Ambasador în contextul diferitelor epoci istorice. Se vor moderniza spațiile de cazare, se vor dota camerele cu stații de condiționare a aerului individuale, se va monta circuit intern de televiziune ș.a.

Hotelul DOROBANȚI a fost terminat în 1974 și dat în folosință cu puțin timp înainte de începerea Congresului Mondial al Demografiei. Pentru că „societatea multilateral dezvoltată” trebuia să arate ce poate, a fost construit cu unele hibe, deși la bază are un proiect foarte bun, dovadă că a cîștigat o seamă de concursuri internaționale. Are o capacitate de 298 de camere. Într-un turn de 20 de etaje. Deține mari suprafețe pentru activități complementare. Asemeni Ambasadorului, localizarea sa geografică este avantajoasă pentru turiști, în special pentru oamenii de afaceri. În cursul lunii februarie, vor începe și aici lucrări de modernizare (modificări și îmbunătățiri ale construcției), deși sumele necesare sînt fabuloase. Se vor face unele „operațiuni cosmetice” ca: magazin de obiecte de artă (în hol), grupuri statutare tineretii pentru ambientare, magazin de confecții de damă din Marea Britanie, la pre-

turi care desfid concurența, obiecte de artizanat pentru turiști. Pînă la sfîrșitul lunii martie se va face primul Centru Internațional de Afaceri, care va facilita și va face mai comodă munca oamenilor de afaceri străini. Li se vor pune la dispoziție o linie telefonică pentru convorbiri directe, linii fax, linii telex; procesări calculator, PC-uri, stații radio și telefonice, consultație juridică, activitate de informație de bursă.

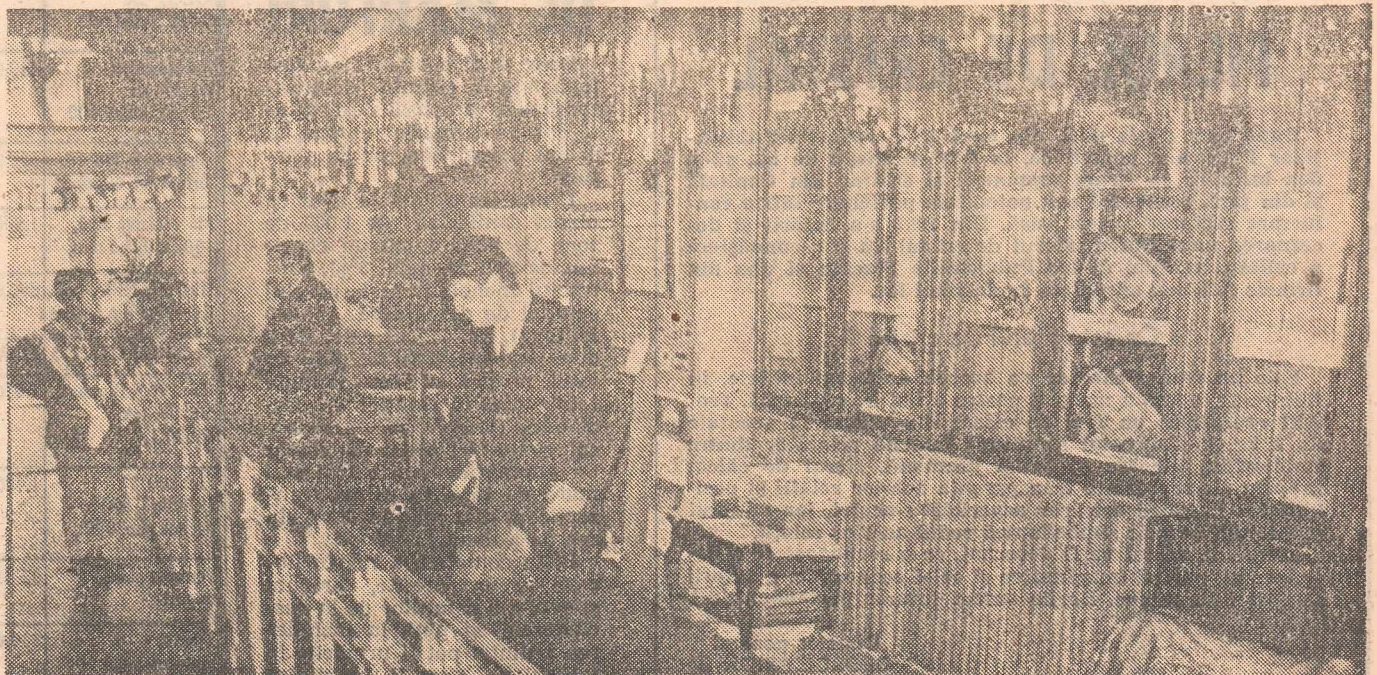
În februarie—aprilie, etajul 1 va fi complet închis pentru restructurarea spațiului de pe terasă. Din martie se reclanșează alte lucrări pentru exterior. Parcul PRIVIGHETORILOR a fost în ultimii ani uitat. S-au făcut și aici investiții de cîteva milioane. Jumătate din grădină a fost transformată într-un salon rustic de 24 de locuri, înconjurate de firme luminoase, reflectoare și lampioane. Se va reda circuitului turistic în totalitate, anul acesta. Specificul lui va fi pur românesc, cu cordao, coloane, poartă mare de lemn, făcută în Maramureș, mobilier popular. Oamenii vor putea asculta spectacole folclorice, vor merge la grătar să-și aranjeze singuri friptura și vor putea trage și la butoiul cu vin (autoservire!). Si pentru a-l cita pe dl. Mărășoiu, am spus că acest restaurant ar putea da străinilor „dovada personalității poporului român”.

Pagină realizată de
MARIA TUDOS

Românii au o vorbă: „Tot răul e spre bine”. O vorbă pe care a rostit-o și dl. Paul Mărășoiu, directorul general al Companiei de Hoteluri și Restaurante AMBASADOR. Deși niciodată n-a fost chiar așa de rău. Din 1991, anul în care dl. Mărășoiu a preluat responsabilitatea conducerii acestui trust urias rețeaua de hoteluri Ambasador a suferit transformări uluitoare. E-adevărat, cheltuielile de refacere și îmbunătățire au trecut de ordinul milioanei. Dar prin organizarea bună, exigența, cumpătarea și încă alte multe calități ale acționarilor, s-a demonstrat că și în România se pot face lucruri bune, plăcute și utile, dacă vrei și dacă-ți iubești meseria. Compania cuprinde: Hotelul Ambasador, cu toate anexele sale, (cofetărie, restaurant, hotel), Complexul Național, care este actualmente în faza de reconstrucție. Restaurantul Băneasa, Parcul Privighetorilor, Camping Băneasa, braseria Băneasa și trei bufete plasate în aceeași zonă de agrement.

Hotelul AMBASADOR a fost construit în anul 1937. La vremea respectivă, era unul dintre cele mai luxoase hoteluri din Balcani. În perioada interbelică, la „Café București” se întîlneau protipendada Bucureștilui: oameni de cultură, politicieni și toată lumea bună care avea trecere prin oraș. Hotelul are 236 de camere, cu cea mai diversificată structură de cazare. Restaurantul are 140 de locuri. Acum trei luni, s-au încheiat lucrările de renovare și modernizare care au adus pe lîngă ambianța nouă, și o schimbare a mentalității. Astfel, bucătăria oferă zilnic un spectacol culinar deosebit, care începe cu micul dejun tip „bufet suedez”. Ur-

mează prînzul și, la orele 19.00, programul de cină. În programul foarte elastic al restaurantului intră și „o oră de muzică clasică” (20.00—21.00), după care urmează un program de varietăți, care se încadrează în limitele decenței și ale tinutei estetice. De la orele 12.00 pînă la 4.00 începe un program de discotecă. Avînd în vedere că gusturile și structurile clienților pot fi deosebite de la o seară la alta, programul se poa-

CONSILIER ECONOMIC

DESPRE INEGALITATE

Încă de la instalare, guvernul în funcțiune s-a lansat într-o intensă campanie mediatică. De câteva luni, premierul Văcăroiu și ministrii săi încearcă să ne convingă de faptul că noul guvern există și dincolo de aspectul formal al separării puterilor în stat, că și asumă continuarea reformei, ținând să opereze, totuși, corectivele pe care programul (mai mult electoral) al F.D.S.N. le impune în politica economică. Fără să fi dat la iveală un program de guvernare detaliat, dl. Văcăroiu și-a exprimat opinia despre (cam) toate sectoarele economiei, „apăsând”, cu fiecare ocazie, pe importanța deosebită pe care o acordă economiei reale. „Dacă producție nu e, nimic nu e”, pare a spune domnia-

sa, ori de câte ori îi vine bine, sugerându-ne că, la urma urmei, instrumentele financiare și monetare sînt numai „butoane” de reglaj fin și că „secretul” vindecării economiei românești stă în relansarea efectivă a producției; ceea ce, în (și nu numai în) principiu, este adevărat.

Dar, dacă mijloacele de sorginte monetaristă nu sînt suficiente pentru a frîna declinul producției, pe ce alte căi poate fi atins acest obiectiv? Este tot mai evident că primul ministru înclină să creadă că statul trebuie să intervină cu toată autoritatea lui. Ce înseamnă, practic, această intervenție, dl. Văcăroiu n-a precizat niciodată, pînă acum.

Singurul dintre demnitarii

care a încercat să dea un răspuns cit de cit consistent în această — să recunoaștem! — spinoasă problemă a fost „numărul doi” al Executivului, ministrul de stat Mișu Negrițoiu, președintele Consiliului pentru coordonare, reformă și strategii economice. Pe parcursul mai multor intervenții publice, domnia-sa a reluat o foarte interesantă dilemă: ce trebuie să primeze, libertatea politică sau libertatea economică? Invocînd diverse surse de autoritate în domeniu, dl. Negrițoiu a optat hotărît pentru libertatea economică. Poziția domniei-sale este inspirată, probabil, de binecunoscuta teză „economie de piață fără democrație”, promovată, la noi, de ex-premierul Theodor Stolojan. Maritor apropiat al avaturilor neputinței fostului prim-ministru de a întrerupe cursul defensiv al guvernării sale, dl. Negrițoiu ne explică, de acum relaxat, că

statul posedă întreprinderi rentabile, cu perspective excelente, întreprinderi cu șanse incerte, unde se mai poate încerca ceva și întreprinderi clar falimentare, care vor trebui eliminate.

Dl. ministru crede că e de datoria guvernului să identifice acele segmente ale producției care trebuie încurajate, ajutate să renască, eventual stipendiate și că, în egală măsură, este tot datoria guvernului să ne spună ce întreprinderi vor trebui lăsate să piară. Deci, ne avertizează dl. Negrițoiu, știut fiind că statul are resurse limitate, acestea vor fi alocate diferentiat, în funcție de anumite criterii. Că „ajustarea structurală” la care face trimitere dl. ministru poate fi realizată numai prin politici suplimentare, financiare și de credit, metode pe care, fără să le repudieze expres, dl. Văcăroiu le așază în plan secund, e, poate, mai puțin important. Ceea ce contează, într-adevăr, este că, după știința noastră, dl. Negrițoiu este primul funcționar de rang înalt care enunță public teza abordării selective a componentelor proprietății de stat. E drept, prin creditele cu regim special de care se bucură, agricultura a avut și pînă acum un statut aparte; dar asta este o cu totul altă problemă.

Legată mai acut de intervenția selectivă a statului în economie, așa cum este văzută ea de actualul guvern, este o altă chestiune: privatizarea. Dl. Negrițoiu este

un realist; spune că uneori este mai ieftin să construiești o fabrică pornind de la zero decît să cumperi una veche și să o re tehnologizezi. De aceea, domnia-sa pare mai puțin interesat de fenomenul privatizării în sine, fiind preocupat, mai ales, de menținerea pe linia de plutire a fondului realmente privatizabil. În această direcție, ministrul pentru reformă este decis, după cîte am înțeles, să meargă pînă la subvenționarea marilor combinate industriale muribunde. Deși n-a spus-o direct în nici o intervenție publică, angajîndu-se să mențină în viață „giganții”, dl. Negrițoiu pare sceptic în ceea ce privește impactul benefic imediat al privatizării. Rezultatele acesteia urmează să apară, cel mai devreme, peste opt sau zece ani, crede domnia-sa și înclinăm să-i dăm dreptate, din acest punct de vedere.

Deci, instrumentele pe care statul le va utiliza în cadrul planului său de implicare mai hotărîtă în economie sînt contractele de management pe termen fix (discutate de noi în nr. precedent al revistei), și alocarea discriminatorie, a resurselor. Este interesant de urmărit cum va reacționa cea („anumită”) parte a industriei care se va afla pe „lista neagră” a guvernului. Pentru că, dacă domnul Negrițoiu se ține de cuvînt, dreptul egal la resursele statului este mort.

PAUL CIUDIN ■

PIAȚA VALUTARĂ

LA NOI

Leul își continuă cursa descendentă, fixînd coborînd, în ultimele zile, pînă la un nivel de 472 lei/\$. Moneda națională a pierdut, deja, 2,6% din valoarea cu care a intrat în noul an (460 lei/\$). Pe piața liberă, căderea a fost și mai evidentă, dolarul oscilînd, la cumpărare, într-o piață cuprinsă între 800 și 1 000 de lei.

În aceste condiții, pentru a tempera cererea de valută pe segmentul oficial al pieței și pentru a stopa practicile speculative de transfer valutar, Banca Națională trebuie să decidă o nouă depreciere semnificativă a monedei. Implicațiile vor fi durabile. Importurile se vor scumpi, iar prețurile interne ale mărfurilor aduse din afară vor cunoaște o nouă explozie de proporții. Dar, atîta vreme cît mult doritul împrumut de stabilizare întîrzie să apară, banca centrală nu are altă posibilitate de intervenție.

Din experiența ultimilor trei ani, știm că menținerea unui

curs dual de schimb — fie că este oficial acceptată, fie că nu — provoacă fracturi violente în evoluția prețurilor de consum. Niciodată, însă, în acești trei ani, distanța dintre cele două ramuri ale cursului nu a fost

atît de mare. Dacă autoritățile își vor asuma acum responsabilitatea unei devalorizări corective masive a leului, „rigorile iernii” ar putea deveni insuportabile pentru majoritatea populației, în pofida „valului de aer cald”, care s-a instalat deasupra țării noastre.

Data fiind acest risc meteorologic major, credem că, deși necesară, măsura respectivă va fi amînată la primăvară.

ÎN VECINI

— decembrie 1992 —

Țara	Moneda	Per dolar
1. Ungaria	forint	80,85
2. Iugoslavia	dinar	—
3. Turcia	lira	8223,00
4. Bulgaria	leva	24,60
5. (ex) U.R.S.S.	rubla	416,50
6. Polonia	zlot	14640,00
7. Cehia/Slovacia	coroana	27,93

Sursa: International Herald Tribune.

COTAȚII

PRODUS	DESCHIDERE	ÎNCIUDERE	CONTRACT ÎNCHEIAT
Păcură tip 50/30 S sulf max. 3%	51.000 lei/tonă		51.000 lei/tonă
Păcură sulf max. 3,5%	55.000 lei/tonă	53.000 lei/tonă	
Orez Birmania, bob lung alb	184.000 lei/tonă	182.000 lei/tonă	
Cafea Arabica verde, SANTOS	800.000 lei/tonă	800.000 lei/tonă	
Pale lină pieptănată, sort II	1.800.000 lei/tonă	1.800.000 lei/tonă	
Zinc 99,9%, în lingouri sau bare	570.000 lei/tonă	565.000 lei/tonă	
Tablă neagră OL 37-2k 1,5x1.000x2.000	119.000 lei/tonă	119.000 lei/tonă	119.000 lei/tonă
Tablă neagră OL 37-1n 1,75x1.000x2.000	119.000 lei/tonă	119.000 lei/tonă	
Hîrtie scris, HS 1A, format A4 60gr/mp	550.000 lei/tonă	500.000 lei/tonă	
Plăci finantă albă, 150x150x5,5 mm	1.900 lei/mp	1.800 lei/mp	
Hîrtie tip XEROX, RQ-70gr/mp, format	690.000 lei/tonă	690.000 lei/tonă	
Radio SELENA 215	18.200 lei/buc	18.200 lei/buc	
Fier 100% Bumbac, 500 decitex Nm20/1	1.050 lei/kg	1.050 lei/kg	
Fier 100% Celofibră, 500 decitex Nm200/2	1.600 lei/kg	1.600 lei/kg	
Fermă plastic import	32 lei/buc	32 lei/buc	
Tractor motocultivator 506	330.000 lei/buc	300.000 lei/buc	

UN TROFEU RÎVNIT FIERUL DE CRISTAL

După cum poate știți, din anul 1990, redacția Publicațiilor Flacăra a hotărît ca, la fiecare sfîrșit de an, să-și dea înînlînire cu firme românești și străine din Capitală și din țară, parteneri sau potențiali parteneri într-o conlucră reciproc avantajoasă. Din 1992 s-a hotărît și decernarea unui trofeu, Fierul de cristal, ca o recunoaștere a calității relației dintre Publicațiile Flacăra și una din firmele cele mai apropiate de destinul lor.

Ce este Fierul de cristal?

Este un trofeu care se va acorda de acum înainte, în fiecare an, operă a marelui nostru artist Dan Băncilă. Trofeul reprezintă un fier de călcat din cristal în greutate de 2 kg. Postamentul semnifică temelia relațiilor dintre Publicațiile Flacăra și firma premiată, fierul de călcat propriu zis reprezintă transparența acestor relații și posibilitatea netezirii oricăror asperități s-ar ivi, iar mineralul sub formă de măr simbolizează rodul acestor relații.

Fierul de cristal va fi decernat, ca o recunoaștere a inteligenței, puterii imaginative și celei economice, a valorii relației interumane. Dărim succes tuturor pretendenților!

Director general
GEORGE ARION ■

BURSA DE MĂRFURI

Doar două contracte au fost încheiate la ședința de tranzacționare bursieră desfășurată joi, 14 ianuarie curent, la sediul Bursei Române de mărfuri.

Prima tranzacție a avut ca obiect cantitatea de 1 000 de tone de păcură (cu un conținut de sulf de max. 3%), contractul încheindu-se la nivelul cotației de deschidere (51 000 lei/tonă). În cadrul celei de-a doua tranzacții, 20 de tone de tablă neagră au fost vîndute tot la nivelul cotației de deschidere (119 000 lei/to). Adăosul comercial cedat de vînzător cumpărătorului a fost mai mare de 15%, în prima tranzacție și mai mic de 15%, în cea de-a doua.

Lista completă a mărfurilor care au fost oferite, precum și evoluția cotațiilor de la deschiderea și pînă la închiderea ședinței pot fi urmărite în tabelul pe care îl publicăm alăturat.

FORZA ITALIA!

Nu cu mult timp în urmă (FLACĂRA nr. 50/16—22.12.1992), publicam, sub acest generic, un amplu reportaj-documentar de prezentare a Italiei, țara despre care obișnuim să spunem, cu o formulă „totică”, poate, dar mereu actuală, că este „sora noastră mai mare într-o latinitate”. Nu istoria multimilenară a relației dintre România și Italia face, însă, obiectul acestui scurt advertisement, ci datele cele mai recente privind raporturile dintre ele.

În ultimul timp, apropierea sentimentală despre care vorbeam a început să fie tot mai pregnant dublată de o apropiere în plan economic, valențelor culturale tradiționale, încă prevalente, adăugându-li-se cele de ordin practic, cele care țin, înainte de toate, de aspectele concrete ale unei colaborări, care trebuie să depășească faza declarațiilor de bune intenții, materializându-se în cadrele mai puțin amicale, dar mai sănătoase, ale unui pragmatism centrat pe domeniul relațiilor economice.

FLACĂRA are privilegiul de a fi o punte de legătură între România și Italia. Răspunzând și invitației noastre, un grup de oameni de afaceri italieni ne va vizita țara, în ultima decadă a lunii ianuarie. FLACĂRA întreține relații dintre cele mai bune cu ILSIR, Institutul Lombard pentru Schimburi Economice și Culturale Italo-Române, din Milano. ILSIR, condus de doamna arhitect Maria Vittoria Ionuț-Pușcașiu, este organizatorul acestei vizite. Întreprinzătorii italieni vin la noi cu un set de proiecte de colaborare pe care vi le aducem la cunoștință, în această pagină. Credem că multe dintre ele vor trezi interesul oamenilor de afaceri români. Turător celor care doresc să afle mai multe amănunte despre proiectele respective, le stăm la dispoziție.

Încheiem, promițându-vă să vă ținem la curent cu desfășurarea și cu rezultatele acestei vizite, menționând, totodată, că FLACĂRA va deschide și alte asemenea „câi de comunicare”, fiind hotărâtă să devină o punte de legătură între România și Europa.

CATALINA ȘTEFĂNESCU ■
MARCEL APOSTOLESCU ■

Programul vizitei la București și Chișinău a grupului de oameni de afaceri italieni

perioada : 21—26 ianuarie 1993
organizator : Institutul Lombard pentru Schimburi Economice și Culturale Italo-Române

— ILSIR —

Istituto Lombardo per gli Scambi Economici e Culturali Italo-Romano arch. Maria Vittoria Ionuț-Pușcașiu, presidente

Joi, 21 ianuarie

● Sosirea la București a delegației conducerii ILSIR, formată din :

● doamna arhitect M. V. Ionuț-Pușcașiu, președinte
● dl. Paolo Lazzati, vicepreședinte

● dl. prof. Franco Cajani, secretar general
Joi, 21 și vineri, 22 ianuarie — dimineața

● Întâlniri la :
● Ministerul Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului

● Societatea IROMA
● Ministerul de Externe
● Agenția Română de Dezvoltare

● Ministerul Culturii
vineri, 22 ianuarie — după-amiaza

ilsir

● Sosirea grupului de oameni de afaceri, compus din 45 de persoane :

● cazarea membrilor delegației la Hotel Intercontinental ;

● ora 17,00 : întâlnire la Agenția Română de Dezvoltare

● ora 18,00 : întâlnire la Camera de Comerț și Industrie a României

● ora 20,30 : cina la Hotel Intercontinental

simbătă, 23 ianuarie —

începând cu ora 9,00, dimineața

● Eventuale întâlniri ale membrilor delegației cu miniștri și oameni de afaceri români
● ora 17,00 : vernisarea expoziției „O sută de artiști, un poet”, la Muzeul Colecțiilor de Artă

● ora 19,30 : cocktail la Palatul Elisabeta

● ora 21,00 : cina la restaurantul Melody

duminică, 24 ianuarie

● Plecarea unora dintre membrii delegației la Chișinău — zbor charter, cu un avion particular

luni, 25 ianuarie

● Program de lucru la Chișinău :

● eventuale întâlniri cu oameni politici și oameni de afaceri.

marți, 26 ianuarie

● Întoarcerea la București :

● ora 11,00 : întâlnire cu președintele Camerei de Comerț

● ora 18,00 : plecarea spre Milano.

Nr. crt.	Numele firmei, adresa și obiectul principal de activitate	Numele antreprenorului	Obiective și oferte
1	FUMAGALLI INDUSTRIA ALIMENTARI, SPA Via Briantea, 18 — Tavernerio tăierea și prelucrarea cărnii de porc	Cesare Fumagalli, Enrico Mascheroni	joint venture pentru creșterea, tăierea, prelucrarea și conservarea cărnii — oferă know-how în sectorul producerii și prelucrării cărnii de porc; — achiziționează porci vii și/sau tăiați; — dorește să vândă produse din carne.
2	EUROGEN, S.R.L. — GERELEX, S.R.L. Via Strauss, 12 — Seregno	Ing. Carlo Palummo	joint venture — produce grupuri electrogene cu puteri cuprinse între 50 și 2.000 kVA; tablouri electrice automatizate; motopompe pentru irigații, drenaje și pentru pompieri; — achiziționează motoare Diesel de mare putere și aparatură electronică, civilă și militară.
3	S 75, S.P.A. Via Colombo, 48 — Baruccana di Seveso mobiliier din lemn	dr. Luciano Sanrambrogio	joint venture
4	RC ITALIA Via Cernia, 19 — Meda comerț cu mobilă și accesorii	Renato Crippa	joint venture
5	STUDIO COMMERCIALISTA	Franco Riva	
6	ENOTECA COLOMBO S.A.S. DI COLOMBO G.E.C. Corso Libertà, 104 — Cesano Maderno comerț en-gros de vinuri, lichioruri, băuturi răcoritoare și ape minerale	Rino Colombo	j.v. pentru îmbutelierea vinului și aperitivelor; j.v. pentru îmbutelierea apei minerale și băuturilor răcoritoare — achiziționează, în condiții avantajoase, partizi mari de vinuri și lichioruri îmbuteliat.
7	TRABATTONI MARIO, S.N.C. di BONFANTI PIERO E.C. Corso del Popolo, 2 — Seregno producția și comercializarea de încălțăminte, genți și (alte) articole din piele	Piero Bonfanti	joint venture pentru confecționarea articolelor din piele; j.v. pentru confecții (cămăși, pijamale) — achiziționează produse din piele și accesorii.
8	CALO, GUALTIERO & FIGLI Via Santa Maria, 34/4 — Binzago di Cesano Maderno produce și vinde mașini pentru îmbutelierea vinurilor și apelor minerale	Gianni Calo	j.v. pentru producerea mașinilor de îmbuteliat; j.v. cu firme care îmbuteliază vinuri și/sau ape minerale — vinde linii superautomatizate pentru îmbutelierea vinurilor, lichiorurilor, apelor minerale și băuturilor răcoritoare.
9	NUOVA REFEC, S.R.L. Via Monteverdi, 5 — Seregno produce lenjerie pentru femei	dr. Emilio Bellu	j.v. pentru confecționarea costumelor de baie; j.v. pt. confecționarea lenjeriei de corp
10	BARINDELLI ENRICO DI TINO prelucrarea lemnului	Giovanna Barindelli	j.v. pentru prelucrarea lemnului (fierăstraie, joagăre etc.) — cumpără trunchiuri sau scîndură de nuc, fag, tei etc.
11	SALUMIFICIO RHO tăierea și prelucrarea cărnii de porc	Pietro Rho	j.v. pentru creșterea porcilor, tăierea, prelucrarea și conservarea cărnii — vinde know-how în domeniu; vinde conserve și șuncă presată; — cumpără porci vii și/sau tăiați.
12	TRADE, S.R.L.	Felice de Palma	j.v. pentru transporturi interne și internaționale
13	DITTA PASSERA & DITTA PASSERA EZIO producerea și comercializarea vinurilor	Ezio Passera	joint venture
14	IMPORT TRADING, S.R.L.	Ezio Passera	j.v. pentru fabricarea seringilor; j.v. pentru fabricarea seturilor de transfuzii
15	STUDIO TECNICO PROGETTAZIONI construcții	Salvatore și Armando Russo	
16	LA BIODEPURATRICE	Domenico Di Rudda	comercializarea purificatoarelor
17	CAMOTERR	F. Cairol	
18	VEGETTI MOBILI		cumpără garnituri și piese de mobilier; j.v. în domeniu
19	I. CERVİ ARREDAMENTI		j.v. mobilier

ECONOMIE

Într-o economie demol AREXIM arată că „SE PO

— interviu cu ADRIAN STANCIU, directorul firmei —

— În prezent, AREXIM este o societate pe acțiuni, cu capital integral privat românesc; este distribuitor autorizat al firmei **RANK XEROX**, care, la rândul ei, este, să zicem, filiala europeană a marelui concern multinațional **XEROX**, inventatorul procedurii xerografice, și al mașinilor de copiat, care au căpătat, nu numai la noi, ci pe întreg mapamondul, un supranume. Cînd și cum s-a născut? S-a născut cu trei ani în urmă, ca o mică firmă de service, formată din specialiști în birotică, plecați din IIRUC. Inițial am fost 20 de oameni, care am pornit firma, am funcționat un timp în baza decretului 54/90, ne-am făcut un nume în lumea service-ului pentru mașini de copiat și am reușit să devenim o firmă destul de serioasă pentru a putea fi primită în clubul destul de restric-

tiv al distribuitorilor autorizați **RANK XEROX**. În 1990, cînd **XEROX**-ul a demarat în Europa de Est programul de distribuitori, adică programul de vânzări prin intermediul unor mici firme partenere, **AREXIM** a primit acest statut oarecum firesc, la ora respectivă noi fiind, fără falsă modestie, singura firmă profesionistă din țară în domeniul service-ului și al asistenței tehnice pentru birotică. Bineînțeles, lucrul acesta ne-a stimulat foarte mult, din multe puncte de vedere, mai ales că un astfel de parteneriat obligă atât moral, cit și contractual; contractele de distribuire cu **RANK XEROX** sint extrem de dure.

În acest context, activitatea noastră s-a diversificat și am început să lucrăm în domeniul comercializării acestui tip de echipamente, domeniu în

care am inaugurat o politică de distribuție bazată în primul rînd pe seriozitate, o politică în cadrul căreia firma se obliga să acorde asistență profesională clienților săi, gîndită nu pentru mîine, ci pentru poimîine și mai încolo. Scopul nostru principal a fost acela de a ne face parteneri, și nu de a vinde pentru a vinde, orice și oricum.

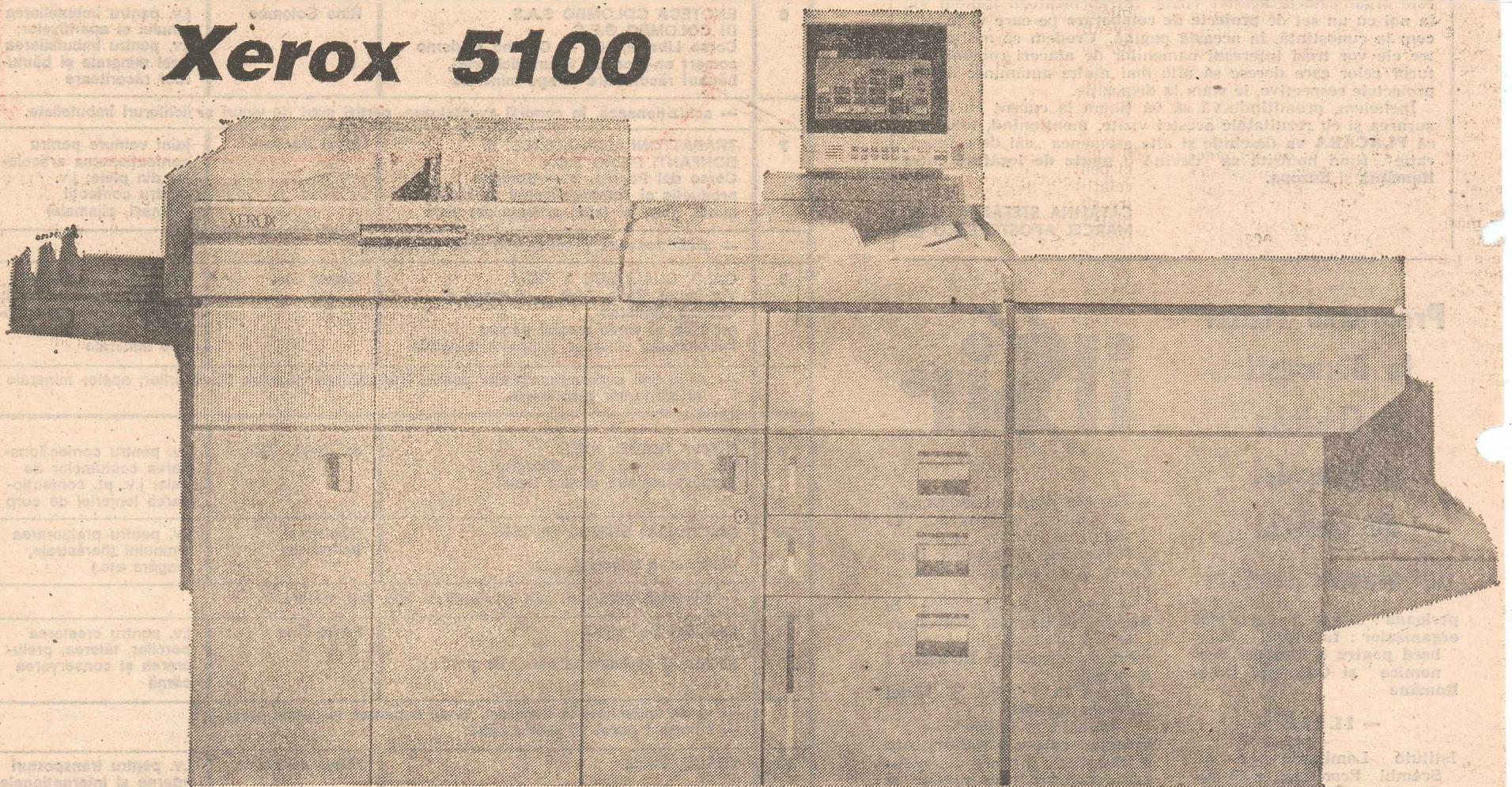
Am investit foarte mult în recrutarea și pregătirea personalului. Pentru noi, un salariat înseamnă cheltuieli între un milion și două milioane de lei — depinde de postul în care îl angajăm — și o perioadă de formare de trei pînă la șase luni, cu „bătaie” pînă la un an, pentru anumite posturi. Acum, **AREXIM**-ul este cel mai important distribuitor al **RANK XEROX**-ului din România, dintre cei 16 existenți. Deținem aproximativ 25% din cifra de afaceri a **XEROX**-ului în țara noastră. Am plecat aproape de la zero, firma fiind înregistrată cu un capital inițial de numai 10 000 de lei, iar acum, după încheierea bilanțului pe 1992, ne vom mări capitalul social, probabil la 120 de mi-

lioane de lei, cifra noastră actuală afaceri fiind de aproximativ 1,5 miliarde de lei pe an.

În anul recent încheiat, am obținut locul al treilea între distribuitorii **XEROX** din Europa Centrală și de Est, care „adună” vreo 14 țări din zona noastră geografică, inclusiv Rusia și statele europene ale fostei Uniuni Sovietice.

Dealtfel vreau să vă mai spun că cel puțin din punctul de vedere al firmei **XEROX**, România este intrată în noșor în Europa, anul acesta obținînd trofeul „Country of the Year” (Țara Anului), trofeu ce se decernează în toată lumea **RANK XEROX**-ului, adică în 116 țări, pe criterii destul de pretențioase. Mai vreau să adaug că, în cadrul acestui mare concern multinațional, cu peste 200 000 de angajați și cu o cifră de afaceri de 26 de miliarde de dolari (care este mai mare decît produsul național brut al României), țara noastră este privită ca o țară de foarte mare succes, iar noi, cei care lucrăm aici, sintem considerați fiind foarte

Xerox 5100

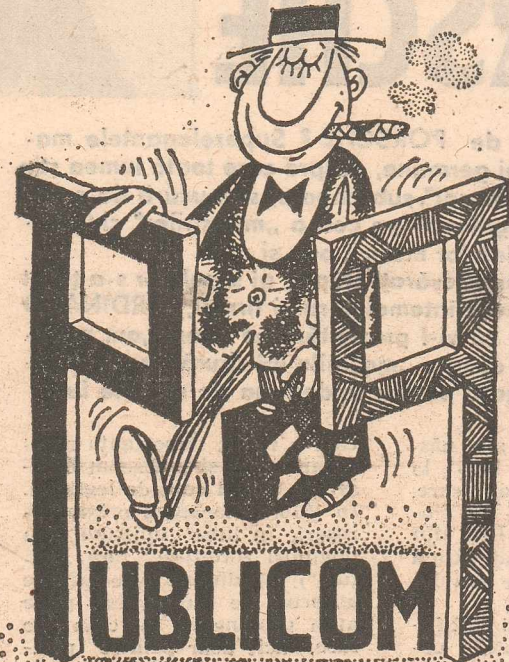

Copiator de înaltă performanță

"AREXIM este cel mai important distribuitor Rank Xerox în România, iar în anul 1992 obținut locul 3 în Europa Centrală și de Est"

Camera de Comerț și Industria a României, prin Departamentul Publicom

invită firmele interesate să participe la următoarele expoziții specializate, cu participare internațională, pe care le va organiza în anul 1993:

- **UNIVERSAL SHOPPING** : 2—5 februarie 1993
confecții, încălțăminte, articole sportive și de viață, jucării, aparatură electronică, bijuterii, cosmetice, țigări, băuturi, produse alimentare etc.
- **CHIPARE CASNICĂ** : 2—5 februarie 1993
mașini și aparate electromenajere inclusiv piese de schimb, articole de menaj de orice fel, servicii de masă, produse de uz menajer etc.
- **CABLURI ȘI CONDUCTORI** : 9—12 februarie 1993
cabluri și conductori pentru utilizări generale și speciale, inclusiv materiale pentru industria cablurilor și conductoarelor.
- **PRELUCRAREA METALELOR, TESTĂRI, ACOPERIRI METALICE** : 2—5 martie 1993
scule așchietoare, abrazive, diamante industriale, scule diamantate; tratarea suprafețelor și acoperiri metalice; echipamente și tehnologii de sudură; aparatură pentru încercări fizico-mecanice; aparatură de control distructiv și nedistructiv.
- **LABORATOR** : 9—12 martie 1993
aparatură și articole de laborator pentru toate domeniile de activitate: chimicale de laborator etc.
- **PROTECȚIA** : 9—12 martie 1993
aparatură și echipamente pentru detectarea, controlul și reducerea poluării mediului înconjurător.
- **AGRA — VET** : 16—19 martie 1993
chimicale pentru protecția plantelor, premixuri, instrumentar și medicamente de uz veterinar, utilaje și accesorii de uz agricol etc.
- **ARMĂTURI, POMPE, GARNITURI** : 23—26 martie 1993
armături, pompe și garnituri pentru utilizări în toate domeniile.
- **DENTA** : 30 martie — 2 aprilie 1993
echipamente, instrumentar, accesorii, materiale, produse chimico-far-

- maceutice pentru cabinetele și laboratoarele dentare; produse pentru igiena bucală.
- **AMBALAJ — CONDIȚIONARE** : 4—7 mai 1993
materiale de ambalaj, ambalaje de consum și de transport; imprimare marcare, etichetare; echipamente, mașini și accesorii pentru ambalarea celor mai diverse produse.
- **FOTO, KINO, VIDEO** : 11—14 mai 1993
aparate și accesorii foto, aparatură de filmare și de proiectie (film, diapozitive, retroproiectoare), camere video, filme, hirtie și chimicale foto, aparatură și accesorii pentru studiourile și laboratoarele foto, benzi magnetice (casete video, audio, benzi de magnetofon) etc.
- **AUTO-SERVICE** : 14—17 septembrie 1993
echipamente, accesorii, dotări și scule pentru unitățile de service auto, garaje și stații de alimentare; piese de schimb și echipament electric auto; uleiuri, vopsele și cosmetice auto; anvelope, camere și echipamente pentru vulcanizare; aparatură de măsură, testare și calibrare etc.
- **VITRINART** : 9—12 noiembrie 1993
materiale, accesorii și articole pentru dotarea și decorarea interioară și exterioară a magazinelor.
- **INFORMATICA '93** : 16—19 noiembrie 1993
mini-calculatoare, calculatoare personale, calculatoare industriale și de proces, rețele de calculatoare, software, echipamente periferice, accesorii pentru computere și materiale consumabile, aplicații.
- **BANKTECH** : 16—19 noiembrie 1993
echipamente, accesorii și dotări specifice pentru sectorul bancar.

Pentru înscrieri și informații suplimentare adresați-vă la PUBLICOM, Bd. N. Bălcescu nr. 22, sector 1, 79502 București, telefon 614.75.35 sau 613.70.73, telex 11374 camro r.

EXPOZIȚIILE SPECIALIZATE PUBLICOM — O SANSA ÎN PLUS PENTRU PROMOVAREA PRODUSELOR DUMNEAVOASTRĂ!

gațiile care ne revin nu ne-au speriat însă și nici nu ne-au descurajat, ci, dimpotrivă, ne-au stimulat. Noi zicem că am reușit să ne îndeplinim obligațiile. Am fost ambițioși și de faptul că RANK XEROX este liderul mondial al pieței de birotică și că, de la înființare și până acum a fost tot timpul în avangarda progresului, introducând, în domeniul său de activitate, numărul cel mai mare de inovații tehnologice, conducând permanent „ostilitățile” în lumea copiatoarelor.

Și noi vrem să fim o firmă care conduce piața și nu una care o urmează. Într-o piață în dezvoltare există două genuri de firme: unele care stabilesc referințe sau standarde și altele care încearcă să atingă aceste standarde. XEROX-ul este una din firmele care impun standarde, iar noi am considerat că și AREXIM-ul trebuie să fie o firmă de acest gen.

— Pentru clienții dvs. actuali și potențiali, ce înseamnă o colaborare cu AREXIM?

— Este greu de răspuns la întrebarea asta, fără „să te bați cu cărămida în piept”, la modul: „AREXIM este singurul... este principalul... este cel mai...” ș.a.m.d. Obiectiv nu pot să fiu, ca orice „părinte”, dar pot să vă spun care sînt coordonatele ofertei noastre și rămîne la latitudinea clienților să spună în ce măsură ne achităm de ceea ce promitem. Sîntem o firmă prestatoare de servicii, și prin asta sîntem mult mai conectați la piață decît firmele din sectorul productiv și chiar decît cele din comerț, zone ale economiei în care contactul cu clientul este de scurtă durată și de obicei fără „feed-back”. Pentru noi însă, contactul cu clienții înseamnă întotdeauna o colaborare pe termen lung, pentru că odată ce a cumpărat un echipament de la noi, tot noi sîntem cei care furnizăm asistență tehnică, service-ul, consumabilele, piesele de schimb etc. etc. și, eventual, echipamentul cu care îl va înlocui pe cel inițial, cînd acesta se uzează și vrea să renunțe la el.

Pot să vă spun că, de sărbători, am primit o sumedenie de scrisori de la clienții noștri, cîte un gînd bun de la toți cei cu care am încheiat afaceri; nu pentru că sîntem noi „mari și tari”, ci pentru că AREXIM știe să-și cultive relațiile. Prin natura activității noastre sîntem foarte aproape de viața firmelor care apelează la noi. Le spun tuturor cu mîna pe inimă că AREXIM este firma al cărei unic scop este acela de a-și mulțumi clienții, de a fi cît mai aproape de necesitățile lor.

— Pentru viitor, ce gînduri aveți?

— Și asta este o întrebare grea... În România de azi, orizonturile de timp sînt foarte scurte, este foarte greu să-ți faci un plan de viitor de care să te ții. Din fericire, pînă acum, noi ne-am atins obiectivele pe care ni le-am propus. Și pentru 1993 avem un plan destul de ambițios. Este vorba de implantarea unor echipamente noi, de înaltă performanță, care pînă acum nu au intrat niciodată în Europa de Est. De asemenea, în acest an dorim să oferim o gamă completă de servicii, derulate pe baza unui contract de service total, pentru care trebuie să fim extrem de bine puși la punct, logistic vorbind, astfel încît clienții să nu aibă absolut nici un fel de problemă, să știe doar că trebuie să achite o factură lunară sau trimestrială și altceva să nu-i intereseze despre echipamentul pe care îl cumpără de la noi, de la instalare pînă la casare.

Ce mai vrem să facem? Vrem să încercăm, este un gînd mai vechi, un sistem de „leasing”, în care trebuie atrase niste instituții financiare solide, pentru că finanțarea în „leasing” este totuși mult deasupra posibilităților noastre. De altfel, acest „leasing” este altceva, este în primul rînd o afacere financiară, cu care noi nu sîntem încă familiarizați.

— SUCCES, AREXIM!

FLORIN DOBRESCU

și foarte competenți. Pe mine ca în asta mă bucură foarte mult și dă siguranță, în ciuda comentariilor pesimiste ce bînuie de vreo doi încoace, eu sînt convins că se le...

Ciți angajați are firma dvs.? Prin ce caracterizează colectivul AREXIM?

— În acest moment avem peste 80 de angajați. După cum v-am spus, am început cu 20 și, zic eu, a fost o treabă zăneașă, pentru că puțini s-ar fi înțeles la așa ceva în 1990. Am rumutat 150 000 lei de la niște prieteni și am demarat... Acum nu cred că mai avea curajul să fac așa ceva, uneori îmi amintesc cu plăcere de timpuri în care știam fiecare cont încheiat, fiecare factură, fiecare sare și așteptam tremurînd de la are 5 ale lunii pînă pe 10, cînd se erau salariile la noi, să se adune pe leu să ne putem plăti oamenii. Ulți dintre cei 20 de oameni cu am pornit firma sînt și acum la alții s-au pierdut pe drum; cei rezistat și au reușit să se adapteze climatului de lucru foarte intens tent aici, au devenit acționari ai ei, pentru că eu și co-asociatul, Tinel Motoi, am cesionat jumătate patrimoniului și din capitalul social care au pornit la drum împreună noi și care au rezistat șocului de put.

— Sîntem adepții unui stil management de echipă, nu ne plac structurile ierarhice rigide; avem un management orientat pe obiective. Bineînțeles există ierarhii, dar intenția noastră este aceea de a-l implica în cît mai măsură pe fiecare angajat în proiectele care îl privesc. În acest fel, fiecare participă în mod nemijlocit la realizarea lor.

— Care au fost greutățile cele mai mari cu care v-ați confruntat?

— Cîte ceva v-am mai spus... Ce pot adăuga? Cînd am deschis noi firma, în 1990, mentalitatea generală a românilor era că toți „privații” sînt niște atani. Noțiunea de om de afaceri asociată, în procent de 99,99% din cu cea de bișnițar și exista o puternică rezistență împotriva colaborării cu firme particulare. Noi decid să luptăm cu această mentalitate și cred că am reușit să o învingem. Cînd mă uit înapoi, acum, mă și surprinde că am reușit așa repede; la numai o lună de la înființare, AREXIM era o firmă destul de solidă financiar, ne plăteam cu regularitate salariile și furnizorii, aveam fluxuri de cash și plăți constante, și, deci, eram! fără suport din afară și fără ne susțină nimeni. E drept, cu mult timp; de cînd am pornit firma, de la acum, de cîteva luni, ne putem mîna să stăm duminică acasă și 1992 a fost primul an în care ne-am luat concediu. A fost greu pentru că, de la 100 de lei, să ajungi la o firmă cu o valoare de afaceri de 1,5 miliarde pe an, este deloc ușor.

— RANK XEROX este o „celebritate” mondială, iar dvs. sînteți unul dintre liderii „i săi autorizați. Cum vă simțiți în acest rol?

— Rolul mă „obligă” și mă ambițiozizează. Obligat sînt nu numai între ghileze, sînt chiar prin contract. Obli-

Distribuitor
1992 a
e Est.”

Distribuitor
Autorizat
RANK XEROX

Un mit
al lumii
moderne:

PORSCHE

Cine n-a auzit de PORSCHE? Superelegantele mașini sport ale firmei germane, despre care toată lumea știe că au „herghelii de cai” sub capote, se bucură de o celebritate care o egalează pe cea a „monștrilor” cinematografului și a vedetelor muzicii pop și rock.

Legenda acestor adevărați stăpini ai șoselelor s-a țesut în jurul personalității întemeietorului firmei, FERDINAND PORSCHE. Dorim să vi-l prezentăm pe acest „om minunat”, vă bindu-vă despre „mașinile lui zburătoare”, a căror faimă este legată pentru totdeauna de numele lui.

Ferdinand Porsche s-a născut la 3 septembrie 1875, la Matteredorf în Boemia, care, pe atunci făcea parte din Imperiul Austro-Ungar. Încă din copilărie nutrea o adevărată pasiune pentru tot ce era legat de electricitate.

Și-a convins părinții să-l înscrie la o școală tehnică; urmează colegiul din Bechenberg, cel mai important orașel

care a intuit importanța aerodinamicii și și-a desenat caroseriile ținând cont de legile ei. În 1910, el lansează prima caroserie în linie „tulipano” (cu unghiuri rotunjite; fără „colțuri”). Ferdinand este atât de absorbit de munca lui, pune atita pasiune în tot ceea ce face, încât doar printre picături mai are timp să se ocupe și de educația lui Ferry, băiețelul său de cîțiva ani. (n. 1909), care vădea și el o înclinație aparte pentru mecanică.

În 1917, Porsche este numit profesor la Școala de Inginerie din Viena. Mintea sa vulcanică naște proiect după proiect. Între altele, realizează pentru Daimler-Benz automobilul Mercedes de 2.000 de cmc. Lucrează, pentru scurt timp, și pentru firma Steyr, dar, la sfîrșitul anului 1930, decide să lucreze pe cont propriu. Le spune celor apropiați că vrea să realizeze o mașină economică și robustă, la un preț care să fie accesibil tuturor.

În decembrie 1930, înființează, împreună cu ginerele său, Anton Piech (un avocat vienez căsătorit cu Louisa, fiica lui Ferdinand), și cu bancherul Adolf Rosenberger, firma Porsche, înregistrată oficial cîteva luni mai tîrziu, în aprilie 1931.

Sedlul firmei: Viena, Kronenstrasse, nr. 14. Scopul: proiectarea vehiculelor cu motor și a mijloacelor de transport aeriene și navale. Angajați: nouă tehnicieni și zece funcționari auxiliari. Cei nouă formau o echipă tehnică „de aur”, care reunea competențe „de vîrf” în domeniu: cei doi Porsche (Ferdinand și Ferry), proiectantul șef Karl Rabe, inginerul Karl Fröhlich, expertul în motoare Josef Kales, carosierul Erwin Komenda, expertul în aerodinamică Josef Mickl, expertul în mecanică generală Franz-Xavier Reimpf și „magul” necontestat al transmisiilor cardanice, Josef Wahradnik. Acestei echipe i se adăuga Josef Goldinger, un fel de factotum, prieten din tinerețe al lui Ferdinand, și el mecanic și pilot de automobile.

Cu toate că, la începutul anilor '30, economiile tuturor statelor lumii erau sub amenințarea unei teribile sălbii a lui Damocles, firma Porsche a reușit să se impună. Succesul în afaceri îi este umbrat însă de ascensiunea la putere a naziștilor, în urma căreia asociatul lui Porsche, bancherul evreu Rosenberger, a trebuit să părăsească Austria, aflată

în sfera de influență directă a Germaniei.

Spre sfîrșitul anului 1934 Ferdinand își pune în practică ideea lui mai veche de a construi o „mașină populară”, ieftină, economică și robustă; proiectează primele trei automobile Volkswagen, pe care, în octombrie 1936, le prezintă constructorilor de modele experimentale, deschizînd astfel drumul unei mărci automobilistice de răsunet.

Faima geniului inventiv al lui Ferdinand Porsche a depășit granițele Germaniei. El era binecunoscut și mai marilor timpului. Îl cunoștea personal pe Führer pe care l-a întîlnit prima dată în 1924, într-unul din saloanele Vienei, frecventate și de — pe atunci — pictorul Adolf Hitler. Legăturile lui Ferdinand Porsche cu enturajul Führer-ului nu au fost însă niciodată decît sporadice. Nu l-a atras nici cealaltă extremă a eșichierului politic. Invitat de Stalin în Uniunea Sovietică, el a fost rugat să devină consilierul personal al dictatorului comunist în probleme industriale, oferindu-i-se o viață de nabab. Porsche a refuzat și s-a întors acasă.

În 1945, după terminarea războiului, este internat de americani într-un lagăr de prizonieri; este eliberat după cîteva săptămîni, dar, pentru vina de a fi construit mașini folosite de armata germană, el este arestat de autoritățile de ocupație franceze și petrece doi ani în închisorile din Paris și Dijon.

În această perioadă, firma este condusă de Ferry, care a reușit să finalizeze două proiecte importante: primul, un monoplas de concurs, al doilea, o mașină sport (serie „356”), echipată cu o variantă perfecționată a motorului Volkswagen din 1936. După eliberarea lui Ferdinand, în 1947, fabrica Porsche construiește modelul „356” pe care îl prezintă publicului la Salonul de la Geneva; „356” este prima mașină care a purtat numele Porsche.

După moartea lui Ferdinand, survenită în urma unui infarct, la 30 ianuarie 1951, Ferry Porsche și sora sa, Louisa Piech, au devenit proprietarii firmei. Tot în 1951, un automobil Porsche învinge pentru prima dată în cursa de 24 de ore de la Le Mans. În 1962, pe circuitul de la Rouen, Porsche obține prima victorie în cursele de Formula 1. În 1984, mașinile McLaren echipate cu motoare Porsche Tag, pilotate de Alain Prost și Nicki Lauda, cîștigă 12 concursuri din cadrul campionatului mondial de Formula 1.

Porsche a construit numeroase modele devenite, în diversele lor variante, celebre: „356”, „911”, „917”, „928” și „959”.

În prezent deși octogenar, Ferry Porsche este încă președintele consiliului de administrație al firmei, care, în primăvară, va împlini 52 de ani.

Visuri de formula 1

Mondo • Auto • Carusel

● Potrivit unor studii recente, publicate de Corriere Motori, suplimentul „Auto” săptămînal al cotidianului Corriere della Sera, viteza medie a traficului, la ore de vîrf, în zilele lucrătoare, este de 13,6 km/h, la Milano și de 11 km/h, la Bologna. „Cercetările” au demonstrat că viteza traficului în marile orașe nu este cu mult mai mare nici în week-end, cînd circulația autovehiculelor comerciale ale serviciilor publice este limitată.

● La mijlocul acestei luni, Volkswagen a pus în vânzare primele exemplare ale noului său model Golf GTi 16V, echipat cu un motor Diesel de 2.0 litri și 150 CP. În oferta de piață a firmei germane, modelul menționat se adaugă versiunilor îmbunătățite ale binecunoscutelor Golf 1.4 (CI și G1), Golf 1.6 (CI și G1) și Vento 1.6 și 1.8, intrate în vânzare în decembrie 1992.

● Noul director general de la Chrysler, Robert Eaton, care, de la începutul lunii ianuarie, l-a înlocuit „la comandă” pe celebrul manager Lee Iacocca, a declarat că își bazează politica de dezvoltare a firmei pe intensificarea investițiilor destinate înnoirii producției. „Chrysler trebuie să ofere un model nou în fiecare lună”, a spus dl. Eaton.

● La Barcelona, va începe, în curînd, construcția primului mega-parking complet automatizat din lume. Proiectul, al cărui cost estimat este de 100 milioane de dolari, prevede construcția unui „bloc” subteran cu zece niveluri, acoperit, „la vedere”, cu un edificiu destinat să adăpostească magazine, birouri și reprezentanțe comerciale. Garajul propriu-zis va fi robotizat. La intrare, automobilele vor fi urcate pe niște platforme speciale, „mişuna” șoferilor încheindu-se odată cu oprirea motoarelor și închiderea ușilor. Comandate computerizate, platformele respective vor transporta mașinile la locurile de parcare, dispuse alveolar în subteran. Potrivit calculelor efectuate de autorii proiectului, chiar și în zilele în care solicitările vor fi foarte numeroase, „manevrele” de parcare și de reintrare în trafic nu vor dura mai mult de 90 de secunde.

● Grupul PSA (Peugeot—Citroën) și-a propus să fabrice o nouă generație de automobile electrice — Peugeot J5 și Citroën C15/C25 — pe care intenționează să le comercializeze în exclusivitate pe piața franceză.

● În S.U.A., vânzările de autovehicule (turisme și camioane) au fost, în primele 11 luni din 1992, cu 21,6 la sută mai mari decît cele realizate în perioada corespunzătoare din anul precedent.

VICTORIA
COCIAȘ

Actriță a Teatrului Nottara, d-ra Victoria Cociaș este proprietara unui autoturism Lada 1200, fabricat în anul „șaptezeci și ceva”. A obținut permisul de conducere cu „pile”, din a doua încercare. Cunoștințele auto pe care le posedă se rezumă la: „Nu știu nici acum pe unde circulă benzina și ce se întîmplă cu ea; nu știu să schimb nici măcar o roată”. Pînă în prezent, nu a plătit decît două amenzi, ambele ne semnificative. Nu a avut neazuri cu Poliția, deoarece a fost o șoferită MODEL. Conduce mașina din plăcere, dar și din necesitate. Numita Lada 1200 are culoarea roșie și este „comunistă”. După căderea regimului ceaușist, Lada 1200 nu mai vrea să meargă bine, protestează. Pentru a o scoate din grevă, d-ra Cociaș folosește metode de convingere pur democratice, îi vorbește frumos, o roagă, dar degeaba; Lada 1200 nu se urnește din loc. Victoria Cociaș și Lada sa 1200 formează un cuplu „comic” de multă vreme cunoscut în lumea teatrului. Cuplul are multe realizări pe drumurile publice din țară. Cu toate acestea, datorită penelor din ce în ce mai dese, care apar precum ciupercile după ploaie, „mariajul” Cociaș — Lada 1200 este la un pas de divorț.

„Cînd se strică mașinuța mea e un adevărat chin. Mă întreb cu ce am păcătuit. Este foarte greu să găsești pe cineva care se pricepe la mașini. De aceea, în viitor, mi-ar face mare plăcere să am lîngă mine, în mașină, un mecanic foarte bun care să mă scutească să tot «acostez» potențiali mecanici în momentele de cumpănă. Vreau să vînd cît mai curînd această mașină, deoarece e «bătrînă», iar eu sînt tînără și frumoasă și nu mi se pare logic acest contrast”.

GHEORGHE BARBU ■

NOUL PREȘEDINTE AL ANP ARE NEVOIE DE TIMP

• **Dl Aurelian Dochia nu s-a „așezat”, încă**

Ne-am permis să adresăm staff-ului Agenției Naționale pentru Privatizare următoarele întrebări:

1) Cînd își vor începe activitatea Fondurile Proprietății Private?

2) Care este modalitatea de numire a directorilor Fondurilor? Dacă dl. președinte al A.N.P. s-a gândit la anumite persoane, care sînt aceste persoane?

3) Dl. președinte crede că Fondurile pot funcționa adecvat într-o piață în care nu există o bursă de valori?

Pentru a ne răspunde, l-am solicitat, după cum puteai vedea, pe dl. Aurelian Dochia, noul președinte al Agenției, considerînd că domnia-sa este interesat în deschiderea unui dialog care să contribuie la elucidarea „necunoscutelor”, numeroase și persistente, care trenează în ecuația privatizării. Din „binecuvîntate pricini”, dl. președinte nu ne-a putut primi; domnia sa mai are încă nevoie de timp „să se așeze”, după cum ne-a declarat dl. Mircea Moraru, director în cadrul A.N.P.

Deși a calificat întrebările noastre ca fiind irelevante — folosind pentru această un cuvînt mult mai „tare” — dl. director a acceptat, totuși, să ne ofere favoarea de a ne oferi următoarele răspunsuri:

1) F.P.P. și-au început activitatea și funcționează pe baza unui statut care trebuie cunoscut.

2) Nu președintele A.N.P. îi numește pe directorii Fondurilor.

3) Personal, dl. director crede că F.P.P. vor putea funcționa într-o piață în care nu există o bursă de valori.

Dl. Moraru nu a negat necesitatea unei informații corecte și complete a publicului, prin intermediul mass-media, cu privire la derularea procesului de privatizare; în plus, a avut și amabilitatea de a ne deschide ochii, indicîndu-ne un set de surse de documentare, „sigure” și aflate la îndemîna „oricui”, cum ar fi Statutul și Regulamentul F.P.P. și legile specifice adoptate de aleșii națiunii.

Credem că dl. Moraru, în calitate de director în cadrul elitisiei National Agency for Privation (pardon! — Privatization), și-ar fi servit mai bine instituția completîndu-și răspunsurile nu cu trimiteri la colț, ci cu amănunte care să contribuie într-adevăr la înțelegerea publicului. De pildă, ne-ar fi interesat să aflăm:

1) Dacă F.P.P. și-au început activitatea, cînd a avut loc fericitul eveniment și prin ce acțiuni concrete se manifestă participarea Fondurilor la administrarea patrimoniului care le revine de drept, potrivit legii?

2) Dacă nu președintele A.N.P. îi numește pe directorii F.P.P., atunci cine? Din răspunsul domniei-sale la prima întrebare, am dedus că directorii celor cinci Fonduri au fost deja numiți. Nu e bine să știm și noi cine sînt? Sau numele lor cade sub incidența legii secretului de stat?

3) Sîntem de acord cu dl. director în ceea ce privește răspunsul pe care ni l-a dat la cea de-a treia întrebare. În principiu, se poate întîmpla orice. Dar, dacă Fondurile au preluat partea operativă a privatizării, în calitate de acționari în cadrul celor (cca.) 6.200 de societăți comerciale „privatizabile”, cum vor determina valoarea de piață (și singura reală!) a acțiunilor de care le dețin, în absența unei burse de valori?

Ar fi trebuit, poate, ca A.N.P. să se alăture Băncii Naționale în eforturile (?) acesteia în direcția aplicării Hotărîrii Guvernului nr. 65/1991, prin care B.N.R. era mandatată să organizeze Bursa de Valori. Evident, nu toate cele 6.200 de societăți (cu)prinse în hora privatizării ar fi putut fi cotate la bursă, de la început, dar cele cinci Fonduri ale Proprietății Private, acțiunile lor, mai bine zis, ar fi putut forma nucleul unui sistem de cotație bursieră în care să fie atrase, progresiv, și acțiunile altor societăți comerciale.

Nu pare rău, domnule director, dar A.N.P. nu trebuie numai să „conceptualizeze politica guvernului în materie de privatizare”, ci și să concretizeze, să aplice în practică această politică; rolul A.N.P. nu poate fi limitat doar la „normarea metodologică a privatizării”. Fondurile sînt (sau ar trebui să fie) instrumentele sale de intervenție directă în procesul complex de formare a unei piețe adevărate.

În sfîrșit, în legătură cu problemele la zi ale privatizării, dl. director ne-a informat că, în a doua jumătate a lunii în curs, A.N.P. va comunica numărul exact de certificate de proprietate distribuite persoanelor îndreptățite. Ulterior, ne-a mai spus domnia-sa, fiecare Fond va fi în măsură să calculeze mărimea unității de valoare și să determine, pe această bază, valoarea inițială a fiecărui certificat, urmînd să comunice această valoare într-un interval de timp pe care dl. director nu l-a mai precizat.

Avînd în vedere prețioasele și competentele lămuriri pe care le-am primit, nu putem încheia „discuția” înainte de a adresa A.N.P. alte cîteva întrebări:

1) Cum a fost evaluat patrimoniul celor 6.200 de societăți comerciale privatizabile? S-a ținut cont de valoarea

contabilă (de înregistrare) sau de valoarea rămasă a activelor lor?

2) Cum a fost determinată valoarea actuală (de piață) a activelor respective?

3) După ce vor calcula valoarea inițială a certificatelor, Fondurile vor calcula și valorile lor ulterioare? Cum?

Așteptăm.

ATENA ENEA
MARCEL APOSTOLESCU

**Deocamdată,
certificatele de proprietate
sînt simple petice de hîrtie**

— interviu cu domnul **GEORGE DANIELESCU**,
președintele Fondului Proprietății de Stat

Reporter: Domnule președinte, de ce a fost necesară înființarea instituției pe care o conduceți?

George Danielescu: Fondul Proprietății de Stat este o instituție publică — o întreprindere a statului — care are rolul de a gestiona societățile comerciale aflate în proprietatea acestuia și de a decide măsurile privitoare la restructurarea lor, în scopul privatizării. Înființarea acestei instituții a fost necesară pentru a se elimina — în dublu plan, conceptual și practic — o confuzie tipic comunistă: aceea dintre proprietar și administrator. Înainte de apariția F.P.S., nu era evidențiată, clar, această diferență. Perpetuarea confuziei despre care vă vorbesc a dus multe întreprinderi în situația de a fi declarate falimentare, de a fi închise, pentru că apoi să fie „privatizate”, la preț redus și în folos personal chiar, de către cei care le-au falimentat.

Reporter: Care sînt etapele privatizării întreprinderilor și ce rol vor avea CERTIFICATELE DE PROPRIETATE în acest proces?

George Danielescu: Procesul de privatizare va cuprinde aproximativ 6.000 de societăți comerciale. F.P.S. are misiunea acestora pentru a ști ce măsuri de restructurare se pot lua. Restructurarea vizează, în principal, rentabilizarea întreprinderilor respective. Ele trebuie să devină, pe cît posibil, rentabile, înainte de a fi propriu-zis privatizate.

Certificatele de proprietate vor fi administrate de sistemul celor cinci Fonduri ale Proprietății Private. În prima fază a procesului de privatizare, capitalul societăților comerciale gestionate de F.P.S. aparține în proporție de 70% statului; restul de 30% se constituie în capital privat nenominalizat. În faza a doua a procesului, certificatele de proprietate vor fi transformate în ac-

țiuni și astfel se va trece la nominalizarea capitalului. Aș dori să menționez un aspect deloc de neglijat în legătură cu modul de aplicare a Legii privatizării; în lege se spune că certificatele de proprietate vor fi emise de Fondurile Proprietății Private, dar, în realitate, nu s-a întîmplat așa. Fondurile abia sînt schitate.

Reporter: Acum ce valoare au certificatele de proprietate?

George Danielescu: Existînd doar pe hîrtie, Fondurile nu au anunțat încă valoarea unui certificat; anul acesta, ele vor căpăta însă o valoare oficială. Tot în 1993 își va începe activitatea Bursa de Valori, proiectul de lege privitor la înființarea și funcționarea Bursei așteaptă să fie dezbătut în Parlament. La Bursă, poate fi creată o piață pe care să fie negociate certificatele de proprietate netransformate în acțiuni; numai în acest fel ele pot deveni adevărate hîrtii de valoare.

Reporter: Care credeți că vor fi problemele cu care se va confrunta F.P.S.?

George Danielescu: Derularea cu cît mai puține obstacole a activității noastre depinde, în primul rînd, de sprijinul politic de care ne vom bucura; avem nevoie, evident, și de sprijinul Executivului. Unele organisme financiare internaționale și-au anunțat intenția de a ne susține, dar acestora, știți bine, nu le plac „nisipurile mișcătoare”; ele ne vor susține numai dacă vom beneficia de un sprijin politic clar în Parlament și numai dacă Guvernul va acționa consecvent în direcția adîncirii reformei economice și a accelerării tranziției. Nu în ultimul rînd, avem mare nevoie de încrederea populației; fără încredere, vom întîmpina, sigur, mari dificultăți.

Reporter: Vă mulțumim.

CRISTIAN GACHE

Bursa Romana de Marfuri S.A.

Piata Presei Libere 1, Bucuresti . Tel. 617 22 31 . Fax 312 21 67

PROGRAMUL TRANZACȚIILOR

DIN ZIUA DE JOI 21 IANUARIE 1993, ORA 11⁰⁰

Soli- citare	Canti- tate	Adaos comercial	Soli- citare	Canti- tate	Adaos comercial
RING 1					
poz. 1					
Cafea Arabica verde,	V	20tone	Import Germania, 100%		
SANTOS,NYS/6, saci 60 kg,		<15%	uleiuri vegetale (soia, rapita, cocos, palmier)		
poz. 2			RING 10		
Droz Birmania, bob lung alb,	V	1000tone	poz. 1		
fluturi max.25%, saci 50 kg		<15%	Bec 75 W, TUNGSRAM,	V	5000buc
poz. 3			clar, flux 960 lm, duile E 27		<15%
Zahar cal I Brazilia,	V	300tone	poz. 2		
polarizare 99,8, curgere libera		<15%	Bec 100 W, TUNGSRAM,	V	5000buc
100% cenusa 0,04, saci plastic a 50 kg			clar, flux 1380 lm, duile E 27		<15%
RING 2			poz. 3		
poz. 1			Tub fluorescent Ø 26 mm,	V	5000buc
line pieptanata, sort 11	V	10tone	18W, TUNGSRAM, compatibil cu col de 20W		<15%
poz. 3			poz. 4		
Pecura 50/30S, continut de	V	60tone	Tub fluorescent Ø 26 mm,	V	5000buc
sulf 3,5% max, putere		<15%	36 W, TUNGSRAM, compatibil cu col de 40W		<15%
calorica 9500 Kcal/kg			RING 11		
RING 4			poz. 1		
Piata falanta alba,	V	1500mp	Tutun orientat, clasa III (C),	C	500tone
150x150x5,5 mm, cal. I a		<15%	fermentat, umiditate 11-13%,		<15%
RING 5			consistența foilor medie, în baluri sau cutii		
poz. 1			RING 12		
Hirtie scris, HS 1A,	V	20tone	poz. 1		
format A4, 60 gr/mp		<15%	Blaturi nura (MINCS),	V	834buc
RING 6			cat. F5-I A, femela, marimea 5,		<15%
poz. 1			cat. I, culoare neagra		
Tabla neagra OL 37-1n,	V	76tone	RING 13		
175x1900x2000 mm,		>15%	poz. 1		
			Paletii din lemn pentru	V	1000buc
			depozitare si transport paletizat, 1200x1200x140 mm		<15%
			poz. 2		
			Tabureti multifunctionali	V	500buc
					<15%

poz. 2					
Zinc 99,9%, în lingouri sau bare	C	10tone	<15%		
poz. 3					
Zinc 99,99%	V	10 tone	<15%		
RING 7					
poz. 1					
Tabla neagra OL 37-2n,	V	8tone	>15%		
1,5x1000x2000 mm					
RING 8					
poz. 1					
Fire 100% bumbac,	V	2500kg	<15%		
500 decitex, Nm 20/1, natur., cal. A					
poz. 2					
Fire 100% celofibră,	V	1974kg	<15%		
500 decitex, Nm 40/2					
RING 9					
poz. 1					
Sau de vita, crud,	V	500tone	<15%		
congelat pentru uz alimentar					
sau saponificare					
poz. 2					
Margarina Sonja,	V	20tone	<15%		
monocrom cu 72 buc.					
RING 17					
poz. 1					
Aparate de radio SELENA,	V	2000buc	<15%		
tip B215, banda UUS B8 108 MHz, Vosl,					
alimentare 220V sau 9V					
RING 18					
poz. 1					
Detergent "DERO"	V	16800cutii	<15%		
"BONALUX", în cutii a					
0.600kg, ambalat în lazi a 20 cutii					
RING 19					
poz. 1					
Grund 4070	V	10tone	<15%		
poz. 2					
Email 4070 - alb	V	2tone	<15%		
poz. 3					
Email 4070 - rosu	V	3.4tone	<15%		
poz. 4					
Email 4070 alb-gri	V	8tone	<15%		
poz. 5					
DINOX OLL L	V	12tone	<15%		

din lemn de fag, cu blat de împletitura					
RING 14					
poz. 1					
Cule constructii Ø 2,65x60 mm,	V	22tone	<15%		
ambalate în cutii de carton a 30 kg					
poz. 2					
Cule constructii Ø 3x80 mm,	V	69tone	<15%		
ambalate în cutii de carton a 30 kg					
RING 15					
poz. 1					
Motocultivator HMT506 SX,	V	10buc	<15%		
pe benzina, în dor timp,					
putere 4.5KW, 3 viteze înainte/3 înapoi					
poz. 2					
Masina automata	V	1buc	<15%		
pentru clătire, productivitate					
80 m/ora, putere inst. 2600W, monofazic					
RING 16					
poz. 1					
Fermoar plastic, 20 cm,	V	50000buc	<15%		
import, 42 culori, în pungă					
monocrom cu 72 buc.					
poz. 6					
Email 102 - f	V	4tone	<15%		
poz. 7					
Email 532 - f	V	12tone	<15%		
poz. 8					
Email 692 - f	V	5tone	<15%		
poz. 9					
Email 822 - f	V	15tone	<15%		
poz. 10					
Email 5072 alb-gri	V	15tone	<15%		
poz. 11					
Email 5072 - rosu	V	10tone	<15%		
poz. 12					
Email 5072 - gri deschis	V	10tone	<15%		
poz. 13					
Email 5072 - verde	V	5tone	<15%		
poz. 14					
Email 5072 - albastru	V	10tone	<15%		
poz. 15					
Email 5072 - bleu	V	8tone	<15%		

Avocatul casei

ȘI ARTIȘTII
PLASTICI
VOR AVEA
PENSII DE STAT

Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 650/1992, asigurările sociale și pensiile pentru artiștii plastici se integrează în sistemul asigurărilor sociale de stat.

Ca atare, drepturile de pensie ale membrilor Unirii Artiștilor Plastici (UAP) se vor stabili din reglementarea comună prevăzută în art. 3/1977, în baza venitului de asigurare și a contribuțiilor de asigurare. Pensia de asigurare se calculează însumarea perioadelor de activitate pentru care s-au plătit contribuții în condițiile de asigurare sus-

menționate. Venitul la care se plătește contribuția de asigurări sociale și cea de 3% pentru pensia suplimentară este egal cu cel puțin salariul minim brut pe țară.

Încasarea contribuțiilor de asigurări sociale de la artiștii plastici se efectuează de către UAP, care va vira sumele lunar, în contul asigurărilor sociale de stat.

Drepturile de pensie ale membrilor UAP stabilite până în octombrie 1992, se mențin și se achită titularilor, cu începere de la această dată, nedexate, compensate și majorate, ca și cele din sistemul asig-

gurărilor sociale de stat. De la aceeași dată, drepturile de pensie se stabilesc luând ca bază de calcul venitul asigurat în 5 ani consecutivi, din ultimii 10 ani de asigurare.

Pentru perioada de până la 5 ani de la intrarea în vigoare a noii hotărâri, baza de calcul a pensiei o constituie venitul asigurat pentru numărul de luni consecutive în care s-au plătit contribuțiile iar până la completarea perioadei de 5 ani, salariul de bază minim brut pe țară în cuantumul legiferat pentru fiecare perioadă.

CORNELIU OLTEANU ■

Groașă cu lei

Produse de import
cu prețuri mici

În duzhenle desch se pe Boulevard Expoziției — în fața intrării pentru TIR-uri a Complexului expozițional din Piața Presii Lăzere — diferența dintre prețurile de achiziție din import și cele „en gros” și „en detail” e de cîțiva lei

și, în câteva cazuri, zero. Această se explică, pe de o parte, prin abundența unor produse care nu mai găsesc cumpărători, pe de altă parte prin faptul că — din cauza concurenței — importatorii se mulțumesc cu procentele revenite

din tranzactarea propriu-zisă în țările de unde vine marfa. Cu rare excepții, e vorba numai de mărfuri de cea mai proastă calitate sau falsificate (majoritatea băuturilor alcoolice) Iată câteva prețuri:

Bere Bavaria — 310 lei cutia, Ness Classic (200 gr) — 1 650, margarină Remia — 390, măsline — 485, țigări Winchester — 220, rom Okeskey — 650, palinka — 620, orez — 225, spaghete Doga — 280, unt — 350 (250 gr), țigări Assos — 340, cafea Wiener — 500, gumă de mestecat Flash — 500, ciocolată Orben cu alune — 260.

TUDOR OCTAVIAN ■

Gastronomică

Mixed
„Ambasador”

Domnul DUMITRESCU CONSTANTIN, bucătar șef la restaurantul AMBASADOR, oferă pentru iubitorii artei culinare una din specialitățile ce pot fi savurate în fiecare zi în luxosul și primitivul restaurant AMBASADOR:

Cantități necesare pentru patru persoane:

- piine albă — o jumătate
- pastă de mici — 120 gr
- filé de porc — 120 gr
- mușchi de vacă — 120 gr
- costită afumată — 120 gr
- cîrnați oltenesti — 120 gr
- cașcaval — 200 gr
- ficat pasăre — 160 gr
- ardei iute — 4 buc.
- roșii — 2 buc.
- unt — 50 gr.

Mod de preparare:

Din piine se fac crutoane, ce se prăjesc în unt. În momentul cînd sînt gata crutoa-

nele, pasta de mici se întinde crudă peste acestea. Apoi se pun pe grătar numai pe partea pastei de mici. Restul cantității de carne (porc, vacă, cîrnați costită ficatul de pasăre) se împarte în patru porții, care se frig apoi pe grătar. Cînd sînt gata, se suprapun peste pasta de mici și crutoane.

Jumătate din cantitatea de cașcaval se taie felii subțiri și se pune peste acest preparat. Pe o frigărie de lemn se înfige ardeiul iute și jumătate din roșia decojită. Astfel, se înfige frigăria și restul de cașcaval se rade deasupra. Se grătează la cuptor circa 5 minute. Se servește cald, cu garnitură de cartofi pai.

EVELINA MAZILU ■

BOALA LUI CARRÉ

sau febra catarală infecțioasă a ciinilor (jigodia)

Boală contagioasă virală a ciinilor caracterizată de creșterea temperaturii la valori foarte ridicate, catar respirator și gastrointestinal cu frecvente complicații pulmonare și neurologice.

Virusul este universal prezent în populațiile canne, dar cei mai expuși sînt ciinii tineri, începînd cu vîrsta de 8 săptămîni.

Boala debutează cu febră, acumulare de material mucopurulent la comisura ochilor și bază nărilor, apoi semne greu respiratorii și digestive. După o perioadă scurtă de revenire apar semnele neuroase care în 98% din cazuri sînt ireversibile.

Pentru prevenirea contractării bolii, cățelei de 6—8 săptămîni trebuie vaccinate cu

un produs biologic specific, vaccinarea repetîndu-se după 3—4 săptămîni. De asemenea, după vîrsta de un an, vaccinarea se face anual.

În cazul în care un ciine nu este vaccinat și prezintă semne de boală recomandăm proprietarilor prezentarea de urgență la un cabinet de asistență medicală veterinară pentru precizarea diagnosticului și instituirea unui tratament adecvat.

Totuși, pentru a fi feriți de neplăceri, cheltuieli și suferințe, recomandăm vaccinarea cățelei la 6—8 săptămîni cît și un control periodic la un cabinet de specialitate.

Dr. medic veterinar
Cătălin Stă
„AMIVET”

ARTROZELE

Văzute de medicina alopată

Înțelegem prin artroză, boli neinflamatorii ale articulațiilor survenind mai ales după vîrsta de 50 de ani, putînd fi localizate la o singură articulație (monoartroză) sau la mai multe articulații (poliartrroză). Vom prezenta succint această problemă analizînd etiopatogenia, simptomatologia, modificările de laborator, radiologia, evoluția, prognosticul, tratamentul, urmînd ca în tabletele viitoare să prezentăm principalele forme (coxartroză, ostionetroză, idiopatică a capului femural, gonartroză, artrozele intervertebrale (spondioză), nodulii HEBERDEN, nodulii „Bouchard”. În producerea artrozelor pot

interveni mecanisme variate, factori mecanici, traumatici, endocrinieni, metabolici, precum și senescența și factori inflamatori cronici. **SIMPTOMATOLOGIA.** Debutul este insidios mai ales la obezi și pacienți ce au depășit vîrsta de 50 de ani, starea generală fiind bună. Semnul subiectiv resimțit neplăcut de bolnav este **DUREREA** ce apare mai ales la mișcările articulațiilor, evoluînd diurn și diminuînd sau dispărînd, în câteva minute fiind în același timp exagerată, de schimbările meteorologice.

Durerea este diferită de cea din artrite (care este mai ales nocturnă și se însoțește de redoare matinală). Un alt simptom este **DIMINUAREA MOTILITĂȚII ARTICULARE** fără a evolua însă pînă la anchiloză. „Cel mai important **SIMPTOM OBIECTIV** îl constituie „**CREPITAȚIILE**” FINE, „**CRAGMEN-TELE**” produse de neregularități articulare de contact, precum și de compromiterea cartilagiului interarticular care nu mai este capabil, în caz de îmbolnăvire, să asigure alunecarea lină și nedureroasă a suprafețelor articulare; **DEFORMAREA** și creșterea în volum a articulațiilor.

Prof. dr. SANDU STOICHIȚĂ ■

GHID TERAPEUTIC

...și de cea naturistă

În ceea ce privește alimentația, nu se impun restricții — dacă nu intervine obezitatea. Ca tratament intern, suferindul poate apela la ceaiurile de mai jos:

— Infuzie de fructe de ienupăr, două căni pe zi (preparare: o linguriță fructe se opăresc timp de 10 minute cu 200 ml. apă fiartă, apoi se filtrează) din muguri de plop (preparare și administrare ca la ienupăr), din muguri de viță de vie, două căni pe zi (preparare și administrare ca mai sus). Mai recomand:

— Cataplasme cu varză albă, strivi-

tă cu sucitorul și încălzită, aplicată pe zona afectată, deasupra o pinză peste care se pune o flanelă ca să păstreze căldura; în același fel se procedează cu frunze de praz sau de iederă.

— Frecții cu tinctură de hrean, țelină, teci fasole, flori rosmarin — eventual alternativ. Tinctura se prepară macerîndu-se 40 grame produs în 100 ml. alcool.

— Masaj cu lichidul rezultat din macerarea timp de 2—3 luni la soare în petrol a castanelor sălbatice mărunțite, cîte pot fi cuprinse pînă la jumătatea sticlei sau cu ulei de floarea soarelui în care au fiert timp de o oră în baia de apă flori și plantă de sinziene (40 grame produs la 100 ml. ulei).

— Băile calde de plante, parțiale sau totale, după locul artrozei timp de 15 minute în apa căzii cît să cuprindă zona afectată în care s-a pus deocult rezultat din: fierberea timp de 15 minute în 3 litri de apă a 150 grame coajă salcie; fierberea timp de 30 minute într-un litru de apă a cîte 50 grame frunze de nuc și tulpini tomate; fierberea în 3 litri de apă timp de 30 minute a 300 grame fînă de castane sau țăriță de griu sau paie de ovăz.

VIOREL OLIMPIAN PAȘCANU ■

Crimele din Barintown

ÎN TRE DOUĂ VÎRSTE

George ARION

ERA UNA DIN ZILELE în care pur și simplu n-aveam nimic de făcut. Soția mea, Helen, mai în vîrstă decît mine cu cincisprezece ani, ținuse morțiș să pornim cu iahtul într-o plimbare pe apa abia încrețită de o boare de vînt. Am preferat să rămîn la vilă, lângă piscină, sub o umbrelă și în compania unei băuturi slabe și răcoritoare. Eram căsătorit de prea mulți ani, nuri ei, atît cît mai erau atunci cînd o luasem de nevastă pentru a scăpa de sărăcie, se trecuseră de mult, iar șleahța sa de prieteni sexagenari mă obosea de moarte. Aceleași glume stupide, aceleași ticuri de care mă săturasem pînă peste cap și aceleași opinii despre viață care-mi făceau greață pînă-n unghii.

Eram deci bucuros că Helen, contrar obiceiului ei de a nu mă lăsa să respir nici o clipă de unul singur, plecase totuși în croazieră pe ocean. Măcar cîteva ore aveam să rămîn singur și să mă desfăt cu priveliștea încîntătoare a plajei care se vedea la cîteva sute de metri mai jos de vilă, aveam să stau la soare cît poțteam, fără a mi se atrage din cinci în cinci minute atenția să am grijă să nu fac insolatie, aveam să mă bălăcesc în piscină ca un pește în larg și-aveam să-mi aleg din bar exact băuturile de care aveam chef, fără să mi se fiină măsura ca la restaurant. Celor trei servitori aflați la dispoziția noastră le-am dat voie să se ducă pe plajă și să se tolănească pe nisipul incins ca să mai uite de cicăleala la care erau supuși zilnic și pe care o îndurau numai și numai fiindcă Helen îi plătea bine, altfel și-ar fi luat demult lumea în cap. La urma urmei și eu eram plătit bine din moment ce suportam să fiu tratat ca un bebeluș și la patruzeci și cinci de ani.

Se făcuse amiază, soarele dogorea năprasnic, vocea catifelată a lui Nat King Cole se auzea din difuzoarele dublului casetofon așezat pe marginea piscinei. Am plonjat în apa prea caldă pentru gustul meu, am înnotat vreun sfert de oră, apoi m-am îndreptat spre scara metalică. Am urcat două trepte și am dat cu ochii de picioarele ei superbe. O clipă mi s-a tăiat răsuflarea de uimire. Am ridicat privirea și atunci am zărit-o pentru prima oară. În ochi mai aveam încă picături de apă care în strălucirea soarelui au început să capete culorile curcubeului. În acea lumină mi-a apărut înția oară și de-atunci multă vreme n-am putut să mi-o închipui altfel decît înconjurată de acea aureolă care o făcea să pară a fi venită dintr-un univers tándru și enigmatic.

— Înotați foarte frumos, mi-a spus ea cu o voce care m-a determinat să-mi închipui că pe corzile ei vocale se află o căptușeală din cele mai delicate materii.

De-abia atunci am realizat că stau ca un caraghios pe scara piscinei. Am ieșit în grabă și m-am înfășurat într-un prosop pufos și viu colorat. Apoi am privit-o mai pe îndelete.

Era mai înaltă decît marea majoritate a femeilor pe care le cunoșteam, avea un metru și șaptezeci, poate un centimetru sau doi mai mult, însă era perfect proporționată. Purta o rochie ușoară dintr-un material care nu se străduia să-i ascundă deloc formele de relief. Părul lung și blond îi flutura pe umeri iar ochii îi avea de un albastru intens în ziua aceea dar, după cum aveam să-mi dau seama mai tîrziu, puteau să devină și de un cenușiu metalic. Nu părea să aibă mai mult de douăzeci și trei, douăzeci și patru de ani.

— Cine sînteți? Ce căutați aici? Nu vedeți că e o proprietate particulară? Am reușit eu să îngaim cu o falsă severitate după ce mi-am mai venit în fire.

— Îl caut pe domnul John Martin.

Surpriza mea a fost și mai mare.

— Domnul John Martin e în fața dumneavoastră. Chiar dacă nu în cea mai adecvată vestimentație pentru a primi o vizită.

Ochii în care scîlbeau lumițe jucăușe au căpătat o și mai intensă culoare albastră.

— Sînt secretara domnului Mortimer. Am venit cu niște acte la semnat. Patronul meu a vorbit ieri cu soția dumneavoastră.

— Da, da... Dar vă așteptam spre seară.

— Domnul Mortimer a fost foarte înțelegător și mi-a dat voie să vin mai devreme ca să profit și eu puțin de soare.

Brusc am devenit cît se poate de curtenitor.

— Desigur, mai începe vorba? Aveți costum de baie? Dacă nu, s-ar găsi prin casă. Deși unul care să se potrivească pe niște forme atît de perfecte e cam greu de aflat.

Nici nu s-a sinchisit de complimentul meu.

— Am tot ce-mi trebuie.

Și mi-a arătat o geantă de voiaj de dimensiuni nu prea mari.

Am înnotat împreună pînă spre seară, cînd s-a întors Helen cu prietenii ei, ne-am prăjit la soare, ne-am povestit vrute și nevrute, am pregătit ceva de mincare la grătar. Însă după ce Helen a semnat actele acelea n-a mai stat nici o clipă. S-a îmbrăcat rapid în vaporosă ei rochie și a plecat ca din pușcă.

Toată noaptea m-am perpelit cu gîndul la ea. Aveam vreo șansă? Aș putea-o oare cuceri? Tot ce se poate: un bărbat de patruzeci și cinci de ani poate uneori să atragă o fetișcană cu douăzeci de ani mai mică. S-au văzut doar atîtea cazuri.

A doua zi l-am sunat pe

domnul Mortimer sub un pretext oarecare, numai ca să-i aud ei glasul. Am nîtrebat-o cum e vremea la Barintown și dacă nu cumva are de gînd să ne mai facă vreo vizită. Mi-a retezat-o scurt:

— Numai cu treburi, domnule Martin. Numai cu treburi...

A trecut o lună, dar n-am reușit să mi-o scot din minte. Imaginea ei îmi apărea în memorie în cele mai neașteptate momente ale zilei. Am profitat de o călătorie pe care am făcut-o cu soția mea la Barintown și am aranjat în așa fel lucrurile încît s-ajungem și pe la domnul Mortimer. În timp ce Helen discuta afaceri cu avocatul ei, am rămas în anticamera unde Marilyn Marvard bătea la mașină un număr de scrisori care trebuiau expediate unor clienți.

— N-ai mai trecut pe la noi, Marilyn, am scîncit eu ca un cotoi căruia nu i s-a dat laptele la timp.

— Am avut multă treabă.

— Știi, mi-a fost tare dor de tine...

În timp ce-i vorbeam îmi ziceam că sînt într-o situație tare stupidă.

— Sper că i-ați spus asta și doamnei Helen.

— Marilyn! De ce mă chinuiești?

— Dumneavoastră mă chinuți: nu mă lăsați să-mi văd de lucru. Aveți bani gîrlă, o soție bogată, case și vile, mașini la scară ultimul răcnet. În timp ce eu trebuie să trag din greu pentru un amărît de bănuț.

Helen a ieșit pe ușă însoțită de Mortimer pe chipul căruia se citea un zîmbet onctuos. Am privit-o ea pe o străină. Am văzut-o urîtă, grasă, rea și zgîrcită, dornică să-i vadă pe toți cum îi stau la picioare iar ea doar să le comande cum să se miște încoace și-ncolo.

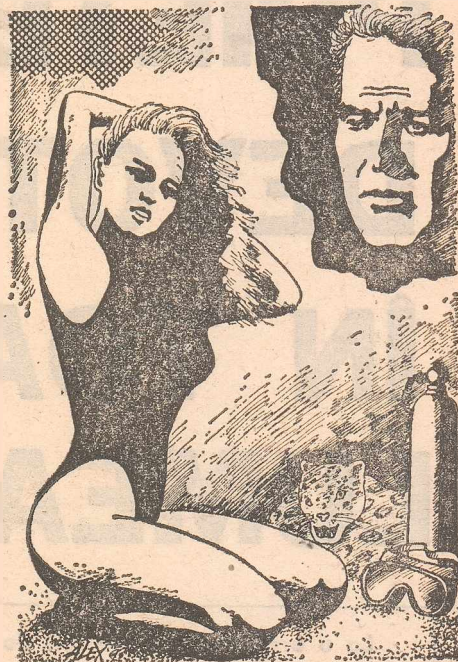
Marilyn s-a ridicat de la birou și i-a ieșit în întîmpinare.

— Vai, ce bine arătați, doamnă Martin! Și ce soț iubitor aveți! Cît ați stat de vorbă cu domnul Mortimer mi-a vorbit numai de dumneavoastră și de dragostea pe care v-o poartă. Vă adoră! Aveți un mare noroc.

A oftat ușor. Helen s-a uitat la ea mirată, apoi mi-a aruncat și mie o privire la fel de uimită. Mi-a spus în timp ce trecea pe lângă mine:

— Haidem!

A spus asta așa cum îi zici unui cățeluș întotdeauna ascultător și care știi că n-are să-ți iasă niciodată din cuvînt. Atunci mi-am dat seama că nu mai pot s-o suport și că o urăsc pentru toate umilințele la care m-a supus de-a lungul căsniciei noastre. Niciodată nu m-a tratat altfel decît ca pe un obiect pe care dacă îl lași pe-o etajeră știi sigur că n-are să dispară de-acolo și te va sluji la fel de credincios ori de cîte ori ai avea chef. Mi-am adus aminte de viața ei aventuroasă pe care a dus-o fără nici o rușine în vîzul tuturoara, pentru ca în apropiere de vîrsta de cincizeci de ani să devină cea mai aprigă propovăduitoare a curăteniei morale și m-a transformat pe mi-

ne, om tînăr, într-un soi de marionetă care răspunde docilă la orice ordin al ei.

Atunci am hotărît totul.

A trebuit să am multă răbdare ca să-mi duc planul la bun sfîrșit. Cînd mă gîndeam la fiecare detaliu îmi venea în minte imaginea domnisoarei Marvard și sopteam: pentru tine o fac, dragostea mea! Ai să vezi, totul va fi minunat.

Helen avea obiceiul să înnoate în piscină înainte de a se culca. De obicei, cam pe la douăsprezece noaptea. De aceea, servitorii nu se duceau în încăperile lor pînă cînd stăpîna nu le dădea liber.

Așteptau cu figuri impetrabile și resemnate în barul de lângă piscină ca Helen să se sature de zbenguiala ei nocturnă în apă și să iasă de-acolo și să-i întindă prosopul și vreun pahar cu băutură după care să-i lase să mai răsuflă și ei pînă dimineata.

Important era să acționez cu ei de față, dar fără să mă vadă vreunul. Și nu era deloc imposibil.

Piscina nu avea mai mult de doi metri și jumătate în locul ei cel mai adînc. Acolo, aproape de fund, era un mic intrînd unde se găsea o parte din instalația de încălzire a apei. În el se putea adăposti un om fără să fie observat decît dacă s-ar fi golit piscina și cineva ar fi coborît pînă acolo. Un om echipat. Bineînțeles, cu un costum de scufundător.

Mi-am zis că trebuie să acționez într-o zi de luni pentru ca toată săptămîna să-mi meargă bine. În ziua aceea am plecat cu avionul la Barintown după ce mi-am cerut voie de la drăgălașa mea consoartă care m-a îndemnat, într-un acces de mărinimie, să iau una din mașinile noastre. I-am spus că e prea cald ca să conduc prin arșiță, așa că mai bine iau avionul.

Odată ajuns la Barintown, m-am dus în parcare de lângă aeroport, am pîndit o pereche care si-a lăsat acolo Jaguarul, i-am urmărit pînă la urcarea în avion, după care, cu o dexteritate pe care nu mi-o închipuiam s-o am, am

descuiat portiera mașinii, am făcut contact sub bord și dus am fost. Am lăsat mașina pe o stradă lângă hotelul Sirius unde aveam rezervată o cameră. După aceea am făcut în așa fel încît să mă las cît mai remarcat prin baruri, pe la prieteni, iar la ora zece am urcat în cameră. Imediat cum am ajuns sus, i-am spus telefonistei de serviciu să nu mă deranjeze nimeni pînă dimineată și am ieșit din nou în stradă pe scara de incendiu, m-am urcat în Jaguar și am pornit-o spre vila noastră de pe malul Pacificului.

Pînă acolo am făcut exact o oră și patruzeci de minute. Am parcat la cîteva sute de metri de vilă, m-am furișat nevăzut și neauzit pînă la vilă și mi-am dat drumul în piscină. În intrîndul de care am pomenit am găsit butelia de oxigen pe care o ascusesem acolo împreună cu o mască de respirat sub apă și mi-am pus echipamentul. Apoi am început să aștept, sprijinindu-mă cu o mînă de marginea piscinei.

Inima îmi bătea atît de puternic încît aveam impresia că din pricina ei se stîrnesc valuri. Barul era luminat, însă piscina era cufundată în întuneric. Dimineata avusesem grija ca să scot unul din becuri, să-i pun pe fasung o rondelă metalică și să-l însurubez la loc. La prima apăsare pe comutator, piscina, care avea sistemul de iluminat separat de cel al vilei, rămînea în beznă. Orice încercare de a repara lumina rămînea zadarnică pînă la scoaterea rondelii.

Am așteptat ceva mai mult decît am crezut. O clipă mi-am închipuit că Helen a renunțat la obiceiul ei. Dar am văzut cum o siluetă se apropie de piscină și se aruncă în apă. Atunci m-am scufundat și eu.

Nu i-am dat voie să mă lăsă la suprafață. Am înnotat pînă la ea și am apucat-o de picioare. A început să se zbată, dar am tras-o tot mai jos, sub greutatea mea. S-a zbatut neînchipuit de mult. Tot

(Continuare în pag. 20)

AVEM PRIETENI DEVOTAȚI ÎN TOATĂ LUMEA

La o oră când se face afiș de puțin pentru difuzarea imaginii României peste hotare, vă prezentăm acești admirabili oameni ce prețuiesc sincer calitățile poporului nostru și valorile lui spirituale, care instruiesc generații de studenți în acest spirit și întrețin un climat de largă deschidere față de noi.

Nu e vreun stat cu tradiții umaniste cît de cît consolidate care să nu-și asume responsabilități menite să-i sporească prestigiul dincolo de frontiere. Dimpotrivă, se știe că se cheltuiesc sume considerabile pentru a propaga propriile valori spirituale, ce atestă gradul de civilizație al unei națiuni. Alături de fundații cu însemnate resurse financiare sînt și ministere și departamente cu atribuții precise de acest gen, care încurajează și receptarea altor culturi (de oildă, în Germania, lectorii români sînt retribuiți din bugetul Ministerului de Externe). Fără îndoială, posibilitățile noastre sînt reduse, ceea ce nu justifică însă nici lamentațiile, nici lipsa de perspectivă și, în orice caz, nu ar trebui să motiveze absența unui plan coerent, bine gîndit, și insuficiența măsurilor de cooperare între diverse instituții publice, secătuite de eforturi disproporționate, haotice sau prost dirijate, ca să nu mai vorbim de lacunele de informare în domeniu, de orgolii și interese divergente, care, adesea, subminează și cele mai bune intenții.

Paslune constantă pentru limba română

Aproape că nu există universitate cu tradiție, mai ales

pe bătrînul continent, în care să nu se predea limba română, ca disciplină obligatorie sau opțională, de obicei în cadrul catedrelor de lingvistică romanică. Adesea, titularii lor nu se limitează la îndatoriri strict didactice, ci editează reviste de specialitate: *Dialogues*, *Revue des études roumaines*, inițiată de Jean Lacroix (Montpellier, Université Paul Valéry), *Kurier*, *Der Bochumer Gesellschaft für rumänische Sprache und Literatur*, sub conducerea lui C. Poghirc (Ruhr-Universität), *România orientale*, apărută de curînd prin strădania d-nei Luisa Valmarin (Universitățile de Roma „La Sapienza”), elaborează și tipăresc manuale: H. G. Klein, P. Ceaușescu, *Einführung in die rumänische Sprache* (Frankfurt am Main, 1972), A. Beyrer, K. Bochmann, S. Bronsert, *Grammatik der rumänischen Sprache der Gegenwart* (1987), Jiri Felix, *Aspektul sonor și cel scris al limbii române* (Praga, 1982), Liliane Tasmowski-de Ryck, *Cours de grammaire roumaine* (Gent, Belgia, 1989), redactează articole și sinteze de istorie literară, de folclor, organizează cursuri populare etc.

Este greu să ne imaginăm eforturile depuse de acești oa-

men — și de mulți alții — pentru a-și procura din țară publicații ce se epuizau repede, pentru a stabili contacte și relații de colaborare cu unii colegi din România, vreme de cîteva decenii, cînd orice străin era socotit un posibil dușman. Cine a avut posibilitatea să-i viziteze și să-i cunoască mai îndeaproape a rămas surprins de numărul mare de cărți și periodice, de ediții rare adunate cu trudă și răbdare în biblioteci particulare sau în cabinetele rezervate seminarelor de limba și literatura română, ceea ce explică, desigur, gradul lor înalt de pregătire, comparabil cu nivelul atins de specialiștii noștri, și le deschide calea abordării oricărui subiect, oricît de dificil.

Folclorul nostru cercetat și prețuit în Austria și Germania

Cu titlu de exemplu, trebuie să menționăm mai întîi pe Alf Lombard, ale cărui preocupări în domeniu se plasează în epoca interbelică — benefică în multe sensuri —, cînd a venit la București și a învățat limba română cu viitorul eminescolog Aug. Z. N. Pop. Din acea vreme datează *La prononciation du roumain* (1935). Pilduitoare prin seriozitate și capacitatea de ordonare a faptelor, prin rigoare analitică și spirit de discernămint, viața savantului suedez — astăzi nonagenar — pare marcată de lucrări masive, ce au devenit clasice în mediile științifice europene: *Le verbe roumain* (2 vol., 1953—1955, 1240 p.), *La langue roumaine. Une présentation* (Paris, 1974, 396 p.) și *Dictionar morfologic al limbii române*, (București, 1982, 406 p.). Cu aceeași pasiune a studiat Felix Karlinger, decenii la rînd, folclorul românesc și cărțile populare, integrîndu-le într-un context mai larg, romanic, fără a neglija aspectele concrete, materialul faptic, selectat, tradus și comentat cu rigoarea proprie filologului avizat, în bună tradiție austriacă. Contribuțiile sale, unele semnate împreună cu Irmgard Lackner, sînt importante puncte de reper în bibliografia de specialitate, nu numai pentru spațiul de limbă germană, iar pentru noi reprezintă o neprețuită sursă de informații, imposibil de obținut pe alte căi: *Einführung in die romanische Volksliteratur* (München, 1969), *Romanische Volksbücher* (Darmstadt, 1978), *Rumänische Märchen* (Kassel, 1982), *Gesammelte Aufsätze zur rumänischen Literatur- und Kulturgeschichte* (Salzburg, 1985), *Auf Märchensuche im Balkan* (Köln, 1987; cercetări la aromîni din Grecia). Pentru a învedera că nu există temă care să inspire vreo aprehensiune, precizăm că astfel de realizări nu constituie excepții. Explorarea unor zone mai puțin accesibile, mai ales pentru un străin, se impune de la sine fie după o serie de rezultate în arii colaterale sau adiacente, fie după investigații cu un caracter general. În perioada cînd Willem Noomen era director al Institutului de Limbi Romnice din Groningen și conducătorul Secției de limba română de aici, analiza *Sintaxei narațiunii în „Alexandria”* (variante cunoscute pe teritoriul țării noastre) se înscrie în aceeași sferă de interes cu un gen de producții de largă circulație în mediul orășenesc din evul mediu — *les fabliaux* —, pe care exegetul olandez le publică de atunci fără întrerupere. De asemenea, e ușor de presupus de ce I. Lackner se încumetă să trateze un subiect în aparență atît de strict circumscris ca *Des Volksbuch „Bertoldo”*

în Rumänien (Salzburg, 1981).

Veritabile surprize ne provoacă, însă, generațiile mai noi, care, încă de la început aspiră să ocupe poziții de frunte în competiția cu înaintașii lor, inclusiv români, impunîndu-se prin orizontul vast de cunoștințe. E sentimentul pe care l-am încercat și noi consultînd această carte de proporții impresionante: *Invătățuri preste toate zilele* (1642). *Édition et étude linguistique de Willem van Eeden*. Tome I, *Introduction et étude linguistique*; Tome II, *Texte, index des mots, glossaire et fac-similés* (Amsterdam, 1985, 811 p. + 116 reproduceri). Si exemplele s-ar putea înmulți. Contribuții importante ne parvin necontenit, de pretutindeni; de la Berlin: Eva Behring, *Texte der rumänischen Avantgarde* (1988), pînă și din Australia: Elisabeth Close, *The Development of Modern Romanian. Linguistic Theory and Practice in Muntenia, 1821—1838*, teză de doctorat susținută și publicată la Oxford în 1974 de inițiativa cursului de limbă și civilizație românească la Universitatea din Flinders.

Despre Eminescu în Franța, Germania și Italia

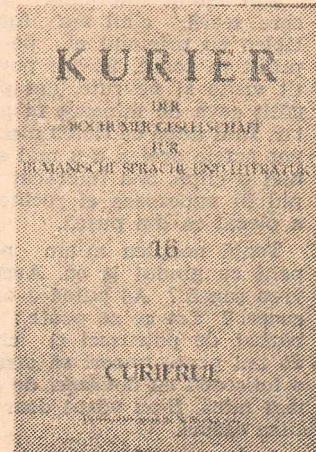
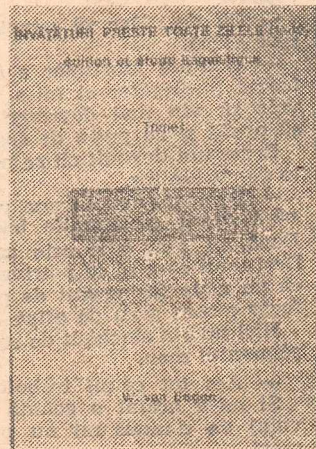
O mențiune specială merită exegeții operei eminesciene: alături de Rosa del Conte (*Eminescu sau despre Absolut*), Alain Guillermou (*Geneza interioară a poeziilor lui Eminescu*) sau Johannes Irmischer, care a avut și curiozitatea să

urmărească Receptarea lui M. Eminescu în Grecia, se afirmă în ultimii ani Michèle Matusch, de la Berlin (M. Eminescu și A. Schopenhauer sau estetizarea aspirației metafizice), Clisile Vanhese, de la Roma (*„Peste codri și cetate” și geneza „Luceafărului”*), ori Helmuth Frisch, de la Bochum, care studiază meticolos manuscrisele de la Biblioteca Academiei în vederea elaborării unor glose la citatele germane rămase neidentificate de eminescologi. Unele articole sînt la origine teme de seminar (Michael Metzeltin, *„Pastelurile” lui Alecsandri*), altele intervin și criterii afective (Georg Kremnitz, *Mile Kremnitz — scriitoare*). Ambii sînt romaniști vienezi de valoare recunoscută pe plan european.

Ar fi imposibil de enumerat în cîteva pagini măcar numele altor exponenți ai filologiei românești din străinătate. E de datoria noastră să evidențiem cel puțin cîteva centre de propagare foarte active, cum ar fi universitățile din Amsterdam, Berlin (Werner Bahner, Larisa Schippel), Bochum, Regensburg (Gerhardt Ernst), Roma (Luisa Valmarin, Angela Tarantino), Napoli (Bruno Mazzoni), Torino (Marco Cugno), Padova (Lorenzo Renzi), Lyon (Jean Courriol), Avignon (Ilina și Georges Barthouil), Praga, Bratislava (Libuse Vajdova), Sofia (Daniela Todorova) etc.

Se cuvine să adăugăm, în încheiere, că mulți dintre ei sînt promotori unor activități cu mai mare impact social: sînt solicitați să patroneze asociații de prietenie cu țara noastră, să scrie articole în ziare și reviste, să prezinte conferințe publice; să participe la emisiuni de radio și televiziune, într-un cuvînt, oriunde se simte nevoia unei opinii avizate în domeniu. De aceea, nu ne putem resemna să constatăm că speranțele lor, renăscute după decembrie 1989, încep să scadă. E drept că universitățile și institutele noastre de cercetare fac mari eforturi pentru a reînnoa contacte profitabile în multe sensuri. Însă mijloacele lor materiale sînt tot mai reduse și nu pot asigura decît sporadic un sejur decent pentru un invitat din străinătate, nemai-vorbind de un stagiul de documentare, iar inițiativele individuale sînt și ele insuficiente. Schimbările de cărți și reviste sînt din nou drastic diminuate din cauza costurilor enorme de expediție (departamentul de resort nu se gîndește încă la o formulă mai convenabilă, practică pe întreg globul). Ministerul Învățămîntului, care era, teoretic, și al Științei, nu și-a asumat pînă acum vreo răspundere. Presa de specialitate este iarăși grav afectată de evoluția necontrolată a preturilor la hîrtie și manoperă tipografică etc. Revistele literare, adaptîndu-se „cererii pieței”, doar rareori apelează la un nume fără rezonanță în actualitatea imediată, fie el și străin. Iar comisiunile de informare curentă ale televiziunii sînt foarte zeoloase și prompte în prezentarea oricărui ziar cu existență efemeră, dezagreabil la o simplă privire, sau, cel mult, popularizează cam tot același gen de apariții editoriale, nu întotdeauna inspirat alese, dar refuză să semnaleze prezența altor publicații, de tinută științifică, în care figurează și colaboratori de peste hotare.

MIRCEA FRÂNCULESCU

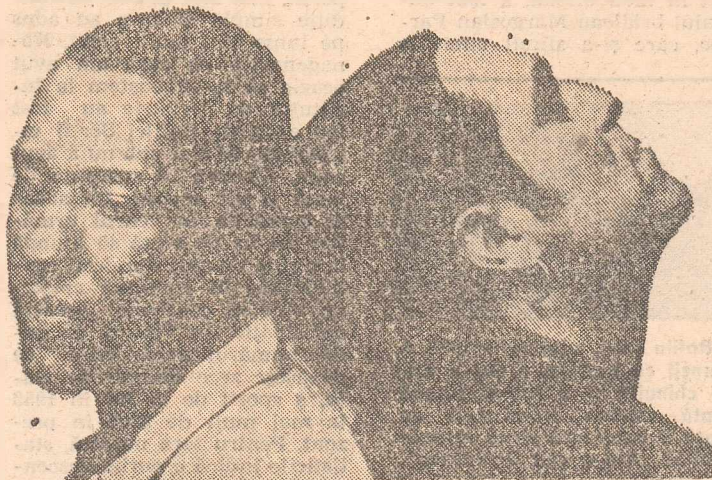

CHARLES & EDDIE ȘI ALBUMUL „DUOPHONIC“

• În sfârșit, un album care conține mai mult decât un hit!

America de multe ori își ignoră rădăcinile, ocupată fiind foarte cu căutarea de zone neexplorate. **CHARLES PETTIGREW** și **EDDIE CHACON** sunt excepții din acest punct de vedere. Pe acest foarte american album al lor de debut, **DUOPHONIC**, acest duo obsedat de soul a realizat cu dibăcie o colecție de cîntece ale căror forță și farmec derivă din abilitatea celor doi de a îmbina trecutul cu atingeria și influența individuală extrem de puternice, creînd astfel un sound despre care se poate spune că e practic de neîncadrat în timp și deci nemuritor.

CHARLES a crescut în Philadelphia și a început antrenamentul muzical la vîrsta de 5 ani. A studiat jazzul la Berklee School of Music din Boston și ulterior s-a alăturat unui grup, **Down Avenue**; apoi s-a mutat la New York, ca să-și încerce norocul ca artist solo. Aceasta este perioada în care într-o zi a luat metroul, în vederea intrării în posesia unui exemplar al superbului album **Trouble Man**, aparținînd lui **Marvin Gaye**. Stînd în poziție opusă față de el, era **EDDIE**, nativ din **Oakland**, care de pe vremea cînd avea 10 ani, și-a dezvoltat și cultivat un apetit nesătios pentru muzica lui **Al Green**. Mai

tirziu, **Eddie** își schimbă zona de activitate la New York și întîmplarea face să ia trenul A, care va urma să-i schimbe viața. „Eram într-o zi în metrou și l-am văzut pe tipul ăsta stînd acolo cu o copie **Trouble Man** sub braț. Am intrat cu el în vorbă despre înregistrări de soul clasic și i-am povestit despre colecția mea soul. Am coborît împreună, discutînd și în scurt timp am devenit cei mai buni prieteni“. Ceea ce a fost repede pus la punct și consolidat între ei a fost nu numai calitatea muzicii pe care au creat-o, dar și o puternică nevoie de a împărtăși

versuri care impun mai multă rezonanță decât clasicul **Baby I love you / hate you**. Pentru **Charles** și **Eddie**, acolo unde trecutul întîlnește viitorul, muzica întotdeauna trebuie să aibă prima posibilitate de exprimare. **Charles** spune: „Eram fericiți că avem ocazia să facem o înregistrare soul și tot ceea ce așteptam de la ea era șansa de a face o alta. Faptul că acest album a fost lansat se poate numi că e glazura de ciocolată a prăjiturii“. Deci băieții nu se încurcă și nu ne încurcă nici pe noi!

În ciuda popularității unor

anumite cîntece, curentul soul pare a necesita un salvator care să susțină o carieră de albume de lung termen și care să-și poată îmboldi și pe alții să-și urmeze exemplul și să țină pasul cu el. **Alexander O'Neal**, **Luther Vandross**, **Janel Jackson**, **Gloria** și **Whitney** n-au reușit acest lucru. Și-au asumat însă cu toată responsabilitatea acest rol de salvatori, newyorkezul de culoare **Charles Pettigrew** și hispano-californianul **Eddie Chacon**. Soundul lor e un original implant de soul într-un folk pur. Vocile lor se armonizează frumos și plăcut, aducînd aminte de **Crosby, Stills & Nash**. Au o tactică de bază: unul cîntă, în timp ce celălalt îl înconjoară fonic, secundîndu-l vocal cu interjecții și cuvinte de îndemn. Apoi rolurile se schimbă.

Nemaipomenitul **Would I Lie To You**, compus de outsideri, este hitul indiscutabil al albumului, deși referitor la el, sînt încălceate convențiile lirice ale genului soul. Compoziția lui **Eddie** **December 2** tratează moartea fratelui său. **Father To Son** e o poveste din ghetto.

New York City este probabil cea mai bună direcție în care trebuie să meargă **Charles** și **Eddie**. Povestea felului în care s-au cunoscut este exem-

plicată și colorată prin titluri ca **Sly Stone**, **Marvin Gaye** și **Soul Kitchen**. Mai mult decât atât și chiar foarte interesant, aceste piese dau ocazia celor doi la tot felul de pirotehnii vocale în ambianța oferită de structura melodică tipică. Sînt solicitați la maximum, dar au abilitatea de a se descurca onorabil. Cu un succes similar e abordată și piesa finală **Shine**, o foarte îngrijită melodie inspirată din **Sweet Sticky Thing** a grupului **Ohio Players**, cu însuflețitoare versuri tip gospel și voci avîntate.

Pe **CHARLES & EDDIE** trebuie să-i ascuți fără să te gîndești la timp, ei nu necesită mostre pentru a fi descoperiți pentru că cu ei nu există riscul să fii păcălit. Merită ascultați în întregime, în plus de menționat e efectul excelent asigurat, acela de atmosferă caldă, mîngietoare. Pentru un album soul 1992, acest lucru e remarcabil! Cred că în urma unor astfel de considerații nu veți mai sta pe gînduri și vă veți abaliza albumul **DUOPHONIC**. Pînă atunci piesa **Would I Lie To You?** vă stă la dispoziție pe 98, IFM în cadrul topului 30 **RADIO CONTACT**.

Traducere și adaptare după revista „Q“ de

DOINA ENE

Decernarea premiilor revistei Q

Vic Reeves & Bob Mortimer. Rezultatele au fost, deci, următoarele:

- BEST NEW ACT: **TORI AMOS**
- BEST LIVE ACT: **CROWDED HOUSE**
- BEST ACT IN THE WORLD TODAY: **U2**
- BEST ALBUM:

LED ZEPPELIN

Iată și cele mai bune 50 de albume ale anului 1992, desemnate de aceeași revistă engleză „Q“. Menționez că aveți toată libertatea de a nu fi în totalitate de acord cu judecătorii.

Poate vă interesează părerea criticilor colaboratori ai re-

AUTOMATIC FOR THE PEOPLE by R.E.M.

- BEST PRODUCTION: **DANIEL LANOIS & PETER GABRIEL** for **US**
- BEST COMPILATION/RE-ISSUE: **SONGS OF FREEDOM** by **BOB MARLEY**
- BEST SONGWRITERS: **U2** for **ACHTUNG BABY**
- Q INSPIRATION AWARD: **B.B. KING**
- Q MERIT AWARD:

vistei Q în ceea ce privește cele mai bune CD-uri ale anului pe care l-am încheiat:

- **TORI AMOS** — **Little Earthquakes**
- **ARRESTED DEVELOPMENT** — **3 Years, 5 Months, 2 Days In The Life Of...**
- **THE BLACK CROWES** — **The Southern Harmony And Musical Companion**
- **DEL AMITRI** — **Change Everything**
- **GALLIANO** — **A Joyful Noise Unto The Creator**
- **L7** — **Bricks Are Heavy**
- **K.D. LANG** — **Ingenue**
- **PAT METHENY** — **Secret Story**
- **PEARL JAM** — **Ten**

Traducere și adaptare după revista „Q“ de

DOINA ENE

TOP Q — ALBUME

- 1 **TORI AMOS** — **Little Earthquakes**
- 2 **THE CURE** — **Wish**
- 3 **INXS** — **Welcome To Wherever You Are**
- 4 **MICHAEL JACKSON** — **Dangerous**
- 5 **THE ORB** — **U. F. Orb**
- 6 **R.E.M.** — **Automatic For The People**
- 7 **SPIRITUALIZED** — **Lazer Guided Melodies**
- 8 **SUGAR** — **Cooper Blue**
- 9 **NEIL YOUNG** — **Harvest Moon**
- 10 **WARREN ZEVON** — **Mr. Bad Example**
- 11 **ARRESTED DEVELOPMENT** — **3 Years, 5 Months & 2 Days In The Life Of...**
- 12 **THE BLACK CROWES** — **The Southern Harmony And Musical Companion**
- 13 **MARY** — **CHAPIN CARPENTER** — **Come On Come On**
- 14 **NICK CAVE & THE BAD SEEDS** — **Henry's Dream**
- 15 **NENEH CHERRY** — **Homebrew**
- 16 **BOB DYLAN** — **Good As I Been To You**
- 17 **EMF** — **Stigma**
- 18 **FAITH NO MORE** — **Angel Dust**
- 19 **THE FALL** — **Code: Selfish**
- 20 **THE 4 OF US** — **Man Alive**
- 21 **dc BASEHEAD** — **Play With Toys**
- 22 **DEF LEPPARD** — **Adrenalize**
- 23 **DEL AMITRI** — **Change Everything**
- 24 **DEL THA FUNKEE HOMOSAPIEN** — **I Wish My Brother George Was Here**
- 25 **DISPOSABLE HEROES OF HIPHOPISY** — **Hiphoprisy Is The Greatest Luxury**
- 26 **THE FRANK AND WALTERS** — **Trains, Boats And Planes**
- 27 **PETER GABRIEL** — **Us**
- 28 **JULIANA HATFIELD** — **Hey Babe**
- 29 **JOE HENDERSON** — **Lush Life**
- 30 **k.d. lang** — **Ingenue**
- 31 **LEMONHEADS** — **It's A Shame About Ray**
- 32 **ANNIE LENNOX** — **Diva**
- 33 **LOS COBOS** — **Kiko**
- 34 **BAABA MAL** — **Lam Toro**
- 35 **MANIC STREET PREACHERS** — **Generation Terrorists**
- 36 **PRINCE AND THE NEW POWER GENERATION** —
- 37 **CHRIS REA** — **God's Great Banana Skin**
- 38 **LOU REED** — **Magic And Loss**
- 39 **THE ROCKINGBIRDS** — **The Rockingbirds**
- 40 **SONIC YOUTH** — **Dirty**
- 41 **LOREENA MCKENNETT** — **The Visit**
- 42 **MORRISEY** — **Your Arsenal**
- 43 **PAVEMENT** — **Slanted And Enchanted**
- 44 **P. J. HARVEY** — **Dry**
- 45 **PEARL JAM** — **Ten**
- 46 **BRUCE SPRINGSTEEN** — **Human Touch**
- 47 **BRUCE SPRINGSTEEN** — **Lucky Town**
- 48 **MATTHEW SWEET** — **Girlfriend**
- 49 **THUNDER** — **Laughing On Judgement Day**
- 50 **SUZANNE VEGA** — **99,9° F**

Știința propune, viața dispune

SECRETELE LONGEVITĂȚII

Cel mai bătrîn om din România ultimelor decenii a fost brăileanul Margosian Parsec. S-a născut în 1847 și a decedat în 1963. A băut și a fumat pînă în ultima clipă. Viața sa infirmă toate recomandările de profilaxie. N-o dăm ca exemplu. Consemnăm doar cazul. Alți veterani: Ion Boland (1855-1959), David Leon Aberman (1860-1963), Profira Popescu (1867-1959), Adela Marisov (1858-1958).

Tineretea fără bătrînețe și mai ales longevitatea au făcut obiectul unor studii și observații dintre cele mai variate. S-a adunat un imens material faptic și teoretic prin cooperare multi și pluridisciplinară. Din acest tezaur de date nu se poate desprinde totuși o cale dreaptă spre viață lungă și sănătate de fier. Ceea ce propune știința știm și noi la urma urmei. Secretul lon-

gevității? Viață ordonată, alimentație rațională fără excese, ambiental lipsit de noxe, mișcare, optimism și, desigur, elemente genetice favorizante. Reversul medaliei: intemperanță, alcool, tutun, sedentarism, stress și un bagaj ereditar deficitar. Dar excepțiile sînt numeroase și tulbură prea des traiul statisticianului și pe cel al gerontologului. Cel mai bătrîn om din Ro-

mânia acestui veac, recunoscut în mod oficial, a fost hamaul brăilean Margosian Parsec, care și-a sfîrșit zilele la

Rafila Șerif, născută în 1898. A muncit cu brațele, a dus o viață chinută și a rămas săracă toată vremea. Căruia mod de viață îi datorează vîrsta respectabilă? „Așa a vrut Dumnezeu”.

116 ani la Institutul de geriatrie. A fumat și a băut pînă în ultima clipă. Dr. Ana Aslan i-a îngăduit chiar 100 g co- niac pe zi.

Longevitatea este mai frec-

ventă la femei, și, susțin experții, mai ales la cele de condiție simplă și care au adus pe lume mai mulți copii. Nogenarele pe care am avut ocazia să le cunoaștem la Institutul de geriatrie au fost (cu excepția Rafilei Șerif) intelectuale și nici una nu a avut copii. Sigur e că speranța de viață crește mereu. De aceea se speră ca, în veacul următor, media de viață să ajungă la o sută de ani. Numărul centenarilor, în continuă creștere, vine să confirme această anticipație. În Franța, de pildă, numărul persoanelor ce depășesc zece decenii de viață, a sporit de la 200 în 1953 la mai mult de 3000 în prezent. Pentru țara noastră, statisticile indică o curbă descendentă: de la 3250 în 1930 și 258 în 1966, la 189 persoane recensate în 1980. Dar datele existente nu exprimă o realitate de fapt, deoarece în ultimele decenii nu s-au întreprins acțiuni constante pentru identificarea centenarilor din

România. Se apreciază că ei sînt mult mai mulți, dată fiind și creșterea mediei de viață.

Pacea mondială din veacul următor, anticipată de politicieni și vizionari, va aduce, sperăm, mult visată confrerie a popoarelor și o reînfrățire a omului cu natura. Teren fertil pentru ani mulți de viață.

VÎRSTE MATUSALEMICE: 130, 140, 168 DE ANI!

...dar antropologii infirmă aceste recorduri, considerindu-le simple fantezii

Un record confirmat este cel al japonezului Shigechiyo Izumi, care a trăit realmente 120 ani, 7 luni și 22 zile.

În trei puncte de pe Terra, cu deosebire, științtii au descoperit colectivități de supercentenari. Ele menționează zona Vilcabamba din Ecuador, unde antropologul David Davies pretinde că a identificat o colonie de longevivi. Între aceștia, un anume Leon Ojeda pe care l-ar fi găsit cîntînd la chitară la 140 de ani. Tot aici a mai fost chestionat Victor Maza, agricultor activ la cei 120 de ani. Mai cunoscută este, însă, ca patrie a centenarilor, Abkhazia din Munții Caucaz. În satul Barzavu a fost fotografiat Shira Li Lusimov la împlinirea vîrstei de

168 de ani! În sfîrșit, se mai vorbește despre longevitatea hunzașilor, etnie împărțită între China și Pakistan. Aici, se spune, bătrînii ating în mod obișnuit 120, 140 de ani.

Aceste informații sînt astăzi contestate de antropologi. Datările făcute cu carbon 14 asupra unor oseminte de preținși centenari au demonstrat că nici unul n-a depășit 110 ani. Cifrele record s-au născut în lipsa actelor de stare civilă și din faptul că cei în vîrstă și-au uitat demult anul de naștere.

**LIVIU TIMBUS ■
Fotografie de ELENA GHERA ■**

Un tînăr de... 85 de ani

În orașul Hedera (Israel) locuiește bogătașul Naftall Strudler, figură bine cunoscută de locuitorii urbei. În urma unei boli contractate în Iran, fiul său a decedat, acum cîțiva ani. Fiica sa, atunci, a încercat să pună mîna pe întreaga avere a tatălui, încă din timpul vieții acestuia. Așa că s-a făcut forte și a obținut un certificat medical de la spitalul „Saarel Menase” din care reieșea că Naftall nu este în deplinătatea facultăților mintale. Dar în fața judecătorului de pace din Hedera, bogătașul a demonstrat că este perfect sănătos. Supărat pe fiica sa Studler a luat două măsuri. Mai întîi a dezmoștenit-o și apoi pentru a avea un urmaș, a publicat într-un ziar local un anunț din care reieșea că dorește să găsească o femeie, în jur de 30 de ani, care să-i nască un copil, urmînd ca la naștere mama să primească, din partea tatălui, suma de un milion de șekeli. „Deși am 85 de ani, mărturisește Naftall Strudler, sînt încă „verde” și pot concepe

cinci copii, nu unul singur. Nu vîrsta calendaristică este importantă ci cea biologică. Din acest punct de vedere sînt încă foarte tînăr”. El se declară gata să semneze această obligație financiară, alături de femeia candidată, în fața organelor legale. Mai rămîne de văzut cine se va angaja să îndeplinească rolul de mamă și mai ales dacă „tînărul” de 85 de ani va fi în stare să facă față... cerințelor.

ÎNTRE DOUĂ VÎRSTE

(Continuare din pag. 17)

timpul mi-a fost frică să nu se audă vreun zgomot suspect și servitorii să alerge să vadă ce se petrece. Dar nu a venit nimeni. Am ținut-o pe Helen sub apă minute în șir, ca să fiu sigur că n-o să mai poată fi salvată. După care i-am dat drumul. S-a ridicat încet și a început să plutească între ape. M-am ridicat și eu cu precauție. Nici țipenie. Am suit pe briul de beton și am privit spre bar. Acolo moția unul dintre servitorii negri. Am ieșit cu totul din bazin și m-am tîrît spre ieșirea din proprietate. Am avut noroc.

N-am întîlnit pe nimeni. Am ajuns la mașină și am gonit nebunește spre Barintown. Am oprit doar o dată ca să mă-mbrac în hainele de oraș și să ascund într-un cimitir de mașini părăsit butelia de oxigen și vizorul. După care am ajuns

la aeroport, am lăsat Jaguarul la locul de unde l-am luat și am sosit la hotel mergînd pe străzile cele mai obscure. Acolo m-am cățărat pe scara de incendiu și am intrat în cameră tocmai atunci cînd începea să se audă telefonul. L-am lăsat să sune de cîteva ori, după care am răspuns furios:

— V-am spus doar să nu mă deranjați!

— Ne țățați, domnule Martin. S-a întîmplat o nenorocire.

Glasul telefonistei suna speriat. Eu mi l-am mai îndulcit.

— Ce s-a întîmplat?

— Soția... soția dumneavoastră... s-a înecat în piscină...

— Cum?

În două ore am fost la vilă, după ce-am închiriat un taxi. Acolo m-au întîmpinat poliști cu mutre compromițătoare, procurorul, medicii... Toți au avansat supoziția că Helen și-a pierdut cunoștința atunci cînd

a sărit în apă. Fiind beznă, saltul a fost executat în mod periculos. Nimeni n-a avut nici cea mai mică bănuială. Nici atunci, nici mai tîrziu.

Au trecut deja zece ani și cazul a fost uitat. Averele soției mele e acum a mea. Iar cea care se străduiește cu mare succes s-o cheltuiască e actuala mea soție, Marilyn Marvard. Are acum 35 de ani dar e la fel de fascinantă. S-a mai împlinit, însă corpul său e la fel de armonios și ispititor. În jurul ei roiesc o sumedenie de flăcăi andri cu care mă înșală ziua în amiaza mare fără să-i pese nici de amenințările, nici de implorările mele. Îi consumă ca pe semințe și am impresia că nici nu bagă de seamă cînd e unul și cînd e altul. Mai trist e că mie a început să nu-mi mai pese de nimic din ceea ce face. Mi-e numai o nesfîrșită lehamite. La cei cincizeci și cinci de ani ai mei ar trebui să nu arăt atît de prăbușit. Nu mai am poftă de mîncare, nu mai doresc să văd pe nimeni. Am slăbit, privirile mele rătăcesc pe obiecte și pe ființe fără să

le vadă cu precizie contururile.

Iar de un an încoace sînt pur și simplu cuprins de panică. Prima oară mi s-a părut a fi doar o coincidență. Pe birou am descoperit un desen executat destul de stîngaci și care reprezenta un jaguar surprins într-o poziție încordată de parcă aștepta să fie atacat sau să atace el. Am întrebato pe Marilyn, pe servitorii în legătură cu cel care mi-a pus desenul pe birou și toată lumea a dat neștiutoare din umeri. Să-l fi desenat eu și să fi uitat? Cînd tocmai începeam să-mi amintesc tot mai rar acest episod, am găsit pe pernă un alt desen. De data asta era schițată silueta unui om care se cățăra pe o scară de incendiu. Nu l-am mai arătat nimănui, dar m-a cuprins o frică sălbatică, de animal încolțit și care se știe fără scăpare din capcana în care a căzut.

N-a trecut multă vreme și la piscină s-a produs un scurtcircuit. Oricît s-au căznit servitorii n-au reușit să descopere unde e defecțiunea. După ce s-a culcat toată lumea m-am dus la piscină înarmat

cu o lanternă. Am luat la rînd toate becurile și cînd l-am deșurubat pe unul dintre ele, la picioare mi-a căzut o rondelă metalică. Nu știu cum am reușit să-l înșurubez la loc și să mă tîrăsc pînă la patul meu unde am adormit într-un tîrziu iar somnul mi-a fost bîntuit de cele mai groaznice coșmaruri. Tot ce mi se întîmpla mi se părea imposibil. Cine mai putea să știe de modul cum am omorît-o pe Helen? Sau eram pradă unui delir care nu se mai sfîrșea?

Iar ieri, în timp ce înotam în piscină, mi-a venit un gînd nebunesc. Am tras mult aer în piept și m-am coborît cît mai adînc, pînă la intrîndul unde se afla instalația de încălzire. Afară soarele strălucea puternic încît apa curată avea o limpezime de cleștar. Am scotocit pe lîngă robinețele și țevile care se aflau acolo și cînd tocmai mă liniștisem am zărit cu groază, legate frumos cu un inel metalic, o butelie de oxigen și o mască de respirat sub apă.

**Reluare din
Jocuri de-a vacanța**

SEMNALE LOGICE SOSITE DIN COSMOS

• Primele „cuvinte” extraterestre: grrr-grrr, ra-ra-ra și altele

Vestea a fost anunțată de observatorii aflați la două din marile telescoape construite de NASA. Evenimentul s-a produs la 12 octombrie 1992. S-a anunțat, astfel, captarea primelor surse intermitente, incomprehenzibile din punct de vedere lexical dar dispuse și repetate într-o ordine logică. Ele conțin vocale și consoane ce pot fi notate. Misteriosul

mesaj conține „cuvinte” de genul grrr-grrr, ra-ra-ra, peep-peep. Iată deci o ipoteză tulburătoare: de undeva din cosmos, ființe inteligente au izbutit să emită pe frecvențele noastre. Limba lor este probabil complet diferită de cea a graiurilor pămîntene, ceea ce presupune un imens travaliu de identificare și descifrare a semanticii cuvintelor. Dar,

consideră experții americani, primul și cel mai important pas a fost făcut. Dacă sunetele vor continua, există șanse pentru stabilirea unei comunicații constante. Sunetele au fost captate comitent de observatorul construit la baza portorică de la Eecinat și de cel aflat la Stațiunea Goldstone Tracking din California.

OZN

Să crezi, să nu crezi?

• Și totuși martorii oculari se numără cu zecile de mii

22 august 1955 — O furtună zburătoare aterizează pe terenul din fața casei familiei Sutton, din Hopkinsville, Kentucky. Un grup de omuleți verzi, în aparență goi (ce păreau goi), au ieșit, țopâind, pe iarbă. „Fantomele” (cum le-a denumit familia Sutton) aveau ochi enormi, brațele lungi pînă la picioare și gheare în loc de mâini. Grupul de monștri verzi a încercut casa, urcîndu-se chiar pe acoperiș. Familia Sutton s-a baricadat înăuntru, terorizată. Capul fa-

millei a fost cel care a avut curajul să iasă, înarmat cu o pușcă. N-a apucat să tragă, pentru că s-a împiedicat și a căzut, dar s-a ridicat imediat și a rupt-o la fugă. A fost ca un semnal. Toate „fantomele” au pornit într-o fugă dezordonată spre OZN, acestea dispărînd apoi pe cer.

26 octombrie 1962 — José Camilho Filho, mecanic la Altos des Cruzeiros, Brazilia, a dat peste două creaturi scunde, cu pielea foarte închisă și aspră, capul foarte mare, părul alb și ochii oblici. Cei doi

aveau un fel de emblemă luminoasă pe piept.

Acest tip de ființe străine a devenit extrem de popular, începînd cu 1968, după ce doi cercetători americani au publicat rezultatul cercetărilor lor. După părerea lui Whitley Strieber, unul dintre cercetători, străinii ar fi mai avansați spiritual și ar încerca un contact cu oamenii pentru a ajunge la o comuniune.

(Va urma)

Extraterestru reconstituit după descrierile martorilor

Una din straniile creaturi scunde, cu pielea foarte închisă, cu păr alb și ochi oblici, observată lângă nave aterizate în pampasurile brazilene. Un asemenea omuleț — mort, după relatările martorilor — a fost abandonat în 1968. Apoi, curînd el ar fi dispărut în mod misterios. Imaginea lui a fost reconstituită după descrierile celor care l-au văzut.

ȘTIINȚA FANTASTICULUI

Nu odată, invențiile și descoperirile au întrecut cele mai îndrăznețe anticipații

PROIECTE FABULOASE:

Recrearea unor plante și animale dispărute în vechime

Un articol apărut în ziarul New-York Times avea să stîrnească senzație și controverse aprinse. Autorul lui aducea la cunoștința opiniei publice că există suficiente premise științifice pentru ca geneticienii să recreeze plante și animale dispărute, ba chiar să aducă pe lume copii vii ale unor strămoși congelați sau mumificați.

Ideea nu e nouă. În 1980, naturaliștii de la Universitatea din Leningrad își anunțau intenția de a încadra o genă de mamut într-un embrion de elefant. Vestea a provocat un ris homeric în lumea științistilor. Celebrul genetician, Russel Higurshi, a făcut și o comparație. „E ca și cînd cineva și-ar propune să rescrie din memorie o enciclopedie uriașă, fără să folosească miinile și stînd într-o cameră fără lumină”.

Și totuși fantasticul proiect n-a fost abandonat. De curînd o altă realizare importantă: prin conlucrarea a 35 laboratoare europene s-a izbutit catalogarea completă a unei secvențe de cromozom (structură alcătuită din mai multe gene) aparținînd drojdiei de bere. Identificarea în continuare a funcțiilor ce le dețin genele din organisme mult mai complexe, ar apropia știința de misterele vieții. Și atunci ne putem imagina că, într-o zi, gene prelevate din organisme fosilizate și introduse în celule vii, vor acționa ca niște hărți ances-

trale, indicînd căile spre reconstituirea edificiului celular dispărut.

Și atunci vom putea admira în grădini zoologice turme de mamuți, ne vom plimba pe lângă dinozauri uriași, sau chiar îi vom trimite la școală pe strămoșul lui Ramses al II-lea, Știința, nu odată, a depășit volutele fanteziei.

Vom vizita grădini zoologice populate de animale preistorice vii?

Epocala descoperire a ADN-ului a arătat lumii științifice că toate datele organismului stau stocate în acest registru microscopic. El poate fi asemuit unui proiect, în baza căruia urmează să se ridice viitoarea clădire, natura pornind de la acest cod pentru a așeza cărămizile, pilăstii, pentru a pune mortarul și a investi viitoarea creatură cu sensibilitate, defecte, calități și boli ereditare.

De aici fantastica idee a geneticienilor de a folosi ADN-ul, prelevat din organisme fosile, spre a aduce pe lume organisme animale sau vegetale similare. Un proiect îndrăzneț, dar care, după ce și-a făcut stagiul în cărți și filme de science-fiction, începe să anime

travaliul științistilor.

În decembrie 1992, paleontologul Edward Golenberg de la Universitatea din California anunță descoperirea unei frunze fosilizate de magnolia. Particulele recuperate au demonstrat că genele frunzei sînt comparabile cu cele ale unei varietăți din zilele noastre, dovedind că relicva este strămoșa acesteia. Descoperire apreciată ca fantastică de părintele arheogeneticii, suedezul Svante Pääbo. Momentul a fost însă precedat și de alte identificări senzaționale. În 1984, la Universitatea din Berkeley (California) o echipă condusă de biologul Allan Wilson izbuteste să preleveze o celulă din corpul unui cal-zebră, relicvă păstrată în Muzeul de istorie naturală din Magonza (Germania). Se constată că patrulpedul dispărut și zebra actuală au un strămoș comun ce a trăit cu 3—4 mii de ani în urmă. Se mai demonstrează pe aceeași cale că pasărea moa, zburătoare din Noua Zeelandă, dispărută pe la 1500, nu este, cum s-a crezut, strămoșa pasării Kiwi, și se înrudește cu rhea, specie în viață în America de Sud. În același mod s-a mai constatat că o altă specie, a căruia ultim exemplar s-a stins în anii '30, este vorba de cîinele de Tasmania, aparține marsupialelor carnivore.

Extinderea cercetărilor asupra celulelor extrase din țesuturi umane fosile (mumi, indivizi conservați prin congelare, ca de pildă celebrul om din Semilaun, descoperit recent într-un ghețar din Austria) au relevat alte date necunoscute privind rasele, etniile, migrațiile, bolile ce au marcat existența umană acum mii de ani. Este amintit studiul efectuat asupra unei mumii egiptene, ce avea să arate că sacerdotul îmbălsămat posedă caractere ereditare comune cu populația Egiptului actual. După cum cercetarea unor resturi umane, conservate într-o turbărie ancestrală din Florida, a produs o surpriză de proporții, deoarece studiul ADN-ului a dovedit că este vorba de o populație diferită de cea a indienilor actuali.

MIRCEA LUCESCU

SE SIMTE GROAZNIC CA... BUNIC

— Domnule Mircea Lucescu, vă așteptați să fiți desemnat cel mai bun antrenor al anului 1992 de către ancheta realizată de Gazeta Sporturilor în rândul iubitorilor fotbalului din România?

— Antrenînd în Italia nu pot spune că mă aflu în competiție cu cineva din țară. Acolo mă aflu în competiție cu mine însumi. Clasa mea pe primul loc nu o iau ca o alegere, ci ca pe un sentiment de prietenie, de stimă, de simpatie a iubitorilor de fotbal față de mine. Sigur că mă bucur să știu că se urmărește cu interes ceea ce fac eu la Brescia. Campionatul italian este urmărit de toată lumea. Datorită faptului că aici se întîlnesc antrenori și jucători care reprezintă școli fotbalistice de prestigiu, pot spune că în fiecare săptămînă se desfășoară un campionat mondial. Brescia este considerată echipa românească a campionatului. Presa italiană scrie despre Brescia ca fiind „Brescia-R”, adică „Brescia-România”.

— Am înțeles că aveți o nepoțică. Cum vă simțiți în „hainele” de bunic?

— Uneori mă simt groaznic. În general, nu simt nimic deosebit. Mă simt... ca orice bunic! Orice vîrstă are plăcerile ei. Important este să te adaptezi. Ritmul infernal al campionatului italian mă ține deocamdată departe de ea.

— Doriți să devină o stea a sportului românesc?

— Nu pot să spun că n-aș vrea să facă sport, dar poate să facă și altceva. Nu pot ști ce-i rezervă viitorul.

— Răzvan Lucescu, fiul dumneavoastră, activează în Italia?

— Da, joacă la Crema, în cadrul campionatului de amatori. Este titular pe postul de portar. Crema este un orașel drăguț, situat lângă Milano.

— Ați adus la Brescia patru jucători români. În teren nu pot intra simultan decît trei. Pe cine veți „sacrifica”?

— Va juca întotdeauna cel care va fi în cea mai bună formă sportivă. Voi ține seama de nevoile echipei și necesitățile momentului. Campionatul italian este atît de greu și de lung, încît nu se vor crea probleme.

— Ce trebuie să știe un fotbalist pentru a se putea adapta fotbalului italian?

— Integrarea depinde de temperamentul fiecărui jucător, de gradul lui de cultură, de talentul lui, de ceea ce își propune el să realizeze, de modul în care înțelege el profesionalismul. Adaptarea depinde de jucător, dar și de alții. E foarte greu să pătrunzi în campionatul italian. De la bulgari a intrat Iliev, care nu s-a adaptat, de atunci nici un jucător bulgar nu a mai prezentat interes.

— Va merge Brescia în cupa U.E.F.A. sau... va retrograda?

— Doamne ferește! Campionatul este de așa natură încît, după două sau trei meciuri, poți ajunge în vîrf sau poți cobori spre coada clasamentului. Încercîndu-se cu care se dispută acest campionat este atît de mare, pregătirea jocului este atît de perfectă, încît o echipă o poate echilibra pe alta. În toți anii, cele patru echipe nou promovate au avut zile negre. A devenit o tradiție ca măcar trei din ele să retrogradeze. În Italia nu te poți salva de la retrogradare aruncînd mingea în tribună, sau obstrucționînd jocul. Trebuie să joci fotbal adevărat. Rămînerea Bresciei în prima serie este pentru noi ca și cîștigarea unui campionat.

GHEORGHE BARBU ■

DE SUB PODUL GRANT

● **PREGĂTIRE NON-STOP.** Îmbinînd utilul (antrenamente și jocuri) cu plăcutul (revelion pe Champs Elysées sau vizite la Piramide și Sfînx), giuleștenii au o „vacanță activă”. Se știe că în această perioadă de pauză competițională cel mai mare pericol pentru fotbaliști îl constituie creșterea în greutate. Ei bine, nu este cazul băieților noștri. În plus, după „episodul Indonezia” va urma clasică pregătire la munte. ● **FEROVIARI ÎNTRE EI.** Grație eforturilor fostului portar rapidist Vasile Urziceanu și relațiilor cu municipalitatea din Maurepas (al cărei viceprimar este angajat la căile ferate) s-a realizat nu numai turneul din Franța, dar și transportul ca oaspeți ai companiei „Air France”. De altfel, prin intermediul managerului olandez Peter Stephan, turneul asiatic este tot un aranjament cu echipe feroviare (între care, Lokomotiv Plovdiv). ● **PSG S-A TEMUT?** Mult trîmbițat, primul mare transfer al anului îl reprezintă venirea (de la FC Sao Paolo) la cunoscuta echipă Paris Saint Germaine a brazilianului Rai Souza Viera de Oliveira. Potrivit comentariilor presei franceze, după ce a văzut prestațiile alb-vîșiniilor în Hexagon, se pare că PSG nu a vrut să riște o confruntare cu aceștia, care i-ar fi putut afecta moralul înaintea reluării campionatului. ● **AMINTIREA C.M. '90.** În partida cu Le Havre, la care activează internaționalul Thouvenet, surpriza a constat în revederea cu camerunezul Omam Byik. O amintire nu tocmai plăcută pentru reprezentativa noastră națională... ● **TIRĂ NU SE DEZMINTE.** Avînd deja în cont golurile „de antologie” din întîlnirile cu Dinamo și Gloria Bistrița, Fanel a „recidivat” în meciul cu Stade Rennais. Ce adversar îi urmează? ● **REVELAȚIA CAMPIONATULUI.** Conform anchetei cotidianului „Sportul românesc” privind „Superlativele anului fotbalistic 1992”, primul loc a fost ocupat detașat (se putea altfel?) de Rapid București (806 p.), pe locurile următoare fiind Ilie Dumitrescu (440 p.) și Dorinel Munteanu (436 p.). ● **ÎN ȚARA DE JOS, FETELE LA... ÎNĂLȚIME.** Disputînd în deplasare ambele manșe din Cupa IHF cu olandezele de la Zeeman Vastgoed Zwaag, handbalistele noastre au obținut calificarea în sferturile de finală (24-17 și 23-22). Felicitări și mult succes! ● **LA INCHIDEREA EDITIEI.** De la Singapore, punctul final al rutei Companiei TAROM, Rapid și-a continuat drumul cu o cursă locală pînă la Medan, important port indonezian la strîmtorarea Malacca, situat în insula Sumatra, din preajma Ecuatorului. Iată primele rezultate ale turneului: Lokomotiv Plovdiv — Rapid 1-0, PSMS Medan — Heripau Tapanuri 0-0 (ambele din prima divizie locală), Rapid — Harimau 7-0 (Constantinovici — 5, Bogoi și R. Voinea), Selecționata Republicii Moldova — PSMS 1-0 (Kosse).

FANE RAPIDISTU ■

Desen de MIHAI ZGUBEA ■

Reclama-i sufletul fotbalului

Recent, Consiliul de conducere al Ligii cluburilor profesionale a ținut o ședință în care s-au discutat ofertele unor firme românești de publicitate. Acestea doresc să preia, fiecare în exclusivitate, drepturile de publicitate la meciurile transmise de către televiziune.

Analizînd ofertele, conducerea Ligii a ajuns la următoarele concluzii: 1) ofertele vor fi discutate în plenul Ligii; 2) Liga va organiza o licitație la care invită să participe și firme străine; 3) suma discutată va fi o sumă globală, urmînd ca Liga să împartă această sumă între echipele care formează Liga. Au fost discutate și alte detalii care vor fi analizate în același plen. Oricum, preocupările Ligii sînt îmbucurătoare pentru că din cîștigurile realizate prin contractele de publicitate și de televiziune vor fi completate fondurile necesare dezvoltării fotbalului la nivel profesionist.

În lipsa președintelui Ligii, domnul Mircea Angelescu (bolnav), ședința a fost con-

dușă de dl Dumitru Dragomir. Din discuțiile purtate s-au remarcat intervențiile domnilor Ioan Alexandrescu (Steaua), Mircea Pascu (Rapid) și Daniel Lăzărescu (secretarul Ligii). În speranța că licitația va aduce ofertanți cît mai puternici, Liga va trebui să inițieze și alte acțiuni similare.

Ne-am permis să sugerăm Ligii cîteva subiecte spre dezbateri: a) cartonașele galbene și roșii să nu mai fie penalizate; b) reducerea taxelor de legitimare și participare în competiții a echipelor de copii și juniori; c) preocupări pentru creșterea numărului de copii, juniori și de terenuri pe care se joacă fotbal în țară; d) importul unor materiale — mingii, ghete, apărători și altele care nu se fabrică în România. Ca o ultimă problemă, considerăm că Liga trebuie să militeze pentru aplicarea unei jurisdicții în cadrul fotbalului românesc în concordanță cu interesele lui și cu uzanțele din țările cu fotbal dezvoltat. (P.L. Dumitrescu).

DE MIERCURI PÎNĂ MIERCURI

PATINAJ ARTISTIC. În perioada 11-17 ianuarie, Palatul Sporturilor din Helsinki a găzduit prima mare competiție internațională a anului — C.E. de patinaj artistic. ● **La individual,** franțuza de culoare Surya Bonaly a intrat pentru a treia oară consecutiv în posesia titlului european, egalînd performanțele stabilite de Anette Pötzsch și Gabriele Seyfert. Va tînde ea spre recordul celebrelor Sonja Henie și Katarina Witt, deținătoare a cîte 6 titluri? ● **La masculin,** prin retragerea campionului olimpic, ucraineanul Viktor Petrenko, și a celui din urmă, românul Viaceslav Zagorodniuk. A triumfat însă ucraineanul Dmitri Dmitrenko, campion mondial de juniori în 1992. ● **Trecerea la profesionalism** a cuplurilor Elena Beske — Denis Petrov și mai ales Natalia Mișkutenok — Artur Dmitriev a înlesnit victoria în proba de perechi a Marinei Elțova și a lui Andrei Bușkov (Rusia). Cotați ca mari favoriți, Evghenia Șiskova — Vadim Naumov

(Rusia) s-au clasat pe locul al treilea. ● **La dans,** în absența perechilor Maria Klimova — Serghei Ponomarenko sau Isabelle și Paul Duchesnay, s-au impus medaliștii cu bronz la J.O. de la Albertville, Maia Usova — Aleksandr Julin (Rusia).

RUGBY. ● **Serge Blanco,** monstrul sacru al balonului oval francez, a fost invitat să participe la Soweto pentru un program de dezvoltare a jocului de rugby în Republica Sud Africană. În principiu, neavînd nici o piedică în legătură cu participarea la acest proiect, Serge Blanco preferă, însă, să mai aștepte, înainte de a discuta despre acest lucru, avantajele nefiindu-i încă deslușite. Mai așteptăm și noi, nu-i așa? ● **Pe celebrele stadioane Twickenham, respectiv Murrayfield** s-a dat startul într-o nouă ediție a Turneului celor 5 Națiuni. Astfel, la Londra, Anglia a întrecut la limită (16-15) echipa Franței. De menționat că oaspeții (cu Camberabero revenit în formație după o absență de doi ani) au condus la un moment dat cu 12-6! În schimb, la Edinburgh, victorie clară a Scoției (15-3) împotriva abo-

natei la Lingura de lemn, echipa Irlandei.

TENNIS. ● **Suedezul Mats Wilander,** unul dintre cei mai buni jucători ai anilor '80, a declarat recent, la Bruxelles, că nu renunță la ideea de a reveni pe courts-uri și că non-combat-ul său prelungit de pînă acum nu a fost decît o întrerupere, și atît, a unei cariere ce cuprinde șapte turnee de Grand Slam cîștigate, la care se adaugă alte 33; și speră că va ajunge în primii 10 jucători ai lumii. Să-i ajute Dumnezeu! ● **Celebrul comentator britanic Dan Maskell,** a cărui voce a fost sinonimă cu turneul de tenis de la Wimbledon, a încetat din viață la un spital din Londra, la vîrsta de 84 de ani. Jumătate din această vîrstă, fără întrerupere, Maskell a comentat jocurile turneului pentru BBC, iar din 1929 nu a lipsit de la Wimbledon nici măcar o zi. Să nu uităm, ca jucător profesionist Dan Maskell a fost campion al Marii Britanii, dar nu a putut juca niciodată la Wimbledon, arena atît de dragă. În schimb, a condus echipa țării sale la victorie în Cupa Davis din 1933, alături de Fred Perry, Bunny Austin, Hughes Lee și Harry Lee.

HOROSCOP CU ZILELE DUMNEAVOASTRĂ DE ȘANSĂ ȘI RISC

1993

PEȘTI

BERBEC

TAUR

20 februarie — 20 martie

21 martie — 20 aprilie

21 aprilie — 20 mai

Astrele sînt, înainte de toate, indicatori. Într-o anumită măsură, este posibil să ne controlăm destinul. Soluția, atunci cînd astrele anunță întorsături dificile, este fie de a le evita prin schimbări de atitudine, fie de a anticipa evenimentele. Nu trebuie, în nici un caz, să vă lăsați copleșiți, ci să încercați să direcționați acțiunile, așa cum socotiți că vă convine mai mult. Revista „FLACĂRA” va încerca să vă ajute, publicînd lună de lună calendarul cu zilele de șansă și de risc pentru zodia dumneavoastră.

VĂRSĂTOR

20 ianuarie — 19 februarie

Toate treptele zodiei primesc curenți planetari importanți.

Cei născuți între 24 ianuarie și 4 februarie vor beneficia de un influx al lui Jupiter în ziua de 29 august. Pentru ei, anul este foarte bun, în ansamblu.

Cei născuți între 5 și 11 februarie vor suporta, chiar de la începutul anului, influența directă a lui Saturn. Dar, este pentru ultima oară și este o trecere rapidă, durînd pînă la 5 martie. Mai tirziu, din 1 septembrie pînă la 13 octombrie vor resimți fluxul benefic al lui Jupiter, care le va acorda o bună perioadă de șansă.

Cei născuți între 11 și 16 februarie vor fi prinși, pe de-o parte, de Pluton, iar de altă, de trecerea directă a lui Saturn prin dreptul stelei lor. Acești curenți planetari vor acționa prin lungi valuri succesive, întărite de curenți periculoși determinați de Marte, ceea ce va determina apariția a trei perioade de mare risc: între 22 februarie și 17 aprilie, 8—20 iunie, 27 octombrie și 11 ianuarie. Riscurile vor fi, cu precădere, în plan psihic și psihologic, ceea ce presupune un control permanent, prin urmărirea calendarului publicat, pentru a anticipa evenimentele. Cel mai indicat ar fi un tratament medical preventiv, pentru că anul riscă să fie obositor datorită dificultăților ce vor trebui depășite și datorită scăzutei rezistențe psihice.

Cei născuți între 17 și 19 februarie vor simți influența lui Saturn în aprilie, mai, iunie și iulie. Dar Jupiter va restabili situația la sfîrșitul lui octombrie și începutul lui noiembrie.

Pentru următoarele zile, cei născuți între 20 și 24 ianuarie vor beneficia de deplasări și activități intelectuale intense, mai ales la sfîrșitul lui ianuarie. Se vor primi vești. Cei născuți între 1 și 3 februarie vor avea șansa unor contacte interesante pe plan profesional. Este un moment favorabil cererilor administrative sau financiare. Pentru cei născuți între 4 și 9 februarie este o perioadă mai dificilă, cu stări de oboseală și proiecte blocate.

În dragoste nu sînt favorizați decît cei născuți între 15 și 19 februarie, dar numai în prima parte a intervalului.

Toți Peștii vor primi influențe benefice, dar numai 4 grupe vor fi stimulate în mod special.

Cei născuți între 20-27 februarie, care se vor bucura de un curent al lui Jupiter și care va acționa mai ales între 11 noiembrie — 25 decembrie. Cei născuți între 27 februarie-1 martie vor primi curenții dinamizanti ai lui Marte, între 8 februarie și 6 martie, ca și în octombrie, urmați, în noiembrie, de curentul aducător de noroc al lui Jupiter.

Cei născuți între 13 și 18 martie vor primi influxul pozitiv al lui Pluton, puternic și determinant, dublat de curenții benefici ai lui Marte: unul în aprilie, altul în perioada 27 octombrie — 7 noiembrie. Este începutul demarării în afaceri, conștientizarea propriei valori, creație. Mai poate însemna — la femei — ocazia unor întâlniri pasionante.

Cel din 1-13 martie vor simți tot anul sprijinul lui Neptun și Uranus, ca și pe acela, mai viguros, dar mai scurt, al lui Marte, mai întîi între 1 martie și 10 aprilie, apoi între 11 și 27 octombrie. În plus, Mercur va face o trecere între 1 februarie și 11 aprilie, ceea ce se va traduce printr-un stimulent la nivel mental.

Pentru perioada imediat următoare (ianuarie — februarie) urmează o micșorare a capacității de gîndire pentru cei născuți între 20 și 29 februarie, care se vor simți mai leneși. Vigoare fizică și combativitate, strălucire pentru cei din gruparea 1—10 martie. Se vor debarasa de tot ceea ce stătea în așteptare, dar vor avea riscuri de erori în judecată. Este preferabil ca deciziile importante să fie luate după 20 ianuarie.

În dragoste, lipsă de ardoare.

Cei mai avizați vor fi născuții din 7-13 aprilie. Ei vor primi violent influența conjuncției celeste Uranus-Neptun, pe de-o parte, iar pe de altă parte, tot atît de violent, influxul lui Marte. Anul 1993 riscă să le aducă o schimbare destul de distrugătoare. Turnura poate veni rapid, înainte de 10 aprilie și se poate traduce printr-o ruptură în raporturi de muncă sau cu un partener amoroș. Mai mult decît atît, astrele indică o stare intensă de stress, o lipsă de control, o atitudine perturbantă pentru cei din jur, care, la rîndul lor, nu vor fi incitați la amabilitate. Această lipsă de control se va regăsi la toate nivelele, în sport ca și în conducerea automobilului. Este o perioadă favorabilă accidentelor. Cel mai indicat ar fi ca, acești curenți destructivi să fie utilizați în lupta pentru viață. Numai așa pot deveni constructivi. În privința accidentelor, urmăriți indicațiile calendarului lună de lună, cu indicațiile pe care le vom publica și evitați zilele periculoase, cînd sinteti predispuși la excentricități. Veți simți nevoia de a vă schimba felul de viață, de muncă, raporturile cu o serie de persoane. Cînd veți lua asemenea decizii, alegeți numai zilele ce vă vor fi indicate ca favorabile.

Pentru perioada imediat următoare, cei născuți în zilele 7-13 aprilie, au un șir de zile favorabile reflexiei, cu posibilitatea de a controla situația. Pericolul nu a sosit, încă.

Curenți armonioși pentru cei născuți între 10 și 20 aprilie. Insatisfacție pe plan sentimental, inspirație artistică și literară, șanse de a primi invitații, declarații de dragoste, noi legături de prietenie.

Pentru toți ceilalți, o perioadă de calm.

Mare atenție la cei născuți între 13—18 mai, prinși între două influențe negative, a lui Pluton și Saturn. Acest an riscă să provoace turnuri involuntare dificile, pe care, cei vizați, va trebui să încerce să le direcționeze pozitiv lor. Dar, este necesară multă atenție. Este vorba de un viraj la 180 de grade, presupunînd o schimbare radicală de viață. Se va încerca o evitare a situațiilor periculoase, cum ar fi vizitarea unei țări în război, sau a unei regiuni vulcanice. Pe de altă parte, cei născuți între 8 și 13 mai, stimulați favorabil de conjuncția celestă Uranus-Neptun, se vor redresa după 1992 dificil. Pentru aceștia este vorba de a ști să sesizeze oportunitățile. Pe drumul lor vor apărea oameni și momente importante, ce le pot favoriza lansarea. Reflexele bune, rapiditatea în înțelegere, intuiția și șansa de care se vor bucura, toate îi vor ajuta.

Cei născuți în 13 mai sînt, după cum se observă, la intersecția curenților constructivi cu cei destructivi. În mai multe reprize ei vor fi puternic busculați, pînă vor găsi o cale favorabilă.

Pentru perioada imediat următoare, cei născuți între 8—13 mai nu sînt încă în zona favorabilă. Mai dezagreabil este pentru cei ale căror zile de naștere sînt între 6—10 mai. Ianuarie este o lună ingrată, obositoare, dar e inutil să încerci s-o iei înaintea astrelor.

Pentru cei născuți în perioada 13—18 mai, nu sînt probleme în următoarele zile. Pentru ceilalți, perioadă de mijloc, dar fără mari dificultăți, cu o viață amoroasă fără evenimente marcante.

GEMENI

21 mai — 20 iunie

Două grupe vor fi, cu precădere, atinse de aștri. Cei născuți în perioada 25 mai — 5 iunie vor beneficia de o lungă tranziție a lui Jupiter, înce-

pînd cu 1 ianuarie pînă-n 28 august, de unde eînt purtat de Marte pînă la 28 septembrie, cu mari momente în intervalul 22 ianuarie — 7 februarie și 13 august — 28 septembrie. Un an al șansei pentru ei.

Cei născuți în intervalul 14—20 iunie vor fi influențați de un lung tranzit al lui Saturn, începînd cu 4 martie, dublat de o trecere rapidă a lui Jupiter, de la 9 octombrie la 11 noiembrie.

O a treia grupă va primi curenți benefici ai lui Jupiter și Saturn, dar fiind mult mai scurți, nu vor avea impactul resimțit la ceilalți. Este vorba de cei născuți între 6 și 14 iunie, care beneficiază mai întîi de influența rapidă a lui Saturn, de la 1 ianuarie la 5 martie și apoi de Jupiter, de la 1 septembrie la 9 octombrie. Vor trebui să pînă la șansa din zbor. În orice caz, este zodia cei mai ușor anului.

Pentru următoarea perioadă de timp, cei născuți între 21 mai și 7 iunie pot beneficia de o bună perioadă propice scrisului, tranzacțiilor comerciale sau financiare, deplasărilor. Cei născuți în 3, 4 sau 5 vor avea primul val de noroc: un moment bun de a cere ridicarea salariului, dacă nu vine singur.

Artiștii sînt în mod special favorizați.

Celor născuți între 6—10 iunie, luna aceasta le poate aduce o creștere a responsabilității. Zile propice pentru luarea unor decizii cu repercusiuni pe termen lung.

Celor născuți între 11 și 20 iunie le sînt sortite, în această perioadă, mici și neînsemnate plăceri.

RAC

21 iunie — 21 iulie

Marii favorizați sînt cei născuți în perioada 17—20 iulie, grație influenței lui Pluton asupra Soarelui. Momentele cele mai importante sînt între 23 februarie și 5 martie, 9—24 aprilie, 29 octombrie și 7 noiembrie, 2—8 decembrie. Aceștia pot utiliza anul 1993 pentru realizarea tuturor proiectelor. Este un excelent an pentru planuri pe termen scurt. Feriți-vă, așadar, de termenele lungi!

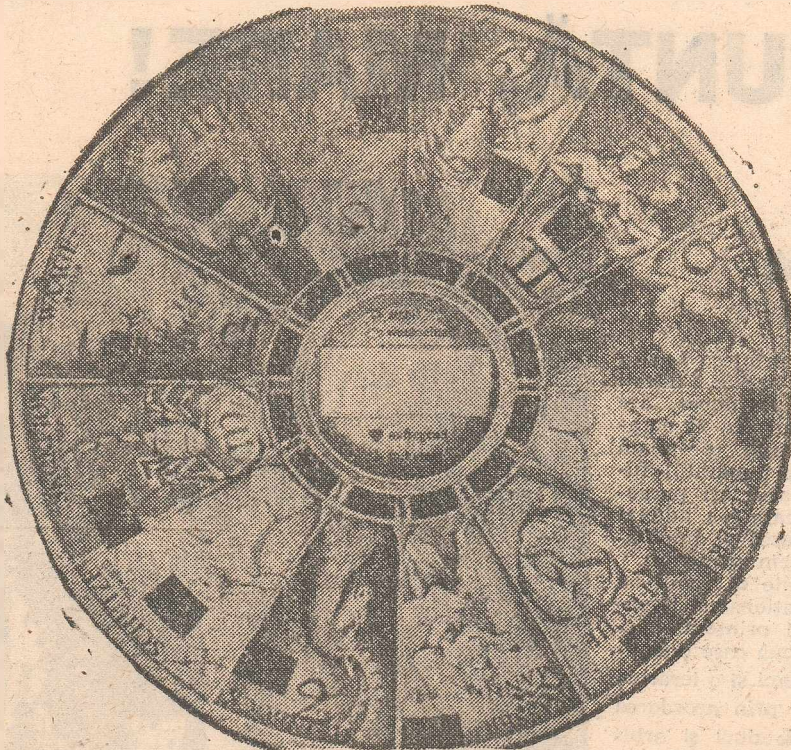
Cei născuți între 7—14 iulie sînt prinși în violenta opoziție, pe de-o parte a lui Uranus și Neptun în Capricorn, iar pe de altă parte, a lui Marte. Riscuri de accidente, de rupturi pe plan profesional sau sentimental. Perioadele cele mai critice se situează între 1 ianuarie și 5 aprilie, dar sînt și faze în care se poate negocia (14 februarie — 11 aprilie, 6—13 noiembrie, 25 noiembrie — 3 decembrie).

În ianuarie, agitații și probleme pentru cei născuți între 2 și 8 iulie, lipsă de control, antrenînd o imagine proastă din partea colaboratorilor și superiorilor.

Lună cu riscuri majore pentru cei născuți în 9, 10, 11 și 12 iulie. Mare prudență pe stradă și în sport. As'a nu împiedică un bun curent al lui Venus, care favorizează viața intimă a tuturor celor din zodie, dar cu precădere a celor născuți între 14 și 20 iulie.

(Urmare în numărul viitor)

Documentare și prezentare
LIANA TATOS

FLASH

S.O.S.

Sunați la CHRISTIANA — 642 20 05

• vă ajută în momente grele

Acordă sprijin telefonic și sfaturi tuturor celor ce doresc să comunice cu semenii lor atunci când se găsesc în impasuri existențiale: dezorientați social, decepționați, depresivi cu impulsul de a renunța la viață.

Puteți telefona non-stop la : 642.20.05

O pisică scapă cu viață din mașina de spălat automată!

În mod miraculos, o pisică a reușit să supraviețuiască programului automat al unei mașini de spălat britanice. Priskin, un animal mic, în vîrstă de 18 luni, s-a trezit imobilizat în tamburul mașinii familiei Bishop din Abingdon, Oxfordshire. După cele 90 de minute de spălare clătire și stoarcere ale unui program cu 1 200 de turații pe minut, ani-

malul a scăpat cu doar câteva vinăți pe urechi și o ghiară ruptă (!), spre marea uimire a doamnei Bishop și a veterinarului chemat de urgență. Trei zile după accident, pisica arăta mai degrabă bine, preferînd să... se țină la o distanță rezonabilă de mașina de spălat!

LIANA TATOS

„PRIVATIZAREA”

Din două lăzi și o cutie,
Săpun, țigări și ceva bere
Și-a făcut (r)omul prăvălie
În aer liber — ce plăcere!

Cînd alții fac filozofie,
El... și-o expune la vedere,
În două lăzi și o cutie:
Săpun, țigări și ceva bere.

Așteaptă mușterii să-i vie,
El nu umblă după himere.
Va face, poate, și avere,
Dar face... multă murdărie,
Cu două lăzi și o cutie.

NELVIS

De la lume adunate...

Ah! Doctorii!...

Înfricoșat, cu inima cît un purice, pacientul intră în cabinetul dentistului.

— Domnule doctor, îngaimă el, dvs. extrageți dinți fără dureri?

— Nu întotdeauna, răspunde doctorul. Mai zilele trecute era gata să-mi disloc umărul...

După ce îi pune în ghips o mină, un picior și îi trece un bandaj enorm peste piept, doctorul se adresează pacientului, un cunoscut mai vechi:

— Bine, domnule, ce ți-a venit, în casa dumată, la ora trei noaptea, să sari pe geam de la etajul doi?

— Nici eu nu-mi explic. Știu doar atît că m-am trezit că mă zguduie nevasta și-mi zice sări pe fereastră că vine bărbatul meu...

— Doctore, nu crezi că ne-ai luat prea mult pentru îngrijirea băiatului cînd a avut pojar?

— Deloc, doamnă. Ține-ți seama că am făcut 20 de vizite.

— De acord, dar și băiatul a molipsit toată clasa...

Doctorul umbla înnebunit să găsească pe cineva să-i țină locul timp de o oră. Avea o treabă ce nu suporta amînare. Nu găsește un coleg, și, disperat, apelează la un prieten... inginer. Ală protestează, doctorul insistă.

— N-o să fie nimic. Într-o oră sînt înapoi.

Se întoarce într-adevăr peste o oră.

— Ei, ce-a fost pe aici?

— Nimic deosebit. Unul — cîcă avea dureri de cap, i-am dat niște aspirine... Al-tul, cu grețuri, niște bicarbonat.

— Bravo! Și altceva?

— A, da, era să uit. Vine, domnule, o gagică de 18—20 de ani, își aruncă hainele de pe ea, și — goală pușcă se întinde pe canapea zicînd: doctore, n-am văzut un bărbat de șase luni de zile...

— Și?... Ce-ai făcut?

— Ce să fac? I-am pus picături în ochi...

— Doctore, exclamă o cucoană, dînd buzna în încăpere, te rog să-mi spui sincer care-i situația mea?

Bărbatul o privește de sus pînă jos, și zice:

— Trei lucruri am să vă spun. Primul: nu strică să mai slăbiți nițel. Al doilea: renunțați la excesul de fard...

— Și al treilea?

— Al treilea: eu sînt pictor, — doctorul e cu un etaj mai sus.

O doamnă se plînge doctorului că băiețelul ei e foarte nervos, neliștit, mereu pus pe harță. Nu știe ce să mai facă.

— Liniștiți-vă, doamnă. Se rezolvă.

Prescrie niște pilule, dar uită să precizeze pentru cine. Peste un timp o întîlnește pe stradă pe mama micuțului.

— Ei, doamnă, cum se simte băiețelul dvs?

Doamna îl privește lung, și zice:

— Cui îi pasă?!

Artiștii! Artiștii!...

Într-o expoziție, pictorul se ține cu răsufarea tăiată după critic, așteptînd verdictul. În sfîrșit, acesta își drege vocea și spune:

— Lucrările dumată vor fi văzute în muzee mult timp după ce Rembrandt, Da Vinci și Dürer vor fi uitați...

— Domnule, mă copleșești.

— Nicidecum. Dar nu înainte!

Modelul picturii, o fată frumoasă, se alintă pe lingă el.

— Și zici că eu sînt primul model pe care-l sîruți? Cîte modele ai mai avut?

— Patru: un măr, două portocale și o vază de flori...

Pictorul lucrează la un nud. Nu prea are chef și treaba nu merge. Îi spune fetei să se îmbrace și stau apoi de vorbă la o cafea.

Deodată, se aude soneria de la intrare. Panicat, pictorul îi spune fetei:

— Dezbracă-te repede că vine soția mea!...

Cineva vine în vizită la Bernard Show, în apartamentul lui din Londra. E mirat că nu vede nicăieri nici o floare.

— Știam că iubești florile foarte mult, spune vizitatorul.

— Așa este, zice Shaw. Eu iubesc de asemenea și copii, dar nu le tai capetele să le expun prin toată casa...

Total neinspirat, reporterul întrebă pe un cunoscut muzician cine dovedește mai multă inspirație în compozițiile sale?

Gafă evidentă. Tăcere prelungită. În fine, cel întrebant răspunde:

— Sîntem mai mulți...

MARE NUNTĂ, MARE!

• Prințul Iulian se căsătorește cu prințesa Lucica.

Cei doi urmași la tron au primit 56 ducați de aur.

Moment mare în lumea țigănească: pe 3 ianuarie 1993, la Sibiu — cartier Turnșor, str. Semănătoarelor nr. 11 — a avut loc concilierea țigănească. Între cele două familii rivale Cioabă și Rădulescu s-a lăsat pacea și buna înțelegere. Iulian Rădulescu, fiul, și Lucica Cioabă, fiica, s-au recăsătorit. Alai mare. Nuntă cu dar. În aceste condiții s-a făcut împăcare și pe alt plan. Iulian I a fost recunoscut împărat al romilor, iar Ioan Cioabă a fost recunoscut ca rege al romilor. Caz unic, poate, în istoria țiganilor: au și rege și împărat, deopotrivă!

Revenind însă la nunta împărătească, să reținem că prin-

țul Iulian I și prințesa Lucica au primit în dar 56 ducați austrieci. Fiecare ducat are 14,30 gr aur pur, de 24 carate. Comoara este protejată deocamdată de împăratul Iulian. Despre sacul ori purcuiul de bani, care s-a adunat la nunta regească și împărătească, nu facem pomenire.

Important este că romii au și rege internațional și împărat și prinț și prințesă. Sperăm că cele două case domnitoare vor întocmi și o ierarhie de sus în jos prin acordarea unor titluri de duci și arhiduci, de conți și viconti.

DORIN SĂLAJAN

PUBLICATIILE Flacăra

Societate comercială înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J 40/5888/1991 din 04.07.1991

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE ȘI COMITETUL DIRECTOR:

Președinte — director general:
GEORGE ARION

Membri:

Ion D. Goia, Alexandru Păsărin,
Liana Tatos, Liviu Timbus.

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341.
Telefoane: 617.60.10, 617.60.20 (cu interioarele de mai jos);
Fax: 312.82.89
Cont lei — 40.72.30.110.496 BCR, sector 1, București
Cont valută — 47.21.6.16.0431.0 BCR, sector 1, București

Flacăra

Redactor șef:

LIVIU TIMBUS

Secretar general de redacție:
EUGEN CHIROVICI

■ POLITICĂ (2560) — Tudor Octavian (șef secție), Ion D. Goia, Maria Timuc.

■ SOCIAL, ECONOMIC (2559) — Marcel Apostolescu (șef secție), Gheorghe Barbu, Dorin Gherghinescu, Brândușa Nicolae, Dorian Radu, Ion Rysu, Dorin Sălăjan.

■ CULTURĂ, MASS-MEDIA, TIMP LIBER, DIVERTISMENT (2558) — Liana Tatos (șef secție), Elena Grecescu, Evelina Mazilu.

■ FOTOREPORTERI (2528) — Elena Ghera, Florin Ioniță.

■ SECRETARIAT DE REDACȚIE (1453) — Adriana Chirovici, Adrian Petrescu.

■ CORECTURĂ (1453) — Maria Bărbulescu, Pompiliu Dumitrescu, Smărănda Petrea, Angela Ștefănescu.

REBUS

Redactor șef:

ALEXANDRU PASĂRIN

Aurel Ștefan Alexandrescu, Bogdan Vlad, Mihai Zgubea, Simona Simzianu.

Telefoane: 2036 (redactor șef), 1457 (redacție).

Flacăra Basarabiei

■ JURIDIC (2600): Corneliu Otteanu.

■ FINANCIAR (2143): Avidă Balca, Gabriela Ionescu, Eugenia Ciurea, Florența Tudor.

■ ADMINISTRATIV (2634): Dan Mircea Popa, Marian Băicoianu, Liliana Crețu.

■ SECRETARIAT SOCIETATE: Cătălina Ștefănescu (617.59.69).

■ PUBLICITATE (2634): Mihai Sandoiu, Florin Dobrescu, Angela Frandoș, Călin Mărcușanu, Octavian Nuță, Aristică Văduva.

■ DIFUZARE (617.48.91): Manuela Vasiliu, Gabriel Bumb, Florin Enache, Doru Iancu, Dan Morariu, Gabriel Milan Sava.

Cititorii din străinătate se pot abona prin Societatea Comercială „Publicațiile Flacăra” S.A., telefon 617.48.91, fax 312.82.89 — Piața Presei Libere nr. 1, Sectorul 1, cod 71341 — București, România.

Tiparul: Regia autonomă a imprimărilor — Imprimeria CORESI — București

ULTIMA ORĂ

Comunismu-n trei culori
te prostește pînă mori